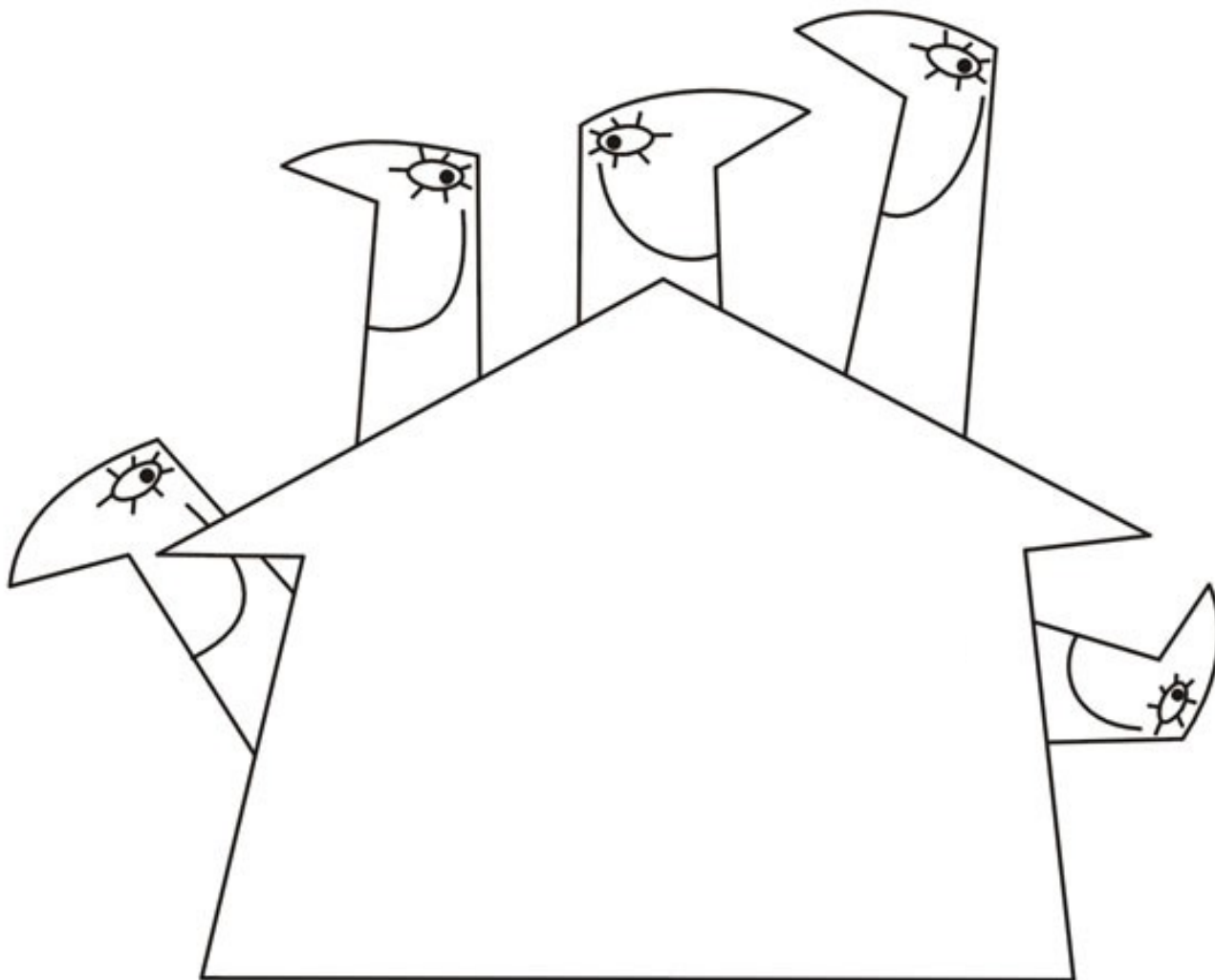

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Předkladatel

Název školy: Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22

Adresa: Cyrilometodějská 22, 674 01 Třebíč

Ředitel: Mgr. Milan Šelle

Koordinátor ŠVP: Mgr. Pavla Machátová

Kontakt: ☎ 568 821 496
specskoly@volny.cz
www.specskolytrebic.cz

IZO: 047443936

IČO: 47443936

REDIZO: 600025683

Zřizovatel

Název: Krajský úřad kraje Vysočina

Adresa: Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Kontakt: ☎ 564 602 429
posta@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz

Platnost dokumentu: 1. stupeň - od 1. 9. 2016

2. stupeň - od 1. 9. 2017

Příloha ŠVP - Minimální úroveň výstupů – od 1. 9. 2018

Úprava v ŠUP – od 1. 9. 2020

Doplnění minimálních výstupů Hv, Vv, Tv, ČSP – od 1. 9. 2022

**Nová Informatika a doplnění digitálních kompetencí,
úprava ŠUP – od 1.9.2023**

Podpis ředitele školy

Razítko školy

Školní vzdělávací program pro 1. stupeň byl projednán a schválen na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 30. 8. 2016.

Školní vzdělávací program pro 1. stupeň byl doplněn o výstupy v Tv – plavání a schválen na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 31. 5. 2017.

Školní vzdělávací program pro 2. stupeň byl projednán a schválen na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 31. 5. 2017.

Doplnění ŠVP o minimální úroveň výstupů bylo projednáno a schváleno na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 2. 5. 2018.

Úprava v ŠUP – přesun 1 hodiny Vv ze 4. a 5. ročníku do 1. a 2. ročníku a přesun 1 hodiny Dějepisu z 9. ročníku do 6. ročníku. Také byly přepracovány a doplněny minimální výstupy v Anglickém jazyce – vše bylo projednáno a schváleno na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 21. května 2020.

Doplnění ŠVP o minimální úroveň výstupů v Hv, Vv, Tv a ČSP bylo projednáno a schváleno na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 12. 5. 2022.

Školní vzdělávací program byl doplněn o nový předmět Informatika a všechny předměty byly doplněny o digitální kompetence. Upravený ŠVP byl projednán a schválen na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 3. 5. 2023.

Od 1.9.2024 změna koordinátora ŠVP – Mgr. Pavla Machátová

Úprava ŠVP – předmět Informatika 4.-9. ročník, projednáno a schváleno na Školské radě ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 dne 23. dubna 2025.

Obsah

1. Identifikační údaje.....	2
Obsah	4
2. Charakteristika školy.....	5
3. Charakteristika ŠVP	9
3.5 Zařazení průřezových témat.....	14
4. Učební plány	19
5. Učební osnovy.....	21
5.1 Český jazyk a literatura.....	21
5.2 Anglický jazyk	40
5.3 Komunikační dovednosti	48
5.4 Matematika.....	56
5.5 Informatika.....	74
5.6 Prvouka	86
5.7 Přírodověda	94
5.8 Vlastivěda.....	97
5.9 Dějepis	101
5.10 Výchova k občanství.....	107
5.11 Fyzika.....	116
5.12 Chemie	121
5.13 Přírodopis	124
5.14 Zeměpis.....	130
5.15 Hudební výchova	138
5.16 Výtvarná výchova	144
5.17 Tělesná výchova.....	150
5.18 Člověk a svět práce	158
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	180

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 je plně organizovanou školou zřizovanou podle § 16 odst. 9 školského zákona, který zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - mentálním postižením a to jak v základní škole, tak v základní škole speciální. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP (individuální vzdělávací plán) žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně.

Počet žáků se pohybuje v rozmezí 90 – 120 žáků. Ředitelství školy sídlí v budově na Cyrilometodějské ulici 22, další pracoviště je umístěno na ulici Zahradníčkova 23 (druhá školní jídelna + třídy základní školy speciální).

Vybavení školy

Učebny:

Škola má 14 tříd, z nichž 9 se nachází v budovách na Cyrilometodějské 22 a 5 tříd na Zahradníčkově ulici 23. Kmenové třídy jsou přizpůsobeny vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, práci s menšími počty žáků i práci individuální. Na jednotlivých pracovištích jsou zřízeny a vybaveny odborné učebny a prostory pro rehabilitační a rekreační činnosti. Škola je optimálně vybavena kompenzačními pomůckami, jejichž sortiment je průběžně rozšiřován. V počtu tříd a jejich rozmístění dochází ke změnám v závislosti na aktuálním počtu žáků a jejich složení.

Odborné učebny:

- **školní dílny** - realizuje se zde výuka pracovní výchovy, zejména chlapců. Dílny jsou vzhledem ke stěžejnímu významu pěstování manuální zručnosti žáků bohatě vybaveny nářadím, nástroji i materiálem. Jsou členěny na pracovní prostory pro jednotlivce (ponky vybavené základním sortimentem nářadí) a na část pro uložení materiálu a práci se základními druhy elektronářadí aj. Při přípravě na vyučování, na realizaci projektů apod. jsou využívány přípravný materiál se strojním zázemím.

- **školní cvičná kuchyně** - realizuje se zde výuka pracovní výchovy, zejména dívek. Základem jsou kuchyňské linky vybavené kuchyňským náčiním a základními kuchyňskými elektrospotřebiči.

- **výtvarná dílna** - probíhá zde výuka výtvarné výchovy a realizace výtvarných projektů přesahujících rámec školy, event. semináře pro učitele VV. Dílna je prostorově atraktivně členěna a bohatě vybavena výtvarnými potřebami a materiálem.

- **tělocvična** - probíhá zde výuka TV žáků a činnost školních kroužků sportovního zaměření (florbal, stolní tenis aj.). Je využívána k pořádání shromáždění školy, členských schůzí Spolku rodičů a přátel školy, školních sportovních a kulturních akcí. K tělocvičně přináleží sklad TV nářadí, mj. stolů na stolní tenis. Tělocvična se nachází na pracovišti Cyrilometodějská 22.

- **počítačové učebny** – realizuje se zde výuka zejména hlavních předmětů prostřednictvím výukového softwaru a vyučování předmětu informatika.

- **učebny individuální výuky a logopedie** - probíhá zde pedagogická práce se žáky zařazenými do programu individuální výuky pod vedením asistentů a individuální logopedická péče pod vedením školního logopeda.

Další prostory využívané k výuce a relaxaci:

- **relaxační místnost se čtenářským koutkem a snoezelenovými prvky**
- **školní dvůr na pracovišti Cyrilometodějská 22** je zatravněn a vybudován do podoby arboreta, jehož dominantou je vedle okrasných květin a křovin se skalkou altán zbudovaný z masivních dřevěných konstrukčních prvků, stejně jako zastřešený průchod chránící před nepřízní počasí při přechodu mezi budovami. Školní dvůr je využíván k výuce a relaxačním činnostem za příznivého počasí i ke shromážděním školy.
- **školní pozemky** jsou určeny k výuce pracovního vyučování a jsou zdrojem zeleniny využívané při výuce ve cvičných školních kuchyních a obohacující jídelniček školní jídelny. Jejich součástí jsou i skleníky a kompost, stejně jako pískoviště určené pro vyučování a relaxaci dětí nejnižších ročníků.
- **školní hřiště na Cyrilometodějské 22** tvoří rozsáhlý pozemek, na jehož ploše se nachází jak zatravněné hřiště fotbalové, tak i hřiště volejbalové s travnatým povrchem. Součástí plochy je i pískové doskočiště. Na hřišti se realizuje výuka TV a akce sportovního charakteru.

Zázemí pedagogického sboru a zázemí pro výuku:

Kromě ředitelny, která se nachází na pracovišti Cyrilometodějská, jsou zřízeny ve všech budovách školy sborovny, kanceláře zástupců a několik pracoven třídních učitelů.

Školní jídelny: Na Cyrilometodějské 22 je v provozu školní kuchyně s jídelnou, ve které se stravují žáci a pedagogický sbor.

Další školní jídelna je zřízena na pracovišti **Zahradníčkova 23**. Zajišťuje stravování žáků zde umístěných tříd základní školy speciální i pedagogických pracovníků.

Materiální vybavenost

Vybavenost školy učebnicemi a učebními pomůckami je na dobré úrovni. Ve škole jsou zřízeny jak žákovské, tak učitelské knihovny, k výuce je plně využívána kapacita počítačových učeben s bohatou nabídkou výukového softwaru. Doplnování a obnova učebnic, učebních pomůcek a materiálního prostředí tříd probíhá prakticky nepřetržitě, stejně jako obnova výukového softwaru.

Technická vybavenost

Podstatnou součástí vzdělávacího procesu je v dnešní době získávání základních dovedností při práci s počítačovou technikou, praktické a každodenní využití informačních technologií a moderních komunikačních prostředků. Vzhledem k jejímu objemu je již nyní úroveň vybavenosti školy počítačovou technologií vysoká, přesto je cílem vybavenost ještě o stupeň vyšší.

Technické zázemí pedagogického sboru, zejména ve smyslu přístupu k PC a rozmnožovací technice, je na dobré úrovni.

Třídy jsou postupně vybavovány AV technikou pro potřeby výuky, ale také pro vytvoření příjemné atmosféry o přestávkách. Vybavení další technikou včetně podpůrné, např. typu televizních lup, speciálních klávesnic apod., je na dobré úrovni.

Hygienické a relaxační podmínky

Kvalitní hygienické zázemí a prostor pro pohyb a relaxaci, možnost občerstvení těla i ducha, to jsou dnes nedílné součásti výchovně vzdělávacího procesu.

Sociální zázemí je na standardní, na pracovišti Cyrilometodějská po rekonstrukci na nadstandardní úrovni. Toalety jsou vybaveny zásobníky tekutého mýdla, vysoušeči rukou a zásobníky na papírové ručníky.

Pro odpočinek a relaxaci slouží jednak otevřené prostory, které jsou součástí školy, tj. školní dvůr s altánem, školní hřiště, školní pozemek s pískovištěm a posezením (zejména v období od jara do podzimu), jednak prostory uvnitř školy. To je především školní tělocvična, relaxačně terapeutické prostory na jednotlivých pracovištích a v odpoledních hodinách prostory školních družin. Většina tříd, jejichž velikost to umožňuje, má přímo ve svém prostoru zakomponovanou relaxační

zónu. V tomto smyslu dochází postupně k rozšiřování počtu relaxačně herních zón zejména na chodbách školy.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, dva zástupci ředitele, učitelé, vychovatelky, asistenti pedagoga, učitelé pověřeni výchovným poradenstvím, prevencí sociálně-patologických jevů a správce ICT. Ve třídách vyučuje souběžně pedagog a asistent pedagoga. Pedagogický sbor je smíšený a věkově různorodý.

Charakteristika žactva

Škola je zřízena podle § 16 školského zákona a z této skutečnosti vyplývá, že všichni žáci mají diagnostikovaný lehký, střední či těžký stupeň mentální retardace, část žáků v kombinaci s jiným postižením (autismem, tělesným postižením aj.).

Žákovský kolektiv tvoří přibližně stejnou měrou místní děti i děti dojíždějící okolních obcí z území patřících pod obce s rozšířenou působností Třebíč, Náměšť nad Oslavou, Moravské Budějovice a Velké Meziříčí.

2.3. Dlouhodobé projekty

- ekologická výchova
 - třídění odpadů v rámci školy (vlastní kontejnery na tříděný odpad)
- oslovování veřejnosti prostřednictvím výtvarných aktivit
 - samostatné výstavy výtvarných prací ve spolupráci s kulturními institucemi města a dalšími subjekty (např. i galerie pod širým nebem aj.)
- vědomostní soutěže pro žáky školy
- Sbližování generací – dlouhodobý projekt určený žákům školy a seniorům stacionáře Domovinka
- Ve zdravém těle zdravý duch – dlouhodobý projekt určený žákům školy
- příprava na výběr a nástup na další stupeň vzdělávání
 - spolupráce s ÚP, a výrobními podniky prostřednictvím exkurzí
- prevence sociálně-patologických jevů
- zvyšování počítačové gramotnosti žáků
- volnočasové aktivity – kroužky
 - kroužky zejména sportovního, rukodělného a výtvarného charakteru
 - sportovní akce: atletika, fotbal, stolní tenis, míčové hry apod.
- lyžařský výcvik, plavecký výcvik aj.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči a komunikace s nimi je školou tradičně vnímána jako jedna z podmínek úspěšného výchovně-vzdělávacího působení na naše žáky a opírá se jednak o spolek rodičů a přátel ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22, jednak o při škole zřízenou Školskou radu.

S rodiči je jednáno průběžně v případě potřeby (ať už z jejich strany, či ze strany školy) telefonicky či formou individuálních konzultací s pedagogy (třídními učiteli, školním metodikem prevence sociálně patologických jevů, výchovným poradcem apod.). O činnosti školy jsou rodiče informováni samozřejmě prostřednictvím třídních schůzek a na internetových stránkách školy, které jsou nepřetržitě aktualizovány.

Běžná je spoluúčast rodičů na jednotlivých projektech na prvním stupni během školního roku. Intenzivní spolupráce s rodiči je realizována také u našich vycházejících žáků v souvislosti s volbou dalšího stupně vzdělání.

V současné době nemá naše škola navázanou žádnou mezinárodní spolupráci.

Subjekty se kterými spolupracujeme v rámci výchovy a vzdělání a při realizaci projektů a akcí školy:

- Pedagogicko-psychologická poradna – spolupráce při diagnostice a řešení problémů
- OSPOD sociálního odboru MÚ

- Spolek rodičů a přátel ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22
- Školská rada
- Speciálně pedagogické centrum – pobočky Třebíč, pracoviště Jihlava
- Policie ČR a Městská policie Třebíč
- Občanská sdružení zabývající se programy pro naplnění volného času dětské populace
- Městský úřad Třebíč
- Odbor školství Krajského úřadu kraje Vysočina
- MŠMT ČR
- Vzdělávací středisko Impuls – realizace rekvalifikačních kurzů na půdě školy
- MKS Třebíč
- Dům dětí a mládeže Třebíč
- Romské centrum při Charitě Třebíč
- o. s. Vrátko
- Klub Hájek
- Městská knihovna
- Muzeum Vysočiny Třebíč aj.

Školní družina

Školní družina zajišťuje dohled nad žáky v době před a po vyučování a výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro žáky 1. – 9. ročníku. Její kapacita je 40 žáků v několika skupinách, z nichž jedna je umístěna na pracovišti Zahradníčkova 23. Při své činnosti využívá školní družina podle potřeby všechny prostory školy – tělocvičnu, dílnu, hřiště, školní zahradu a PC učebnu. Školní družina je bezplatná.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Naše škola je plně organizovanou školou zřizovanou podle § 16 odst. 9 školského zákona, který zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - mentálním postižením a to jak v základní škole, tak v základní škole speciální. Naše škola poskytuje dětem s různým stupněm mentálního postižení, které jsou vystaveny na ostatních základních školách stresujícímu působení vlastního neúspěchu, možnost vzdělávat se v klidné atmosféře malých třídních kolektivů. Vzdělávání probíhá pod vedením zkušených pedagogů a za podpory pedagogických asistentů, při trvalém uplatňování individuálního přístupu a respektování jejich rozumových, fyzických a pracovních možností.

Těmto dětem chceme pomoci řešit problémy, se kterými se v průběhu svého vzdělávání potýkaly a potýkají bezprostředně po nástupu do naší školy a jejich školní docházku obohatit o pocit úspěchu, klidu, vyrovnanosti a vlastní integrity.

Naším cílem je otevřít jim dveře do spokojeného, aktivního a úspěšného života při sledování těchto priorit:

- 1) Vybavit žáky základním vzděláním do nejvyšší možné míry, kterou umožňují jejich dispozice, a to s důrazem na jeho prakticky využitelnou a aktivní stránku.
- 2) Vybudovat u žáků základy komunikačních dovedností a ty během základní školní docházky rozvíjet v oblasti jak jazykové a sociální, tak v oblasti informačních technologií.
- 3) Vést žáky ke zdravému životnímu stylu a poskytnout jim v tomto smyslu odpovídající podmínky. Současně jim vytvářet bezpečné prostředí pro školní práci, zábavu a mimoškolní aktivity.
- 4) Přesvědčit žáky o důležitosti ochrany životního prostředí, vést je k citlivému přístupu k němu a poskytovat ve škole podmínky k ekologickému chování.
- 5) Vést žáky k uvědomění si sama sebe ve společenském kontextu, vštěpovat jim základní morální a občanské hodnoty (výchova k odmítání xenofobie, rasismu a dalších negativních společenských postojů) a současně je v co nejvyšší možné míře zapojit do života obce prostřednictvím účasti na akcích města či přímým podílením se na jejich organizaci.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Postupy vedoucí k utváření a prohlubování klíčových kompetencí žáků.

Klíčové kompetence jsou cílem vzdělávání a výchovy, současně však také prostředkem k dalšímu celoživotnímu učení a k bezproblémové orientaci v každodenním současném i budoucím životě.

Kompetence komunikativní

⇒ vést žáky ke všestranné a účinné komunikaci

- učíme žáky, že komunikace je jedním z předpokladů úspěšného řešení problému
- rozvíjíme slovní zásobu žáků v mateřském jazyce nejen ve vyučování, ale i prostřednictvím návštěvy divadelních představení aj., vedeme je k četbě
- vedeme žáky k vědomí, že kulturnost komunikace nespočívá pouze v její jazykové stránce a nekulturní, vulgární chování netolerujeme
- komunikaci ve škole podporujeme prostřednictvím celoškolních akcí, soutěží, pořádáním školních shromáždění a společných akcí jednotlivých tříd
- vedeme je k otevřenému vyjadřování názorů a toleranci názorů jiných na kulturní úrovni
- organizujeme účast žáků na besedách
- učíme je používat internet a jeho prostřednictvím smysluplně a kulturně komunikovat
- organizováním sportovních a kulturních akcí přesahujících rámec školy podporujeme komunikaci s ostatními školami a veřejností
- vštěpujeme žákům základy asertivity

Kompetence k učení

- ⇒ umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k pochopení důležitosti vzdělání jako předpokladu k dosažení jejich životních cílů
 - vysvětlujeme žákům vzrůstající význam vzdělání v celoevropském měřítku
 - seznamujeme žáky s učením jako s procesem celoživotního se zdokonalováními a přizpůsobování se měnícím se podmínkám v přímé souvislosti s pracovním uplatněním (trhem práce)
 - učíme žáka samostatnosti při získávání informací (práce s literaturou – slovníky aj., internet a další informační zdroje) potřebných k řešení vzdělávacích zadání i praktických životních situací
 - oceňujeme invenci a osobní aktivitu žáků, hodnotíme individuálně a pozitivně
 - učíme žáky důležitosti plánování a přípravy, která předchází vlastní práci
 - učíme žáky trpělivosti
 - seznamujeme žáky s cílem a smyslem vyučovací hodiny a v jejím závěru hodnotíme jeho naplnění
 - zdůrazňujeme důležitost optimálních pracovních podmínek a pracovního prostředí pro úspěšnost procesu učení a sami je žákům vytváříme

Kompetence sociální a personální

- ⇒ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- vedeme žáky k pomoci druhým lidem a odsuzujeme lhostejnost k problémům a utrpení jiných
 - ozřejmujeme žákům nedůležitost vnějších lidských charakteristik (barva pleti, země původu aj.) a vedeme je k oceňování osobnostních rysů a kladů
 - vedeme žáky k přesvědčení, že různorodost je pozitivním prvkem v životě kolektivu i společnosti
 - vedeme žáky ke vzájemné podpoře a kladně hodnotíme pomoc spolužákům, kteří ji aktuálně či dlouhodobě potřebují
 - vztahy ve třídních kolektivech sledujeme (např. i při použití dotazníkových metod) a vyhodnocujeme
 - zdůrazňujeme dobré vztahy ve třídě, klid a harmonii jako podmínku k dosažení kvalitního výsledku odvedené práce a snažíme se tuto atmosféru sami navodit a udržet
 - formou skupinové práce pokládáme základy schopnosti kooperace a učíme je spoluzodpovědnosti za výsledky společné práce
 - diskutujeme o pravidlech chování, společně je stanovujeme a trváme na odpovědnosti jedince i kolektivu za jejich dodržování
 - vedeme žáky ke konstruktivní kritice a učíme je ji přijímat, vedeme je k sebeovládání a respektování cizího názoru
 - učíme je nepřijímat nekriticky cizí názory a varujeme je před nebezpečím ať už psychického či fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence k řešení problémů

- ⇒ podněcovat žáky k tvořivému myšlení logickému uvažování a k řešení problémů
- vedeme žáky k ventilování problémů, k jejich svěřování kompetentním osobám (schránka důvěry, třídní učitel, konzultace s výchovným poradcem a školním metodikem prevence sociálně patologických jevů)
 - používáme moderní komunikační technologie jako prostředek k řešení problémů
 - ve výuce používáme simulace problémových životních situací
 - podporujeme kolektivní účast na řešení problémů
 - vedeme žáky k pochopení významu i neúspěšných pokusů řešení problému
 - vyvoláváme diskusi o vhodném způsobu řešení konkrétních problémů

Kompetence občanské

⇒ připravovat jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a vytváříme pro něj podmínky na půdě školy
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí a vytváříme pro něj podmínky na půdě školy (třídění odpadů aj.)
- seznamujeme žáky s nebezpečím xenofobie a rasizmu, netolerujeme projevy těchto postojů
- realizujeme propracovaný systém prevence sociálně patologických jevů a v případě jejich výskytu je netolerujeme, ale řešíme buď vlastními silami nebo ve spolupráci s odborníky příslušných institucí (PPP, OPD, policie aj.)
- předáváme žákům vědomosti o jejich bydlišti, o základních zákonitostech fungování obce a jejích institucí stejně jako institucí státních (mj. formou exkurzí)
- vedeme žáky k účasti na akcích obce, eventuálně k přímému podílu na jejich organizaci či na obohacování, zkrášlování prostředí místa bydliště (výstavy na veřejných prostranstvích, školní galerie v centru města, vystoupení aj.)
- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi, a to jak těmi zakotvenými ve vnitřním řádu školy, tak těmi platnými v širším a obecnějším měřítku (právní normy i normy etické), vysvětlujeme jejich důležitost a trváme na jejich dodržování
- prostřednictvím třídních samospráv vedeme žáky ke spoluzodpovědnosti za chod života a práce ve třídních kolektivech
- pořádáme školní shromáždění, při kterých společně hodnotíme chod školy, odměňujeme žáky a scházíme se na nich u příležitosti svátků či mezníků v životě školy
- seznamujeme žáky s chováním v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví

Kompetence pracovní

⇒ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- odvedenou práci hodnotíme individuálně nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska pracovního nasazení, výdrže a koncentrace na pracovní výkon, poskytujeme žákům prostor pro hodnocení vlastní práce i práce ostatních členů pracovního kolektivu
- do vyučování zařazujeme kolektivní pracovní činnosti a vedeme žáky ke správné komunikaci v pracovní skupině, k optimální dělbě práce a odpovědnosti pracovního kolektivu za výsledek
- zdůrazňujeme důležitost optimálních pracovních podmínek a pracovního prostředí pro úspěšnost pracovního procesu a sami je žákům vytváříme
- při pracovních činnostech poskytujeme žákům bezpečné materiály a nástroje a ochranné prostředky, vedeme je k jejich správnému užívání a k dodržování zásad ochrany zdraví při práci (mj. vyžadování adekvátního pracovního oděvu)
- seznamujeme žáky s hodnotou lidské práce a vedeme je k šetření materiálem a ke správné péči o pracovní nástroje a to i z hlediska ochrany životního prostředí (likvidace odpadů vznikajících při pracovním procesu, šetření energiemi apod.)
- ať již volbou náplně konkrétních vyučovacích hodin či formou besed a exkurzí do výrobních podniků či učilišť umožňujeme žákům vytvářet si představu o možnostech a reálné podobě dalšího stupně vzdělávání a eventuálního pracovního uplatnění
- seznamujeme žáky s problematikou trhu práce, jeho aktuálními požadavky a zákonitostmi (mj. návštěvy žáků na Úřadu práce)

Kompetence digitální

⇒ pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

- vedeme postupně žáky k běžnému ovládnutí digitálního zařízení, vzdělávacích aplikací a k využívání technologií v životě školy a v dalších sociálních prostředích
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, posuzování dat, informací a digitálního obsahu, k volbě adekvátních postupů, prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, pro zjednodušení pracovních postupů a pro zkvalitnění výsledků své práce
- poskytujeme žákům dostatek informací pro pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vedeme žáky k bezpečnému užívání zařízení, dat, k porozumění pojmu kyberšikana a jejímu předcházení
- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací v rozumné míře tak, aby předešli vzniku případné závislosti

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ZŠ Třebíč, Cyrilometodějská 22 je plně organizovanou školou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, který zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - mentálním postižením. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Žáci jsou vzděláváni podle minimálních doporučených výstupů stanovených v ŠVP a také podle IVP (individuální vzdělávací plán) žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně, pokud tak stanoví SPC (speciálně pedagogické centrum).

Pro účely tohoto školního vzdělávacího programu se za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považují žáci s vadami kombinovanými s mentálním postižením (lehké sluchové postižení, lehké zrakové postižení, lehké tělesné postižení a lehčí formy autismu). Ve třídách vyučuje souběžně pedagog a asistent pedagoga.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na doporučení školského poradenského zařízení.

Při edukaci těchto žáků využívají pedagogové školy možnosti konzultace se speciálně pedagogickými centry příslušného zaměření a pedagogicko-psychologickými poradnami, studiem příslušné odborné literatury a účastí na seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Při evaluaci a klasifikaci žáka přihlížejí pedagogové k možnostem žáka v závislosti na typu a stupni postižení.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP :

Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli jednotlivých předmětů. Jeho obsah vychází ze Školního vzdělávacího programu – ze zpracovaných minimálních výstupů. Obsahuje vhodné metody a organizační postupy výuky žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně zákonného zástupce žáka, který potvrdí tuto skutečnost svým podpisem.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Jeho plnění je nejméně jednou ročně vyhodnocováno.

Předmět Komunikační dovednosti je předmět speciálně pedagogické péče a nahrazuje další cizí jazyk v souvislosti s podpůrným opatřením dle šods.2 písm.b).

Zásady práce se žáky se zdravotním postižením:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení)

- dohoda s rodiči a spolupráce s odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- možnost vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury
- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- nabídnutí pomoci rodině
- při hodnocení a klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu postižení

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Podle Vyhlášky 27/ 2016 § 27 odstavec 1 je nadaným žákem ten, který při adekvátní podpoře vykazuje se svými vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Pokud je žák mimořádně nadaný v určité oblasti (sportovní, výtvarné, hudební), škola zabezpečí jeho rozvoj všemi možnými dostupnými metodami a prostředky, které jsou zapracovány v individuálním vzdělávacím plánu. Na naší škole v této době nejsou nadaní ani mimořádně nadaní žáci, u kterých bychom jejich nadání dále rozvíjeli.

3.5 Zařazení průřezových témat

Všechna průřezová témata byla integrována do uvedených předmětů a jsou součástí vyučovací hodiny.

Používané zkratky názvů průřezových témat:

OSV	osobnostní a sociální výchova	MKV	multikulturní výchova
VDO	výchova demokratického občana	MDV	mediální výchova
EV	environmentální výchova	VGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Používané zkratky předmětů:

Čj	Český jazyk	ČSP	Člověk a svět práce
M	Matematika	Z	Zeměpis
Prv	Prvouka	D	Dějepis
Přa	Přírodověda	CH	Chemie
Vl	Vlastivěda	Př	Přírodopis
Hv	Hudební výchova	F	Fyzika
Vv	Výtvarná výchova	VO	Výchova k občanství
Tv	Tělesná výchova	Inf	Informatika
Aj	Anglický jazyk	KD	Komunikační dovednosti

Průřezové téma – Environmentální výchova –EV									
Název tematického okruhu EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy EV 1	Prv	Prv		Přa		Z Př			
Základní podmínky života EV 2	ČSP				Přa	Př F	Př	Př F	F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV 3		ČSP	ČSP Prv	Přa Tv	ČSP Přa Tv	ČSP Př	Př F		CH F Z
Vztah člověka a prostředí EV 4	Prv Tv	Tv	Prv Tv		Přa Vl		ČSP Z	ČSP	CH Př F

Průřezové téma – Osobnostní a sociální výchova –OSV									
Název tematického okruhu OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání OSV 1	Čj M Hv	Čj M Hv	M Aj Hv			KD Čj	Čj		
Sebepoznání a sebepojetí OSV 2	Prv			Čj		KD	KD	VO KD	KD
Seberegulace a sebeorganizace OSV 3	Prv		Prv Čj			Tv	Tv M	Tv	Tv VO
Psychohygiena OSV 4	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Tv Vv Hv	Tv Vv Hv	Tv Vv Hv	Tv Vv Hv
Kreativita OSV 5	VV Hv	Hv Vv	Hv Vv	Hv Vv	Hv, Čj Vv ČSP	Vv	Vv	Vv	Vv
Sociální rozvoj Poznávání lidí OSV 6					Čj		KD		
Mezilidské vztahy OSV 7	Tv M	Prv Tv M	Prv Tv	Vl		VO Vv	Vv Čj M	Vv	Vv
Komunikace OSV 8		Čj	Čj M			KD Tv	KD Tv	Čj Tv	Čj KD Tv
Kooperace a kompetice OSV 9	Tv	ČSP Tv	Tv	Tv	Tv M	Tv, Vv ČSP M	Tv ČSP Vv	Tv Vv	Tv Čj M, Vv
Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 10				M	M	M VO	KD	KD	KD M
Hodnoty, postoje, praktická etika OSV 11		Prv	Prv			Čj	Čj Inf	M	

Průřezové téma – Mediální výchova – MDV									
Název tematického okruhu MDV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV 1				Čj Inf		Čj KD	KD	Inf	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV 2					Čj	Čj VO		KD	KD
Fungování a vliv médií ve společnosti MDV 3					Inf		VO KD Čj		
Stavba mediálních sdělení MDV4								Čj	KD
Vnímání autora mediálních sdělení MDV 5				Hv	Inf Hv		Čj	Čj	Čj
Tvorba mediálního sdělení MDV 6									Inf
Práce v realizačním týmu MDV 7									Inf

Průřezové téma – Výchova demokratického občana – VDO									
Název tematického okruhu VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola VDO 1						VO			
Občan, občanská společnost a stát VDO 2				ČSP VI	VI	VO	VO	VO D ČSP	ČSP
Formy participace občanů v politickém životě VDO 3								VO	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO 4								VO	

Průřezové téma – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VGS									
Název tematického okruhu VGS	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá VGS 1			Aj	VI		Aj	Aj	Z	VO
Objevujeme Evropu a svět VGS 2					VI Aj		Z	Z Aj	VO Z
Jsme Evropané VGS 3						D	D	Z	VO D Aj

Průřezové téma – Multikulturní výchova – MKV									
Název tematického okruhu MKV	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference MKV 1			Aj					D	D Z
Lidské vztahy MKV 2	Čj		Čj	Vl	Čj	Aj	D	KD Aj	
Etnický původ MKV 3					Aj	D	D		D
Multikultura- lita MKV 4				Hv Aj	Hv Aj	Hv	Hv	Hv	Hv KD Z
Princip sociálního smíru a solidarity MKV 5									D Aj

4. Učební plány

Učební plán pro 1. – 5.ročník-od 1. 9. 2023							
Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22		Hodinová dotace v jednotlivých ročnících					
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět (DČD)	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (2)	6+1	6+1	7	7	7	33+2
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika (3)	4+1	4+1	4+1	4	4	20+3
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka (2)	2	1+1	2+1			5+2
	Přírodověda				2	1	3
	Vlastivěda				1	2	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce (9)	1+1	1+2	1+2	1+2	1+2	5+9
	Celkem + disponibilní časová dotace (DČD)	18+3	17+5	21+4	23+2	23+2	102+16
	Celkem v ročníku	21	22	25	25	25	118

Poznámky k učebnímu plánu: v 1. a v 2. ročníku je předmět Český jazyk a literatura posílen vždy o 1 hodinu týdně DČD. V 1.-3. ročníku je Matematika posílena vždy o 1 DČD. Ve 2. a ve 3. ročníku je posílen předmět Prvouka vždy o 1 hodinu DČD z důvodu obsáhlosti učiva. Předmět Člověk a svět práce je posílen na 1. stupni celkem o 9 hodin. Tento předmět považujeme za důležitý pro naše žáky.

Učební plán pro 6. – 9. ročník- od 1. 9. 2023						
Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22		Hodinová dotace v jednotlivých ročnících				
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět (DČD)	6.	7.	8.	9.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (1)	4	4	4	3+1	15+1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Komunikační dovednosti (předmět spec.ped.péče)	2	1	2	1	6
Matematika a její aplikace	Matematika (4)	4+1	4+1	4+1	3+1	15 +4
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	1	1	2	2	6
	Výchova k občanství	1	1	1	2	5
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	1	1	5
	Chemie	0	0	0	1	1
	Přírodopis	1	2	2	2	7
	Zeměpis	1	2	2	2	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	2	2	2	9
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce (13)	1+3	1+3	1+3	0+4	3+13
	Celkem +disponibilní časová dotace (DČD)	26+4	26+4	27+4	25+6	104+18
	Celkem v ročníku	30	30	31	31	122

Poznámky k učebnímu plánu: Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou v 8. a 9. ročníku zahrnuty všechny výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví, proto sem byla přesunuta 1 hodina z oblasti Člověk a zdraví. Matematika byla posílena v každém ročníku 2. stupně vždy o 1 DČD a Český jazyk byl posílen v 9. ročníku o 1 DČD. O 13 DČD byl posílen předmět Člověk a svět práce, který považujeme za nosný pro naše žáky. Předmět Komunikační dovednosti je předmět speciálně pedagogické péče a nahrazuje další cizí jazyk v souvislosti s podpůrným opatřením dle šods.2 písm.b). Škola nenabízí volitelné předměty. Průřezová témata jsou integrována do povinných předmětů.

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** má za cíl naučit žáky srozumitelně se vyjadřovat ústní i písemnou formou spisovného jazyka, vytvořit u nich dovednost správného hlasitého a tichého čtení s porozuměním a probouzet zájem o literaturu i získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek: **Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova**. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného a slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názor o přečteném díle, učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Výuka předmětu Český jazyk a literatura probíhá ve všech ročnících na 1. i 2. stupni – od prvního do devátého ročníku. V 1. a 2. ročníku je **časová dotace** 7 hodin týdně, přičemž 1 hodina je vždy disponibilní, ve 3. -5. ročníku 7 hodin týdně. Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se v menších časových celcích. Na druhém stupni je časová dotace od 6. – 9. ročníku 4 hodiny týdně, z toho je 1 hodina v 9. ročníku disponibilní.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů na PC. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při komunikační a slohové výchově. Také navštěvujeme Městskou knihovnu v Třebíči a její výukové programy pro školy.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazeny části **průřezových témat** OSV, MKV a MDV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - klade důraz na pozitivní motivaci žáka

- umožňuje žákům pracovat s vhodnými učebními pomůckami (pravidla českého pravopisu, encyklopedie, tabule gramatických přehledů, výukové programy na PC, pracovní listy) a vede žáky k jejich správnému používání
- využívá příklady z praktického života
- uplatňuje individuální přístup zohledňující úroveň žáků
- klade důraz na čtení s porozuměním
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - zadává úkoly s vyhledáváním informací z různých pramenů

- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému a napomáhá mu
- klade důraz na analýzu přečtených textů a posouzení jejich obsahu

Kompetence komunikativní

Učitel: - zařazuje slohové práce na dané téma

- zařazuje diskusi, ve které žáci mohou vyjádřit své názory
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- vytváří podmínky k prezentaci myšlenek a názoru žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel práce v týmu (ve dvojici)
- umožňuje starším žákům zapojit se do organizace akcí pro mladší spolužáky

Kompetence občanské

Učitel: - respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka a vyžaduje to i u žáků

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- zapojuje žáky do kulturního dění jejich aktivní účastí na kulturních akcích

Kompetence pracovní

Učitel: - dbá na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví u žáků

- vede žáky k užívání znalostí v praktickém životě
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- dbá, aby žáci při své práci dodržovali dohodnutou kvalitu, postupy a termíny

Kompetence digitální

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a posuzování spolehlivosti informací, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vede k využívání digitální technologie k usnadnění práce, která vede ke zjednodušení jeho pracovních postupů
- vede k uvědomění si rizik při používání digitálních technologií
- vede k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • rozumí pokynům přiměřené složitosti • zvládá spolupráci ve skupině • čte obrázky zleva doprava, orientuje se na řádku, na stránce • třídí slova podle zobecněného významu Jazyková výchova • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic a správně spojuje písmena do slabiky • rozlišuje psací a tiskací písmena • převádí písmena a slabiky z podoby mluvené do podoby psané • dodržuje správné pořadí písmen, opisuje a přepisuje písmena a slabiky • dodržuje čitelnost psaného projevu	• základní techniky mluveného projevu, dechová a rytmizační cvičení • základní pravidla komunikace, pravidla naslouchání • formy společenského styku-pozdrav, poděkování, omluva, prosba, oslovení • přípravná cvičení sluchová a zraková, technika čtení • logopedická průprava • vypravování, dějové obrázky, porozumění • správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu • grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky • psaní jednotlivých prvků písmen a číslic, orientace v liniatuře, poznávání a osvojování písmen a číslic • psaní písmen a slabik • manipulační činnosti • opis, přepis	OSV1 – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti MKV2 – Lidské vztahy- uplatňování principu slušného chování	

Literární výchova • zapamatuje si krátkou jednoduchou říkanku nebo básničku a reprodukuje ji • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • při poslechu pohádek a příběhů udržuje pozornost	• reprodukce říkadel a básniček, přednes • poslech předčítaného textu • pohádky – reprodukce podle obrázků		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **2.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • čte jednoduché texty, rozumí pokynům přiměřené složitosti Jazyková výchova • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše písmena a číslice, správně spojuje písmena do slabiky a slabiky do slov • převádí slabiky a dvojslabičná slova z podoby mluvené do podoby psané • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, opisuje a přepisuje krátká slova • zná většinu písmen malé abecedy • odlišuje délku samohlásek • tvoří slabiky Literární výchova • zapamatuje si a reprodukuje říkanku • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • při poslechu pohádek a příběhů udržuje pozornost	• technika čtení, dechová cvičení, rytmyzační cvičení • upevnění pravidel komunikace, pravidel naslouchání • zlepšování techniky mluveného projevu • logopedická cvičení • vypravování, dějové obrázky, porozumění • analyticko - syntetická cvičení • rozvoj fonemického sluchu, • zdokonalování orientace v liniatuře poznávání a osvojování nových písmen a číslic • opis a přepis slov a krátkých vět • čtení víceslabičných slov a zavřených slabik • říkanka, krátká báseň, rozpočítadlo • poslech pohádky, příběhu – reprodukce, pomocí otázek • dramatizace příběhu podle poslechu a podle ilustrací	OSV1 – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování OSV8 – sociální rozvoj – Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • rozumí pokynům přiměřené složitosti • zvládá základní hygienické návyky spojené se čtením a psaním • správně zachází s psacím náčiním, správně sedí • dodržuje čitelnost psaného projevu a správné tvary písmen • správně čte slova s předločkou • požádá o něco, poděkuje, poblahopřeje Jazyková výchova • píše písmena a číslice, správně spojuje písmena do slabiky a slabiky do slov • převádí slova z mluvené do psané podoby • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opisuje a přepisuje krátké věty • zná všechna písmena malé a velké abecedy • dodržuje správný poměr výšky písmen, velikost a správné tvary • rozpozná samohlásky, odlišuje jejich délku • rozpozná souhlásky, rozlišuje slova, slabiky, hlásky	• zlepšování techniky mluveného projevu • cvičení pro rozvoj fonemického sluchu • čtení s porozuměním, orientace ve čteném textu • automatizace psacího pohybu a úprava psaného projevu, plynulé psaní slov • čtení slov předločkou • formy společenského styku – prosba, poděkování, blahopřání • psaní krátkých vět a číslic • psaní podle diktátu • opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu • malá a velká abeceda • samohlásky (krátké a dlouhé) a souhlásky • členění vět na slova, slov na slabiky a hlásky	OSV3 – osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV8 – sociální rozvoj – Komunikace – upevňování vztahů ve skupině formou komunikace	

•píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech •čte slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Literární výchova •pamatuje si a reprodukuje říkanky a dětské básně, řeší jednoduché hádanky •reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací •při poslechu pohádek a příběhů udržuje pozornost •snaží se o dramatizaci pohádky	• velká písmena - vlastní jména, začátek věty • čtení slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • přednes říkanky a krátké básničky, řešení hádanek • reprodukce příběhu a pohádky a známých textů • pozorný poslech předčítaného textu • dramatizace pohádek	MKV2 – Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	
---	--	---	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • odpovídá na otázky celou větou • vypráví jednoduché příběhy podle ilustrace • používá správnou výslovnost, tempo řeči a intonaci • popíše jednoduchý předmět, děj, činnost • opisuje a přepisuje jednoduchý text • seznamuje se s psaním jednoduchých sdělení • zdokonaluje se v úpravném a čitelném písemném projevu • dodržuje zásady úpravy písemných prací- nadpis, okraj • seznámí se s psaním hůlkovým písmem Jazyková výchova • určí samohlásky a souhlásky • rozdělí souhlásky na měkké, tvrdé a obojetné a nacvičuje pravopis tvrdých a měkkých slabik • dodržuje pořádek slov ve větě • určuje a píše malá a velká písmena • rozdělí slova na slabiky, hlásky • pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího • určuje slova stejného a opačného významu	• odpovědi na otázky, tvoření vět • rozvoj slovní zásoby, vypravování • logopedická cvičení • jednoduchý popis předmětu, děje, činnosti • opis, přepis • krátký vzkaz, blahopřání, oslovení • úprava písemného projevu • nadpis, okraje • psaní hůlkového písma • rozdělení hlásek, délka samohlásek • měkké, tvrdé souhlásky • věta – slovo • malá a velká písmena • členění slov na slabiky, hlásky • věty oznamovací, tázací, rozkazovací, začátek a konec věty v řeči a písmu • slova stejného a opačného významu	OSV2 – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - co o sobě vím a co ne	

Literární výchova • ovládá tiché čtení krátkých textů • čte krátké texty s porozuměním a dokáže je reprodukovat podle otázek a ilustrací • orientuje se v krátkém čteném textu • určuje v přečteném textu hlavní postavy • rozliší příběhy z reálného prostředí od pohádkového • rozliší pojmy kniha, časopis, noviny, ilustrace, text • rozliší prózu a verše • používá správnou výslovnost a intonaci při recitaci básní	• tiché čtení • čtení s porozuměním, volná reprodukce přečteného textu • orientace ve čteném textu • hlavní postavy - vlastnosti • pohádka, reálné příběhy • základní literární pojmy – spisovatel, čtenář, kniha, noviny, časopis, ilustrace, text • próza a poezie • recitace	MDV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu	
---	--	---	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně Jazyková výchova • pozná podstatná jména a slovesa • dodržuje pořádek slov ve větě, • pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího • určuje samohlásky a souhlásky • rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik • používá správně vyjmenovaná slova po B,L,M • seřadí slova podle abecedy	• rozvoj slovní zásoby • vypravování, vyjadřování závislé na komunikační situaci • logopedická cvičení • popis • opis, přepis, plynulé psaní slov • blahopřání, dopis, adresa, vzkaz • psaní- základní hygienické návyky, úprava písemného projevu, dodržování tvaru a sklonu písma • psaní hůlkového písma • tvoření vět na daná slova, tvoření otázky, odpovědi na otázky • tvarosloví - druhy slov- podstatná jména, slovesa • věta-druhy vět, tvoření vět • samohlásky a souhlásky • souhlásky, tvrdé a měkké slabiky • obojetné souhlásky • vyjmenovaná slova po B,L,M • abeceda, abecední řazení	OSV5 - osobnostní rozvoj- kreativita OSV6 – sociální rozvoj – Poznávání lidí- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě MKV2 – Lidské vztahy- udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi	

• správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky Literární výchova • dramatizuje jednoduchý příběh čtený nebo slyšený • vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek • čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje prózu a verše • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	• vyslovování a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek uprostřed a na konci slov • dramatizace • volná reprodukce • porozumění textu, reprodukce dle dané osnovy • porozumění textu, hlavní postavy, jejich vlastnosti • základní literární pojmy – báseň, pohádka, povídka • pohádka • tiché čtení, orientace v textu	MDV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • dorozumívá se výstižně v běžných komunikačních situacích • vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení • jednoduše popíše předmět i osobu • s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma • s dopomocí vypracuje osnovu vyprávění • vypráví příběh podle předem připravené osnovy Jazyková výchova • samostatně pracuje a vyhledává v Pravidlech českého pravopisu • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • rozlišuje věty podle postoje mluvčího • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis • určí synonyma, antonyma, homonyma u běžných jednoduchých slov • pozná podstatná jména a slovesa • u podstatných jmen určí rod a číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu • určí osobu a číslo u sloves • časuje slovesa v přítomném čase	• jazykové prostředky • spisovné a nespisovné výrazy • reprodukce textu • popis – předmětu, osoby i písemně s dopomocí • osnova vyprávění • zpráva, oznámení • dopis, SMS, e-mail • Pravidla českého pravopisu a práce s nimi • spisovný jazyk • zvuková stránka slova a věty, větný a slovní přízvuk • vyjmenovaná slova - dokončení • synonyma, antonyma, homonyma • slovní druhy – podstatná jména, slovesa • podstatná jména – rod a číslo • slovesa – osoba a číslo • časování sloves v přítomném čase,	OSV1 – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení	

• správně užívá osobní zájmena při časování sloves Literární výchova • rozlišuje základní literární druhy a žánry • čte s porozuměním kratší texty nahlas i potichu • reprodukuje přečtený text vlastními slovy, nachází jeho hlavní myšlenku • formuluje ústně dojmy z četby, z návštěvy divadelního nebo filmového představení • dokáže vyhledat potřebné informace o čteném díle nebo o autorovi textu s pomocí učitele	• časování sloves být – nebýt, mít – nemít • osobní zájmena • próza, poezie, báje, mýty • pohádky, pověsti, bajky • příběhy odvahy a dobrodružství • volná reprodukce přečteného textu, hlavní myšlenka • formulace dojmů z četby, divadelního nebo filmového představení • vyhledávání informací v oblasti literatury s dopomocí	OSV11 – morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika- pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) MDV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu MDV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • čte s porozuměním nahlas i potichu přiměřeně náročný text • vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku • jednoduše reprodukuje přečtený text • rozezná spisovné i nespisovné výrazy • dorozumívá se kultivovaně a výstižně v běžných komunikačních situacích • využívá spisovný jazyk i v psaném projevu • vypráví podle dané osnovy • rozliší úvod, hlavní část a zakončení jazykového projevu • jednoduše a výstižně popíše děj i pracovní postup ústně, písemně s dopomocí Jazyková výchova • tvoří slova pomocí předpon a přípon • rozliší předpony a předložky • vyhledá podstatná jména a slovesa • skloňuje podstatná jména, určí vzor • vyjmenuje pádové otázky a používá je • u sloves určí osobu a číslo a čas • časuje slovesa v oznamovacím způsobu v čase přítomném, minulém a budoucím • rozezná větu jednoduchou od souvětí	• hlasité i tiché čtení s porozuměním • vyhledávání odpovědí v textu na zadanou otázku, orientace v textu • reprodukce textu • spisovné i nespisovné výrazy, kultura řeči • telefonický rozhovor • spisovný písemný projev • vyprávění podle dané osnovy • členění jazykového projevu na úvod, hlavní část a zakončení • popis děje, pracovního postupu, denního režimu – i písemně • tvoření slov, jednoduchá slova • předpony a předložky • podstatná jména, slovesa • podstatná jména- rod, číslo, pád a vzor • slovesa – osoba, číslo a čas	OSV1 – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování OSV11 – morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. OSV7 – sociální rozvoj- mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého	

• vyhledá ve větě základní skladební dvojici • správně určuje koncovky přičestí minulého ve shodě s různým podmětem Literární výchova • orientuje se v literárním textu • ústně formuluje dojmy z filmového představení • pozná pověsti a báje • přednese z paměti básně přiměřeně věku • rozpozná přímou řeč • pracuje s encyklopedií a slovníkem přiměřeně svým schopnostem	• věta jednoduchá, souvětí • základní větné členy – podmět a přísudek • shoda přísudku s podmětem v přičestí minulém • orientace v přečteném textu • filmové představení – popis dojmů • pověsti a báje, řecké báje • poezie – recitace z paměti • přímá řeč • práce s encyklopedií, slovníkem	MDV3 - fungování a vliv médií ve společnosti- role médií v každodenním životě, vliv na postoje a chování	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova • vyhledává v textu podstatné informace • vyhledá si pomoc v dalších zdrojích – slovníky, internet • sestaví jednoduchou osnovu vypravování • krátce povypráví na dané téma podle předem připravené osnovy • slovně vyjádří vnímané pocity • rozlišit spisovná a nespisovná slova • napíše krátký dopis, vypíše poštovní poukázku, podací lístek, vyplní dotazník • napíše podle předlohy stručný životopis Jazyková výchova • správně píše slova se skupinami bje-bě, vje-vě, mně-mě • správně používá pravopis koncovek 1. a 4. pádu podstatných jmen vzoru pán, hrad, žena • rozlišuje číslovky základní, řadové a určité, neurčité a správně je používá • pozná přídavná jména a rozliší je na tvrdá a měkká u všech rodů • správně určí koncovky sloves u přičestí minulého ve shodě i s několikanásobným podmětem	• práce s textem • práce se slovníky, vyhledávání informací i na internetu • sestavení osnovy vypravování • vypravování • vyjádření pocitů a dojmů • spisovná a nespisovná slova • dopis, poštovní poukázka, podací lístek, dotazník • životopis podle předlohy • pravopis skupin bje-bě, vje-vě, mně-mě • podstatná jména – vzory, koncovky • číslovky – určité a neurčité, základní a řadové • přídavná jména – tvrdá a měkká • pravopis přičestí minulého – několikanásobný podmět	OSV8 - sociální rozvoj – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání MDV4 – Stavba mediálních sdělení příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	

Literární výchova • rozliší pojmy román, drama, muzikál, opereta • orientuje se v tištěných periodikách • rozliší umělecký a neumělecký text • využívá modulace v souvislé řeči – tempo, intonace, přízvuk při hlasitém čtení • samostatně reprodukuje text po tichém čtení	• pojmy román, drama, muzikál, opereta • čtení novin a časopisů • umělecký a neumělecký text • správné a plynulé čtení s porozuměním, tiché čtení	MDV5 – Vnímání autora mediálního sdělení -výběr a kombinace slov z hlediska záměru	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Komunikační a slohová výchova - vhodně komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - ovládá koncepci a úpravu běžných písemností - sestaví vlastní životopis a napíše žádost podle předlohy - čte plynule s porozuměním - reprodukuje přečtený text - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - popíše děje, jevy, osoby a pracovní postupy - vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma Jazyková výchova - správně zapíše slova s předponami a předložkami - zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - tvoří slova pomocí předpon a přípon - skloňuje podstatná a přídavná jména - časuje slovesa ve všech časech - pozná osobní zájmena a číslovky - správně užívá pravopis koncovek u sloves v příchestí minulém - ovládá pravopis příchestí minulého při shodě s několikanásobným podmětem	- formy společenského styku, využívání spisovného jazyka - dopis, adresa, poštovní poukázka - životopis, žádost, přihláška na školu - prohlubování a upevňování získaných návyků tichého a hlasitého čtení - využití Pravidel českého pravopisu při sestavování běžných písemností a orientace v nich - popis spolužáka, pracovního postupu vyprávění podle připravené osnovy a písemné zpracování - předpona, předložka - pravopis vyjmenovaných slov - tvoření slov – základ, předpona, přípona - podstatná jména – skloňování, vzory - přídavná jména – druhy, skloňování, shoda s podstatným jménem - časování sloves – v čase minulém, přítomném i budoucím - podmět a přísudek, pravopis příchestí minulého, několikanásobný podmět	OSV9 – sociální rozvoj - kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) OSV8 - sociální rozvoj- Komunikace - dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	

• rozezná větu jednoduchou od souvětí • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Literární výchova • rozeznává základní literární druhy a žánry • zná vybrané významné představitele české literatury • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti literatury • orientuje se v literárním textu, vystihne hlavní myšlenku • ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • získá pozitivní vztah k literatuře	• věta jednoduchá – základní větné členy, určování souvětí za pomoci spojek • užívání spisovného jazyka v mluveném i písemném projevu • poezie, próza, divadelní hra, literatura pro mládež • B. Němcová, K. J. Erben, F. Nepil, K. Čapek, A. Jirásek, V. Vančura • vyhledávání informací v encyklopediích a na internetu • charakteristika děje a postav, hlavní myšlenka • formulace dojmů a zážitků z divadel, koncertů nebo filmového představení a vyjádření prožitku vlastní kresbou • čtení knih vlastních i ze školní a městské knihovny, besedy o knihách	MDV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MDV5 – Vnímání autora mediálního sdělení - identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení	
---	---	--	--

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje také jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Žáci si osvojí jednoduchá sdělení a základy pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se mohou v běžném životě setkat.

Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od 3. do 9. ročníku s **časovou dotací** 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě nebo v počítačové učebně. V hodinách se využívá poslech, jednoduché říkanky, zpěv, nacvičování dialogu a konverzace, hry, soutěže a výukové programy pro anglický jazyk na PC.

Do předmětu Anglický jazyk jsou zařazeny části **průřezových témat** MKV, VGS, OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k pochopení důležitosti komunikovat v anglickém jazyce pro praktický život
- vybírá témata vycházející v co největší míře z praktického života
- průběžně žákovi vysvětluje významy cizích výrazů

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - umožňuje žákům vyhledávat vhodné informace v anglickém jazyce ve slovníku a na PC
- učí žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- učí řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

Učitel: - učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky porozumět jednoduchým sdělením v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby si v jednoduchých situacích uměli vyžádat a poskytnout pomoc i radu

Kompetence občanské

Učitel: - vede žáky k tomu, aby respektovali projev ostatních
- vede žáky ke vzájemné komunikaci, diskusi

Kompetence pracovní

Učitel: - umožňuje žákům pracovat s obrázkovým a dvojjazyčným slovníkem
- vede žáky k využití anglického jazyka při získávání informací z různých oblastí
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu

Kompetence digitální

Učitel: - motivuje žáky ke studiu jazyka využíváním digitálních technologií
- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• rozliší mateřský a anglický jazyk • s přiměřenou srozumitelností opakuje jednotlivá slova po učiteli • poslouchá jednoduché anglické říkanky a písničky a s pomocí učitele je reprodukuje • pojmenuje základní barvy • pojmenuje číslovky do 10	• poslech krátkého příběhu v anglickém jazyce, audio nahrávky • jednoduché pokyny při výuce • barvy - říkanky • číslovky 1-10, písničky	VGS1 - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice anglicky mluvících národů OSV1 – osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování	CD,DVD, MC pohyb podle pokynů

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky /posadí se, postaví se, opakuje/ • přiřadí slovo k jeho neverbálnímu významu / ukáže na správný obrázek nebo konkrétní věc ve třídě/ • reaguje na pozdrav užívaný při setkání i loučení jeho opakováním po mluvčím • poděkuje za podanou věc • s vizuální oporou porozumí jednotlivým slovům z probíraných tematických okruhů • opíše krátká slova týkající se tematických okruhů	Tematické okruhy: • jednoduché pokyny ve výuce • pozdrav – setkání, loučení • poděkování • barvy - rozšíření • číslovky 0-20 • zvířata v ZOO • domácí zvířata • školní potřeby - základní • My Family- nejbližší rodina	MKV4 – Multikulturalita- multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• reaguje neverbálně na jednoduché pokyny týkající se výuky / posadí se, stoupne si,.. / • přiřadí slovo k jeho neverbálnímu významu /ukáže na správný obrázek nebo na konkrétní věc ve třídě/ • přiřadí slovo k obrázku • reaguje na pozdrav užívaný při setkání či loučení jeho opakováním po mluvčím • reaguje na poděkování s přiměřenou emocionalitou a případně jazykovým výrazovým prostředkem • zahájí a ukončí komunikaci pozdravem • poděkuje v situaci, ve které se poděkování očekává • představí se uvedením svého jména, příjmení a věku • reaguje slovy ano nebo ne na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu • přiřadí velmi konkrétní a jednoduchá slova k významům vyjádřeným na obrázcích • opíše krátká slova týkající se tematických kruhů	Tematické okruhy: • názvy dnů týdnu • roční doby • základní zdvořilostní fráze - uvítání a rozloučení, poděkování • souhlas a nesouhlas – ano, ne • ovoce a zelenina • základní části lidského těla • třída Věty: Já jsem... Já mám... Je to...?	VGS2 – Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV3- Etnický původ - různé způsoby života MKV4- Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk -minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• s vizuální oporou porozumí jednotlivým slovům z probíraných tematických okruhů • vybere z nabídky dvou jednoduchých vizuálních informací správnou možnost • reaguje neverbálně na jednoduché pokyny a otázky učitele • poskytne správné informace na otázky týkající se osobní identity /jméno, příjmení, věk/ • doplní informaci vyjadřující kvantitu /např. věk, počet sourozenců • zahájí a ukončí komunikaci pozdravem • představí se uvedením svého jména, příjmení a věku • reaguje slovy ano nebo ne na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu • opíše krátká slova či slovní spojení týkající se tematických okruhů • reaguje na jednoduchá písemná sdělení - doplní osobní údaje /jméno, příjmení, věk/ do krátkého textu, a tím odpoví na otázky	Tematické okruhy: • číslovky 1-100 • širší rodina • části dne • lidské tělo - rozšíření • oblečení – základní • kalendářní rok – měsíce • abeceda Věty- Mám rád... Nemám rád... osobní zájmena – tvary 1. pádu	MKV2 – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) VGS1- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk- minimální doporučená úroveň**

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• vybere z nabídky dvou jednoduchých vizuálních informací správou možnost (např. správný obrázek jídla, předmětu, osoby a jeho správné vlastnosti) • poskytne správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity (jméno, příjmení, věk, bydliště) • odpoví na otázku, jak se má • odpoví na jednoduché zjišťovací otázky týkající se oblíbených jídel, zvířat, činností • přiřadí jednoduchá slova nebo slovní spojení k významům vyjádřeným na obrázcích • určí, zda se významově jednoduchá věta vztahuje nebo nevztahuje k obrázku • doplní osobní údaje (jméno, příjmení, věk, bydliště) do krátkého textu, a tím odpoví na otázky obsažené v jednoduchém emailu nebo dopisu	Tematické okruhy • nálady a pocity – základní • počasí • jídlo a nápoje • základní přídavná jména popisující vlastnosti věcí • sporty • Množné číslo podstatných jmen • Odpověď na otázky: Máš rád psy? Máš rád sport? ...	VGS1 – Evropa a svět nás zajímá- život dětí v jiných zemích	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• vybere z nabídky tři jednoduchých vizuálních informací správnou možnost (např. obrázek správného druhu předmětu a jeho správné vlastnosti – velká třída) • doplní informaci vyjadřující kvantitu (např. počet žáků ve třídě nebo věk) • poskytne správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity (jméno, příjmení, věk, bydliště) • poskytne správné informace na otázky týkající se doplňujících osobních údajů (počet sourozenců, telefonní číslo) • odpoví na jednoduché zjišťovací otázky týkající se jeho zájmů (Chodíš do kina?, Hraješ fotbal?) • určí, zda se významově jednoduchá věta vztahuje či nevztahuje k obrázku • přiřadí významově jednoduché věty ke správným obrázkům • doplní do krátkého textu informace týkající se jeho rodiny (kolik má sourozenců nebo zda má či nemá doma zvíře) a tím odpoví na otázky obsažené v jednoduchém dopisu či emailu	Tematické okruhy • povolání • můj dům (místnosti, nábytek) • město • dopravní prostředky • vybrané svátky (Christmas, Easter, Halloween) • zdraví a nemoci • slovesa popisující běžné lidské činnosti	MKV2 - Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci VGS2 – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• vybere z nabídky tři jednoduchých vizuálních informací správnou možnost (např. obrázek správného druhu předmětu a jeho správné vlastnosti – velká třída) • doplní informaci vyjadřující kvantitu (např. počet žáků ve třídě nebo věk) • poskytne správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity (jméno, příjmení, věk, bydliště) • poskytne správné informace na doplňovací otázky týkající se osobní identity • poskytne správné informace na otázky týkající se doplňujících osobních údajů (např. telefonního čísla nebo data narození) • odpoví na jednoduché zjišťovací a doplňující otázky týkající se jeho zájmů • identifikuje význam vymezeného okruhu slov bez vizuální opory (např. zařadí slova rajče a okurka do skupiny označené zelenina nebo kuchyně a ložnice do skupiny označené dům) • doplní do krátkého textu informace týkající se jeho volného času (co rád dělá o víkendu nebo kde bývá o prázdninách)	Tematické okruhy • cestování – reálie USA, Anglie • rozvrh hodin • volný čas • režim dne • hodiny • nákupy • oblečení, móda • tázací výrazy – kdo, co, kdy, kde	MKV5 – Princip sociálního smíru a solidarity - nekonfliktní život v multikulturní společnosti VGS3 – Jsme Evropané - evropská integrace	

5.3 Komunikační dovednosti

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče Komunikační dovednosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Komunikační dovednosti** nahrazuje vzdělávací obor Další cizí jazyk. Má za cíl rozvíjet u žáků srozumitelné vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka, které vede k rozvíjení komunikačních dovedností a ty pak pomáhají k funkčnímu dorozumívání se s okolím. Tyto dovednosti pomáhají a jsou předpokladem k úspěšné sociální integraci a vzdělávání. Zároveň rozvíjí čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter a je tvořen následujícími tématy:

1. Komunikace a mezilidské vztahy
2. Pozitivní hodnocení sebe i druhých
3. Kreativita a iniciativa. Řešení každodenních problémů a úkolů
4. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Řešení konfliktů
5. Prosociální chování v osobních vztazích – pomoc, spolupráce, přátelství
6. Prosociální chování ve veřejném životě – sociální problémy
7. Posílení čtenářské gramotnosti

Výuka předmětu Komunikační dovednosti probíhá ve všech ročnících na 2. stupni – od šestého do devátého ročníku. V 6. a 8. ročníku je **časová dotace** 2 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů na PC. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při návštěvě divadla nebo kina. Také navštěvujeme Městskou knihovnu v Třebíči a její výukové programy pro školy.

Do vyučovacího předmětu Komunikační dovednosti jsou zařazeny části **průřezových témat**: OSV, MDV a MKV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Učitel: - zařazuje diskusi, ve které mohou žáci diskutovat

- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem
- vytváří podmínky k prezentaci myšlenek a názoru žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - zadává úkoly s vyhledáváním informací různých pramenů

- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů a napomáhá mu
- klade důraz na analýzu přečtených textů a posouzení jejich obsahu

Kompetence k učení

Učitel: - klade důraz na pozitivní motivaci žáka

- umožňuje žákům pracovat s vhodnými učebními pomůckami (encyklopedie, výukové programy na PC, internet, tisk, časopisy) a vede k jejich správnému používání
- využívá příklady z praktického života
- uplatňuje individuální přístup
- klade důraz na čtení s porozuměním

Kompetence sociální a personální

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel práce v týmu (ve dvojici)
- vede žáky k věcné argumentaci

Kompetence občanské

Učitel: - respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka a vyžaduje to i u žáků

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- zapojuje žáky do kulturního dění jejich aktivní účastí na kulturních akcích
- využívá regionální tematiku

Kompetence digitální

Učitel: - dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)

- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Komunikační dovednosti**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace • vnímá a rozlišuje rozdíl mezi správným a nesprávným zněním hlásek • nacvičuje a správně vyslovuje jednotlivé hlásky • reprodukuje jednoduché básničky, krátké texty • krátkými větami vyjádří, co vnímá • pozorně naslouchá písemným nebo mluveným pokynům • popíše postavu, věc, obrázek • čte s porozuměním přiměřené texty nahlas i potichu • reprodukuje přečtený text • určí hlavní myšlenku přečteného díla • reprodukuje zážitek z dramatického díla • respektuje základní komunikační pravidla • respektuje společenské návyky	• dechová, artikulační cvičení • tvoření hlasu • rozvíjení fonematického sluchu • rytmická cvičení • vlastní výslovnost • přednes básně • jednoduchá reprodukce textu • vypravování, dějové obrázky • uvědomělé čtení krátkých vět, textu, technika čtení • čtení pozorné, plynulé, nácvik praktického čtení • rozhlasová, divadelní, televizní, filmová tvorba • základní pravidla komunikace, pravidla naslouchání • formy společenského styku – pozdrav, poděkování, omluva, prosba, oslovení	OSV 2 – osobnostní rozvoj – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času OSV 1 – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování MDV 1 – kritické čtení - hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov OSV 8 – sociální rozvoj – komunikace v různých situacích – informování, omluva, pozdrav, prosba, vysvětlování	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Komunikační dovednosti**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpozná je v chování druhých • rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry • zdokonaluje čtení delších textů • vypráví zhlédnutý film nebo divadelní příběh • rozumí čtenému textu a reprodukuje ho • sestaví osnovu a vypráví podle osnovy • při popisu předmětu, osoby, děje užívá výstižná a spisovná slova • rozezná spisovné a nespisovné výrazy v mluveném projevu, v textu • dramatizuje pohádku, krátký příběh • rozvíjí základní komunikační pravidla • zvládá formy společenského styku • rozpozná a užívá přímou řeč • zapamatuje si a přednese básně	• verbální a neverbální komunikace • komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích, spolupráce • technika čtení, rozvoj koncentrace • filmová a divadelní tvorba • práce s knihou, časopisy • jednoduchá osnova • slovní zásoba, význam slov • spisovné a nespisovné jazykové prostředky • dramatizace • základní pravidla komunikace, pravidla naslouchání • formy společenského styku • přímá řeč • práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla	OSV 8 – sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MDV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování mezi zábavným a informativním sdělením MDV 3 – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv na kulturu – role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti OSV 10 – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 2 – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, já jako zdroj informací o sobě	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Komunikační dovednosti**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• používá vhodné formy pozdravu, oslovení • dodržuje komunikační pravidla ve třídě • chápe důležitost neverbální komunikace • vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích • slovně vyjádří vnímané pocity • v mluveném projevu pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • sestaví osnovu vypravování • vypráví na dané téma • popíše krajinu, osobu, pracovní postup • napíše stručný životopis • vede rozhovor s druhými • vstupuje do vztahů s vrstevníky • rozlišuje mezi nabídkami druhých • rozlišuje manipulační působení médií • orientuje se v tištěných periodikách • rozlišuje umělecký a neumělecký text	• základní pravidla kolektivu • otevřená komunikace • postoj těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky • komunikace v běžných životních situacích • vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, obav, hněvu, smutku • správná výslovnost • vyprávění ústní i písemné • popis okolní krajiny, literární postavy • životopis • společné plnění úkolů při práci, hře • chování v jednoduchých situacích • schopnost odmítnout nabídku k podvodu, krádeži • čtení tisku, časopisů • sledování zpráv • vliv internetu	OSV 2 – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě OSV 6 – sociální rozvoj – poznávání lidí -poznávací schopnosti – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem lidí OSV 10 – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV 2 – interpretace vztahu mediální sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, vztah mediálního sdělení a zkušenosti	

•reprodukuje text po tichém čtení •rozpozná hlavní děj díla, podstatu příběhu a postavy	• správné a plynulé čtení s porozumění, tiché čtení • literární, divadelní, filmová tvorba	MKV 2 – lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy bez ohledu na náboženskou a kulturní odlišnost	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: **Komunikační dovednosti**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• v mluveném projevu připraveném i nepřipraveném užívá vhodných verbálních i neverbálních prostředků • komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích • rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích • zabývá se důsledky jednání postav • ovládá koncepci a úpravu běžných písemností • sestaví vlastní životopis • napíše žádost • reprodukuje přečtený text • písemně zpracuje zadané téma • vyhledává informace z oblasti literatury • orientuje se v uměleckém textu • vystihne hlavní myšlenku díla • ústně i písemně formuluje dojmy z četby, filmu, představení • prohlubuje si pozitivní vztah k literatuře • vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s regionální tematikou • zvládá dramatizaci jednoduchého textu	• komunikace verbální i neverbální • formální a neformální styl • zážitky z divadelních, televizních a filmových děl • postavy a jejich jednání • popis, dotazník • životopis • žádost o zaměstnání • podrobná reprodukce textu • písemné zpracování vypravování • vyhledávání informací v encyklopediích a na internetu • charakteristika děje a postav • hlavní myšlenka • formulace dojmů a zážitků z četby, z divadelních nebo filmových představení • čtení knih, besedy o knihách • popis, vyprávění, zpráva • pohádky, báje pověsti	OSV 8 – sociální rozvoj – komunikace - vyjednávání, vysvětlování, žádost, asertivní komunikace OSV 2 – osobnostní rozvoj – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací OSV 10 – morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí MDV 4 – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení MKV 4 – multikulturalita – respektování žáků různých etnik nebo cizinců žijících	

• zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • rozlišuje komunikační záměr partnera • rozlišuje spisovné a nespisovné útvary českého jazyka a vědomě je využívá ve vhodných komunikačních situacích • rozlišuje manipulační působení médií	• vedení diskuse a dialogu • aktivní vstup do hovoru • zvuková stránka jazyka, výslovnost přejatých slov • pozitivní prosociální vzory	v místě školy a základní problémy sociokulturních rozdílů MDV 2 – interpretace vztahu mediální sdělení a reality – různé typy sdělení, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti	
--	---	--	--

5.4 Matematika

Charakteristika předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika prolíná celým základním vzděláváním. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Metody práce jsou zaměřené na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, využití předmětu při práci s PC a s důrazem na činnostní charakter učení.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na **čtyři tematické okruhy**:

- **Čísla a početní operace** – je zařazen na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni v tematickém okruhu **Číslo a proměnná**. Žáci vytvářejí soubory o daném počtu prvků a počítají předměty v daném souboru. Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** – žáci získávají číselné údaje různými způsoby, např. měřením. Osvojují si jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času. Změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Učí se používat platidla.
- **Geometrie v rovině a v prostoru** – žáci rozvíjí orientaci v prostoru a prostorovou představivost. Rozeznávají, pojmenovávají geometrické tvary a tělesa a znázorňují geometrické útvary, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině. Učí se zdokonalovat svůj grafický projev, měřit a porovnávat.
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** – žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Žáci se učí samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek /např. kalkulatory/.

Vyučovací předmět Matematika má **časovou dotaci** v 1. - 5. ročníku 4 hodiny, v 6.- 8. ročníku 5 hodin, přičemž 1 hodina je vždy disponibilní, a v 9. ročníku 4 hodiny týdně, přičemž 1 hodina je disponibilní. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky.

Do předmětu Matematika jsou zařazeny části **průřezového téma OSV**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupným zobecňováním reálných jevů
- vytváří zásoby pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh
- vede žáky k využívání prostředků výpočetní techniky
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly vycházející v co největší míře z praktického života
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí z matematiky do ostatních vyučovacích předmětů a do reálného života

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - vede žáky k rozboru problémů a plánování řešení odhadováním výsledků

- učí je zvolit správný postup při řešení slovních úloh
- učí se kriticky myslet a je schopen obhájit svá rozhodnutí
- učí žáky pracovat s chybou jako cestou ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky ke zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz

- vede žáky k užívání správné terminologie včetně matematické symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů

Kompetence sociální a personální

Učitel: - zadává práce, při kterých žáci spolupracují ve skupinách

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k věcné argumentaci a schopnosti sebekontroly
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel: - respektuje názory žáků

- pomáhá jim formovat volní a charakterové rysy
- vede žáky k ohleduplnosti
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Učitel: - vede žáky ke zdokonalování grafického projevu

- vede žáky k efektivitě své vlastní práce
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů

Kompetence digitální

Učitel: - vede žáky k využívání digitálních technologií (mobilní aplikace, počítačové programy, kalkulátory) pro získávání matematických dovedností a vyhodnocení dat

- vede žáky k tvorbě prezentace a interpretace výsledků pomocí digitálních technologií
- vytváří situace, které napomohou k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k vnímání digitální pomůcky jako pracovního nástroje, nikoli pouze jako prostředek zábavy

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Závislosti, vztahy a práce s daty • orientuje se v prostoru – pojmy: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • má představu o čísle • pojmy: mnoho, málo, více, méně, stejně,... Číslo a početní operace • pozná číslice 1 až 5, přečte je a napíše • řadí čísla 1 až 5 podle velikosti • čísla 1 až 5 znázorní na číselné ose • zná a používá matematické symboly + - = • řeší jednoduché příklady na sčítání a odčítání v oboru do 5 • rozkládá čísla v oboru do 5 • řeší jednoduché slovní úlohy Geometrie v rovině a v prostoru • rozlišuje a pojmenovává základní geometrické tvary	• manipulační cvičení k rozvoji orientace • cvičení na třídění a seskupování podle určitých kritérií /velikost, barva, množství/ • přiřazování čísla k danému počtu prvků a obráceně • čtení a psaní číslic 1 až 5 • číselná osa 1 až 5 • čtení a psaní symbolů +, -, = • sčítání a odčítání v oboru do 5, manipulace s drobnými mincemi • zápis a rozklad čísel v oboru do 5 • slovní úlohy s názorem • rovinné útvary – trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	OSV1 – osobnostní rozvoj – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV7- sociální rozvoj – mezilidské vztahy – podpora a pomoc při práci ve skupině	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **2.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace • pozná číslice 0-10, umí je napsat a přečíst • sčítá a odčítá s pomocí názoru v oboru do 10 • provádí rozklad a dočítání v oboru do 10 • řadí čísla 0-10 podle velikosti a porovnává je • vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10 • upevňuje si používání matematických symbolů $+$ $-$ $=$ a umí je zapsat • zná a používá matematické symboly $<$ $>$ a umí je napsat • rozkládá s názorem čísla v oboru do 10 • řeší jednoduché slovní úlohy s názorem v oboru do 10 • seznámí se s řadovými číslovkami 1-10 Závislosti, vztahy a práce s daty • orientuje se v prostoru – pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, vpřed, nahoře, dole, vpředu, vzadu • modeluje jednoduché situace ze života s využitím názoru a dle pokynů • seznamuje se s tabulkami, schématy a posloupnostmi čísel v oboru do 10	• číslice 0-10 • sčítání a odčítání do 10, manipulační činnosti • rozklad čísel, dočítání • číselná osa 0-10 • soubory o daném počtu prvků • čtení a psaní symbolů • symboly $<$ $>$, porovnávání čísel v oboru do 10 • zápis a rozklad čísel 0-10 • slovní úlohy s názorem • číslovky řadové, konkrétní situace • manipulační cvičení k rozvoji orientace • obrázkové slovní úlohy • tabulky • peníze	OSV1- osobnostní rozvoj- cvičení soustředění OSV7- sociální rozvoj - mezilidské vztahy- péče o dobré vztahy ve dvojici, komunikace	stavebnice

Geometrie v rovině a v prostoru • upevňuje poznávání a pojmenování základních geometrických tvarů • rozliší křivou a přímou čáru • učí se používat pravítko a rýsovat přímku podle pravítka	• rovinné útvary • křivá a přímá čára • rýsování přímek		ČSP–vystřihování rovinných útvarů
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace • zná číslice 0-20, dokáže je napsat a přečíst • zapíše a přečte příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes 10 s pomocí znázornění • řadí čísla 0-20 podle velikosti a porovnává je • vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • používá matematické symboly + - = > < a umí je zapsat • rozkládá čísla v oboru do 20 s názorem • řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 20 • počítá do sta po desítkách Závislosti, vztahy a práce s daty • orientuje se v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • modeluje jednotlivé situace ze života s využitím názorů a dle pokynů • dokáže doplňovat jednotlivé tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 • aplikuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• počítání do 20 • sčítání a odčítání do 20, manipulační činnosti • číselná osa 0-20 • vytváření různých souborů o daném počtu prvků • čtení a psaní symbolů • zápis a rozklad čísel v oboru do 20 • slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu v oboru do 20, o n-více, o n-méně • numerace do 100 po desítkách • úlohy na orientaci v prostoru • obrázkové slovní úlohy • tabulky • peníze	OSV1- osobnostní rozvoj- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV8 – komunikace- komunikace v různých situacích	Vv- číselná osa, karty čísel PC programy ČSP- modelování symbolů

Geometrie v rovině a prostoru • pozná a pojmenuje základní rovinné geometrické tvary a umí je graficky znázornit • správně používá pravítko při rýsování čar • rozezná přímku a úsečku, učí se je narýsovat a označit je • zvládá stavbu z krychlí a jejich dělení na sloupce a vrstvy	• základní útvary v rovině • rýsování přímých čar • přímka, úsečka • rozvoj prostorové představivosti, dělení na sloupce a vrstvy		ČSP- vystřihování tvarů Vv -čáry Skupinová činnost s využitím stavebnic
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace • pozná číslice 0-100, napíše je, přečte a porovná na číselné ose • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojčíselná čísla • zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy • zaokrouhluje čísla na 10 • zvládá s názorem řady násobků 2 - 5 do 50 • tvoří a zapisuje příklady na násobení v oboru do 50 • seznámí se s prací na kalkulátoru Závislosti, vztahy a práce s daty • určuje čas na celé hodiny a půlhodiny • převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti • procvičuje si práci s tabulkami • manipuluje s drobnými mincemi Geometrie v rovině a v prostoru • vyznačí a popíše body • měří a porovnává délku úsečky • narýsuje přímky různoběžné, rovnoběžné • popíše trojúhelník a čtyřúhelník • pojmenuje základní tělesa	• číselná osa 0-100 • sčítání a odčítání dvojčíselných čísel – pamětně i písemně • slovní úlohy • zaokrouhlování čísel • řady násobků 2-5 • násobení a dělení do 50 • kalkulátor • jednotky času • jednotky hmotnosti a délky • tabulky, slovní úlohy • peníze • bod • délka úsečky • rovnoběžky a různoběžky • vrcholy a strany troj- a čtyřúhelníku • kvádr, krychle, koule, válec	OSV10 – morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti- zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a početní operace • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose • pozná, napíše a přečte čísla 0 - 1000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla • zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulátor Závislosti, vztahy a práce s daty • vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy) podle návodu • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	• číselná osa 0 – 100, porovnávání čísel • číselná osa 0 – 1000 • sčítání a odčítání • řady násobků 2 – 10 do 100 • zaokrouhlování čísel na 10, 100 • násobení a dělení do 100 • slovní úlohy • sudá a lichá čísla • práce s kalkulátorem • tabulky • řádky, sloupce • úlohy na orientaci v čase • jednotky délky, hmotnosti a času, jednoduché převody	OSV9 – sociální rozvoj - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod.	

• uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi Geometrie v rovině a prostoru • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa Nestandardní aplikační úlohy a problémy • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	• peníze • trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice • úsečka, délka úsečky • obvod mnohoúhelníku • rovnoběžky, kolmice • osa souměrnosti • kvádr, krychle, koule, válec • číselné a obrázkové řady, doplňovačky	OSV10 – morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	
---	--	---	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná • čte a zapisuje přirozená čísla do 10 000 • porovnává čísla do 10 000 • orientuje se na číselné ose • sčítá a odčítá v oboru do 10 000 ústně i písemně • zaokrouhluje přirozená čísla a odhaduje výsledky • násobí a dělí v oboru do 100 • násobí a dělí 10,100,1000 v oboru do 10 000 • dělí se zbytkem Závislosti, vztahy a práce s daty • používá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času • ovládá početní úkony s penězi Geometrie v rovině a v prostoru • odhadne délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sečte a odečte úsečky • používá rýsovací pomůcky a potřeby	• orientace na číselné ose do 10 000 • porovnávání čísel, zápis vztahů pomocí symbolů • orientace na číselné ose do 10 000 • sčítání a odčítání v oboru do 10 000 ústně i písemně • zaokrouhlování a odhady výsledků přirozených čísel • násobení a dělení v oboru násobitek do 100, násobky 100 • násobení a dělení 10,100,1000 v oboru do 10 000 • dělení se zbytkem • jednotky délky, hmotnosti a času • sčítání a odčítání pomocí názoru (peníze) • přenášení a porovnávání úseček, grafické sčítání a odčítání úsečky, násobek a střed úsečky, osa úsečky, lomená čára	OSV9 – sociální rozvoj-kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci -jasná a respektující komunikace OSV10 – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v seberegulaci	

• v rovině určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. • pomocí středové a osově souměrnosti narýsuje základní rovinné útvary • pozná a sestrojí trojúhelník • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů – ostrý, pravý, tupý, přímý • narýsuje a změří daný úhel • sestrojí osu úhlu Nestandardní aplikační úlohy a problémy • samostatně řeší praktické úlohy • při řešení úloh používá prostředky výpočetní techniky	• středová, osová souměrnost • konstrukce trojúhelníka ze tří stran • úhel • rozdělení úhlů- pravý, přímý, ostrý, tupý • rýsování a měření úhlů • osa úhlu • slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání, ke vztahu o n- více, o n- méně, ke vztahu o n-krát více, n-krát méně • výukové programy, kalkulačka		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná • orientuje se na číselné ose do 100 000 • čte přirozená čísla do 100 000 • zapisuje a porovnává čísla do 100 000 • zaokrouhluje čísla do 100 000 • sčítá a odčítá v oboru do 100 000 • násobí a dělí 10, 100, 1000 v oboru do 100 000 • dělí se zbytkem • písemně násobí přirozená čísla jednociferným činitelem a písemně dělí přirozená čísla jednociferným dělitelem v oboru do 10 000 se správným zápisem pod sebe • písemně násobí přirozená čísla dvojciferným činitelem v oboru do 10 000 se správným zápisem pod sebe Závislosti, vztahy a práce s daty • užívá a ovládá převody délky, hmotnosti, času • zvládá početní úlohy s penězi	• orientace na číselné ose do 100 000, porovnávání čísel, zápis vztahů pomocí symbolů • orientace v číselných řádech do 100 000, zaokrouhlování a odhady výsledků přirozených čísel • sčítání a odčítání v oboru do 100 000 ústně i písemně • násobení a dělení 10, 100, 1000 v oboru do 100 000 • neúplný podíl, zbytek • písemné násobení přirozených čísel jednociferným činitelem a písemné dělení přirozených čísel jednociferným dělitelem v oboru do 10 000 a správný zápis pod sebe • písemné násobení přirozených čísel dvojciferným činitelem v oboru do 10 000 a správný zápis pod sebe • jednotky délky, hmotnosti, času – praktické převody • příklady z praktického života	OSV7 - sociální rozvoj - mezilidské vztahy – respektování názorů druhých OSV3 – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času	

Geometrie v rovině a prostoru • vyznačí, narýsuje a změří úhel dané velikosti • narýsuje osu úhlu • rozlišuje trojúhelníky podle velikosti úhlů a velikosti stran • vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku • rozeznává a narýsuje základní rovinné útvary • rozezná a načrtne základní tělesa Nestandardní aplikační úlohy a problémy • samostatně řeší jednoduché slovní úlohy • při řešení předložených situací hledá různé možnosti • dokáže používat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh (PC)	• úhel, měření, sčítání a osa úhlu • trojúhelník – rozdělení podle velikosti úhlů a stran • výpočty obvodu • rovinné útvary – trojúhelníky, čtyřúhelníky, kružnice, kruh • krychle, kvádr, válec • úlohy zaměřené na sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 100 000 • slovní úlohy vedené k jednomu početnímu výkonu – sčítání, odčítání, násobení, dělení • výukové programy na PC		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná • orientuje se na číselné ose do milionu • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000 • zaokrouhluje čísla do 1 000 000 • sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000 • násobí a dělí 10, 100, 1000 v oboru do 1 000 000 • písemně dělí přirozená čísla dvojciferným dělitelem v oboru do 1 000 000 se správným zápisem pod sebe, zkouškou a provádí kontrolu pomocí kalkulatoru • zapíše zlomek • vypočítá zlomek z celku a zlomek jako část celku • převede zlomek na číslo smíšené a opačně • orientuje se na číselné ose, pozná a zapíše desetinné číslo • písemně sčítá a odečítá desetinná čísla • písemně a z paměti násobí a dělí desetinná čísla 10,100,1000	• orientace na číselné ose do milionu, porovnávání čísel, zápis vztahů pomocí symbolů • orientace v číselných řádech do 1 000 000, zaokrouhlování a odhady výsledků přirozených čísel • sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 ústně i písemně • násobení a dělení 10, 100, 1000 v oboru do 1 000 000 • písemné dělení přirozených čísel dvojciferným dělitelem v oboru do 1 000 000 • zlomky - zápis, grafické znázornění • početní výkony se zlomky • smíšená čísla • desetinná čísla • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000	OSV11 – morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika - pomáhající a prosociální chování - člověk neočekává protislužbu	

• násobí desetinná čísla číslem desetinným i přirozeným (nejvýše trojciferného čísla dvojciferným) • používá kalkulátoru k výpočtům desetinných čísel • vypracovává slovní úlohy s desetinnými čísly Závislosti, vztahy a práce s daty • vyhledává, třídí a porovnává data • používá a zvládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu Geometrie v rovině a v prostoru • vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu • vypočítá povrch kvádru, krychle a válce • sestrojí síť základních těles • zobrazí jednoduchá tělesa Nestandardní aplikační úlohy a problémy • samostatně pracuje při řešení praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• násobení desetinných čísel číslem desetinným i přirozeným (nejvýše trojciferného čísla dvojciferným) • výpočet desetinných čísel pomocí kalkulátoru • slovní úlohy s desetinnými čísly • příklady z praktického života • jednotky délky, hmotnosti, obsahu – převody • rovnoběžníky-poznávání, rýsování, obvody • jednotky obsahu • vzorce pro výpočet obsahu rovinných obrazců • Ludolfovo číslo • krychle, kvádr, válec - síť • vzorce pro výpočet povrchu • slovní úlohy vedené ke 2 početním výkonům – sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru do 1 000 000 • číselné a logické řady • výukové programy		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět: **Matematika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číslo a proměnná • dělí přirozená čísla desetinnými čísly, dělí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným nejvýše dvojciferným a provádí kontrolu pomocí kalkulátoru • počítá slovní úlohy s využitím peněz • dělí čísla v daném poměru, rozumí měřítku plánu a mapy • orientuje se v pojmech procentovém počtu (procento, základ, procentová část, počet procent) • vypočítá jedno procento ze základu a procentovou část • vypočítá úrok, úrokovou míru a využívá na praktických příkladech Závislosti, vztahy a práce s daty • vypracuje jednoduché tabulky • používá a převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu Geometrie v rovině a v prostoru • spočítá objem kvádru, krychle a válce • používá technické písmo • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	• písemné dělení • slovní úlohy s penězi • dělení čísel v určitém poměru • měřítko mapy • měřítko plánu • procenta – základ, procentová část, počet procent • úrok • příklady z praktického života • tabulka dat • převody jednotek – příklady z praxe • jednotky objemu, objem krychle, kvádru a válce • technické písmo, technické výkresy	OSV10 – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v seberegulaci OSV9 - sociální rozvoj - kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy • dokáže samostatně řešit praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	• úlohy zaměřené na výpočty s desetinnými čísly, poměrem a procenty • netradiční geometrické úlohy • výukové programy • matematické hry		
---	--	--	--

5.5 Informatika

Charakteristika předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.

Na 1.stupni si žáci prostřednictvím her, experimentů a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat. Žáci by si měli osvojit práci s výpočetní technikou a jejím programovým vybavením na uživatelské úrovni. Měli by dokázat pracovat s výukovými a zábavnými programy a aplikacemi. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Na 2.stupni žáci tvoří, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Předmět Informatika je rozdělen do 4 oblastí – **Data, informace a modelování; Algoritmizace a programování; Informační systémy; Digitální technologie**. Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat tyto poznatky v ostatních vyučovacích předmětech.

Výuka probíhá v 4. – 9. ročníku jednu hodinu týdně v počítačové učebně. Do předmětu jsou zařazeny části průřezových témat OSV a MDV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k osvojování pojmů, znaků a symbolů při práci na PC
- osvětluje jim používané termíny
- učí je využívat naučené metody prací s výukovými programy

Kompetence sociálně personální:

Učitel:

- vede žáky k upevňování sociálního chování a k sebeovládání při práci v týmu
- učí je schopnosti umět se i podřídit a zároveň pomoci svým spolužákům
- vede žáky k tomu, aby si uvědomili svůj přínos pro tým, kterým ovlivňuje kvalitu práce všech

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- žáky vede k porozumění obsahu sdělení
- učí je vést dialog na dané téma
- učí žáky prezentovat svou práci, obhájit ji a vyjadřovat své názory

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- dbá na to, aby si žák uvědomoval, že PC je vlastně el. spotřebič
- učí žáky pracovat samostatně podle návodu
- vede žáky k hodnocení své práce, posilujeme schopnost srovnání s prací ostatních

Kompetence digitální:

Učitel:

- vede žáky k vytváření a upravování digitálních obsahů
- vede žáky ke kritickému posuzování dat a sdílení dat
- vede žáka k získávání informací – výukové programy, internet
- vede žáka k samostatnému vyhledávání dílčích i ucelených informací a v praktických a opakovaných činnostech ho učí odlišovat podstatné od nepodstatného
- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vede žáky k etickému chování v digitálním prostředí
- vede žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- vede žáky ke standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování • vyplní správná data do seznamu Algoritmizace a programování • seřadí vzestupně jednotlivé kroky známých činností • graficky znázorní činnosti typu cesta z bodu A do bodu B Informační systémy • rozezná pojmy nadřazené a podřazené u známých prvků Digitální technologie • spustí známé výukové programy • popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	• seznamy žáků, seznam učebnic, vyučovacích předmětů • Krokování – sestavování zápisu postupu pohybu v souřadnicovém poli, barevný kód, správné sestavení algoritmu pomocí grafických symbolů, popis činnosti ve známém postupu • připravené tabulky s vhodnými daty • výukové programy (skolakov, onlinecviceni, umíme informatiku, beebot) • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením	MDV1 -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování • kóduje, dekóduje informaci obrázkem, textem • seřadí získaná data podle jednoduchého klíče • reaguje na jednoduché otázky s přihlédnutím k daným datům Algoritmizace a programování • s pomocí předmětů, obrázků, textů a znaků znázorní posloupnosti jednoduchého postupu • sestavuje postup konkrétní známé situace, kterou již řešil a rozezná Informační systémy • roztrídí objekty do množin dle daného klíče • názvy objektů přepíše do tabulky Digitální technologie • pracuje bezpečně s digitálním zařízením, v případě v potřeby podle jednoduchého návodu • přihlásí se pod vytvořeným účtem do konkrétní aplikace • odhlásí se z dané aplikace	• kódování, dekódování informace (obrázek, barva, text, ...) • data typu věk, výška, hmotnost, barva očí • vytvoření seznamu do tabulky • řešení problémů krokováním – různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, textu či symbolů • opakování – řady předmětů, symbolů, obrázků • úprava tabulek • číslovaný a nečíslovaný seznam • systémy z přírody (zvířata, rostliny, člověk, prostředí) • spouštění, ovládání, přepínání aplikací (beebot, Scootie go!) • přihlášení a odhlášení z daných aplikací • pravidla bezpečné práce	MDV3 - Fungování a vliv médií ve společnosti- role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne MDV5 – Vnímání autora mediálních sdělení - výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování • vyhledává, získává a interpretuje data obecně, v internetovém prostředí, se kterými má opakovanou zkušenost Algoritmizace a programování • dle sestaveného návodu zvládá jednoduché činnosti z běžného života • sestaví algoritmus jednoduchých činností Informační systémy • informační systém – rozpozná jednotlivé role uživatelů a vymezí činnosti, které mohou a nemohou dělat • pracuje s daty v tabulkovém editoru, doplňuje do seznamu a na dané místo konkrétní data	• vyhledávání dat • obsahy známých internetových stránek • osobní složky v daném PC • ukládání dat, souborů a obrázků v textovém editoru • práce s blokově vytvořenou činností z běžného života • sestavování jednoduchých algoritmů z předem daných činností (např. jak vypnout počítač) • řešit problém po jeho částech • úkoly z praktického života • role – tvůrce webu, přispěvatel, čtenář, apod. • tabulkové editory		PRACESDATY.ZCU.CZ

• pracuje s hotovou tabulkou, doplňuje do tabulky a na dané místo konkrétní data Digitální technologie • popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • uloží textové a grafické soubory • s pomocí učitele vybere vhodný formát pro uložení dat • stáhne obrázek a uloží pod vhodným jménem do příslušné složky • komunikuje pomocí emailu a dodržuje zásady bezpečné komunikace na internetu (netiketa) • zvládá základní nastavení tisku • pracuje s různými odkazy • vybere bezpečné heslo s pomocí • odhlásí se • chápe možnosti zneužití svého účtu	• práce se záznamy, kontrola správnosti a použitelnosti struktury, úprava požadavků tabulky, pravidel • software a hardware • složky ve školní síti • prostředí internetových platforem pro sdílenou komunikaci • složky, chat, sdílení • prohlížeče Google, Chrome, Edge • E-mail - přílohy, adresář, odpověď, přeposlat, spam; chat, netiketa • práce s tiskárnou • počítač a jeho vybavení • práce dle video návodů, ověřování informací • hesla v aplikacích • seznámení s možným ohrožením na internetu		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování • najde na stránkách školy informace typu jídelníček, termíny prázdnin, telefonní kontakty apod. • vyhledá informace na zadané téma s pomocí klíčových slov (v textu, v publikaci, na internetu) Algoritmizace a programování • sestaví algoritmus jednotlivých činností a uvede příklad • navrhne kroky k řešení známé činnosti • pomocí různých algoritmů hledá možnosti řešení známého problému Informační systémy • pracuje s hotovou tabulkou v Excelu, doplňuje do seznamu a na dané místo konkrétní data • umí vyplnit jednoduchý internetový formulář (dotazník)	• vyhledávání požadovaných informací • získávání dat z tabulky • ukládání souborů v textovém editoru a obrázků do konkrétní složky • práce s blokově vytvořenou činností z běžného života • sestavování jednoduchých algoritmů z předem daných činností • rozkrokování obvyklé činnosti, využití tohoto postupu v dalších situacích • řešit problém po jeho částech • tabulky a formuláře běžně dostupné na internetu • číslovaný, nečíslovaný a víceúrovňový seznam	OSV11- Hodnoty, postoje, praktická etika - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	VESKOLE.CZ

Digitální technologie • popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické a zvukové soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • stáhne obrázek, vloží do textového editoru, uloží pod vhodným jménem do příslušné složky • komunikuje pomocí emailu a dodržuje zásady bezpečné komunikace na internetu (netiketa) • zvládá tisk ze zařízení • pracuje s různými odkazy, odkazy ukládá do oblíbených položek a dokáže je uspořádat • zkontroluje správné zapojení počítače a periferních zařízení • dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, mění své heslo) • odhlásí se • chápe možnosti zneužití svého účtu	• software a hardware • operační systém zařízení • složky ve školní síti • prostředí internetových platforem pro sdílenou komunikaci • složky, chat, sdílení • aktuální internetové prohlížeče • E-mail - adresář, odpověď, přeposlat, spam; chat, netiketa • práce s tiskárnou • otevírání souborů pdf, jpg, png, docx, xlsx, txt, avi, mpeg4 • informace o souborech (velikost, umístění, typ souboru) • počítač a jeho vybavení • práce dle video návodů, ověřování informací • hesla v aplikacích • seznámení s možným ohrožením na internetu		E-BEZPECI.CZ
--	--	--	---------------------

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování • vytvoří složku na konkrétním místě, ukládá obrázky a textové soubory do této své složky • dle předchozích zkušeností najde informace potřebné k řešení problému zjištěného podle nastaveného rámce • ve vytvořeném postupu najde chybějící část a navrhne řešení v grafické podobě Algoritmizace a programování • dle sestaveného návodu provede konkrétní akce na PC • najde zjevnou chybu v sestaveném algoritmu Informační systémy • pozná Windows, Android a popíše jejich účel	• osobní složky v daném PC • ukládání souborů v textovém editoru a obrázků do konkrétní složky • schémata, myšlenkové mapy • krokování v tabulce • symbolicky vyjádří známý příběh (pomocí obrázků, slov nebo kombinací obou-kóduje), dbá na správnou posloupnost symbolů, pomocí symbolů vypráví (dekóduje) příběh • kódování textu za čísla nebo obrázků za písmena • z rozstříhaných pojmů sestavit správný postup, vhodné doplnění chybějícího kroku • IS Windows, Android • tabulky MS Excel		

• pracuje s předem vytvořenou tabulkou v Excelu, doplňuje do seznamu a na dané místo konkrétní data • umí vyplnit jednoduchý internetový formulář (dotazník) • podle připraveného zadání sestaví v tabulkovém editoru tabulku pro zaznamenání dat Digitální technologie • popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. • vybere vhodný formát pro uložení dat • stáhne obrázek, vloží do textového editoru, uloží pod vhodným jménem do příslušné složky • odesílá přílohy pomocí emailu a dodržuje zásady bezpečné komunikace na internetu (netiketa) • zvládá základní nastavení tisku • pracuje s různými odkazy, odkazy ukládá do oblíbených záložek • zkontroluje správné zapojení počítače a periferních zařízení • dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, mění své heslo) • odhlásí se • chápe možnosti zneužití svého účtu	• tabulky a formuláře běžně dostupné na internetu • vyplnění testu MS Forms, GoogleForms • řešení problému s pomocí grafického znázornění • grafické a zjednodušené předávání informací • software a hardware • operační systém zařízení • složky ve školní síti • prostředí internetových platforem pro sdílenou komunikaci • složky, chat, sdílení • aktuální internetové prohlížeče • E-mail - přílohy, adresář, odpověď, přeposlat, spam; chat, netiketa • práce s tiskárnou • otevírání souborů pdf, jpg, png, docx, xlsx, txt, avi, mpeg4 • informace o souborech (velikost, umístění, typ souboru) • počítač a jeho vybavení • práce dle video návodů, ověřování informací • hesla v aplikacích • seznámení s možným ohrožením na internetu	MDV1 -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Informatika**

Vyučovací předmět: **Informatika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování - vytvoří složku na konkrétním místě, ukládá obrázky a textové soubory do této své složky - dle předchozích zkušeností najde informace potřebné k řešení problému zjištěného podle nastaveného rámce - ve vytvořeném postupu najde chybějící část a navrhne řešení v grafické podobě Algoritmizace a programování - dle sestaveného návodu provede konkrétní akce na PC - najde zjevnou chybu v sestaveném algoritmu Informační systémy - pozná Windows, Android a popíše jejich účel - vytváří tabulky v tabulkovém editoru, doplňuje do seznamu a na dané místo konkrétní data	- osobní složky v daném PC - ukládání souborů v textovém editoru a obrázků do konkrétní složky: vytvořené grafy se složením třídy s prvky jako oblíbená barva, věk, vzdálenost od školy - krokování v tabulce - symbolicky vyjádří známý příběh (pomocí obrázků, slov nebo kombinací obou -kóduje), dbá na správnou posloupnost symbolů, pomocí symbolů vypráví (dekóduje) příběh - kódování textu za čísla nebo obrázků za písmena - tvorba pravidel - popis postupu pro řešení problému - IS Windows, Android - tabulky MS Excel - tabulky a formuláře běžně dostupné na internetu	MDV7 – Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu	SCRATCH

• umí vyplnit jednoduchý internetový formulář (dotazník) • sestaví tabulku seznamu žáků, např. pro výběr budoucího povolání Digitální technologie • popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. • vybere vhodný formát pro uložení dat • stáhne obrázek, vloží do textového editoru, uloží pod vhodným jménem do příslušné složky • komunikuje pomocí emailu a dodržuje zásady bezpečné komunikace na internetu (netiketa) • zvládá rozšířené nastavení tisku • pracuje s různými odkazy, odkazy ukládá do oblíbených záložek a dokáže je uspořádat • zkontroluje správné zapojení počítače a periferních zařízení • dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, mění své heslo) • vysvětlí spolužákovi, co je to digitální stopa • chápe možnosti zneužití svého účtu • odhlásí se	• vyplnění testu MS Forms, GoogleForms • vytvoření testu v MS Word či jiném textovém editoru • přehledné uložení výsledků testu do textového editoru či do MS Excel • řešení problému s pomocí grafického znázornění • grafické a zjednodušené předávání informace • software a hardware • operační systém zařízení • složky ve školní síti • prostředí internetových platforem pro sdílenou komunikaci • složky, chat, sdílení • aktuální internetové prohlížeče • E-mail - přílohy, adresář, odpověď, přeposlat, spam; chat, netiketa • práce s tiskárnou • otevírání souborů pdf, jpg, png, docx, xlsx, txt, avi, mpeg4 • informace o souborech (velikost, umístění, typ souboru) • počítač a jeho vybavení • práce dle video návodů, ověřování informací • hesla v aplikacích • seznámení s možným ohrožením na internetu	MDV6 – Tvorba mediálního sdělení	
--	---	--	--

5.6 Prvouka

Charakteristika předmětů Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci se učí v těchto předmětech pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Důraz je kladen na vlastní prožitek žáků z konkrétních nebo modelových situací; propojení této vzdělávací oblasti s praktickou zkušeností žáků je pomocí ve zvládání nových životních situací, přijímání nových rolí, upevňování pracovních a režimových návyků.

Vzdělávací obsah je členěn **do pěti tematických okruhů:**

Místo, kde žijeme - žáci poznávají své nejbližší okolí, učí se chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti; učí se vstupovat do života s vlastní aktivitou, vyhledávat nové a zajímavé věci.

Lidé kolem nás - si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a v čase, vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Rozmanitost přírody - na základě praktického poznávání okolní krajiny se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody; učí se využívat své poznatky k ochraně přírody a zlepšování životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví - žáci poznávají především sebe jako živé bytosti; poznávají, jak se člověk vyvíjí, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů; vědomosti a dovednosti získávají i sledováním konkrétních situací a hraním určitých rolí.

Vyučovací předmět **Prvouka** je realizován v 1. ročníku s **časovou dotací** 2 hodiny týdně a v 2. a 3. ročníku 3 hodiny týdně, přičemž ve 2. a 3. ročníku je předmět posílen vždy o 1 disponibilní dotaci. Předmět **Přírodověda** je realizován ve 4. ročníku 2 hodiny a v 5. ročníku 1 hodinu týdně. Předmět **Vlastivěda** je realizován ve 4. ročníku 1 hodinu a v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, v přírodě, v okolí školy. Využíváme i výukových programů na PC.

Do vyučovacích předmětů Prvouka a Přírodověda jsou zařazeny části **průřezových témat** OSV a EV, do předmětu Vlastivěda jsou zařazeny části průřezových témat OSV, MKV, VGS a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel:** - vede k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených kritérií
 - motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů

- Učitel:** - učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- pomáhá žákům v činnostech

Kompetence komunikativní

- Učitel:** - vede žáky k samostatnému vystupování a jednání
- podporuje u žáků vzájemnou pomoc
 - vede žáky k pojmenovávání pozorované skutečnosti
 - vede žáky k vyjadřování vztahů k sobě i k okolnímu prostředí
 - vede žáky k prezentaci svých názorů, kladení otázek

Kompetence sociální a personální

- Učitel:** - umožňuje žákům pracovat v týmu
- učí žáky respektovat názory druhých
 - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
 - k práci ve skupinách, kde si vymezí své role

Kompetence občanské

- Učitel:** - utváří ohleduplný vztah žáků k přírodě i kulturním památkám
- seznamuje žáky s kulturními a historickými památkami regionu, s významnými událostmi v oblastech ČR
 - motivuje žáky k hledání možností aktuálního uplatnění ochrany přírody
 - vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- Učitel:** - učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- vede žáky k utváření pracovních návyků v samostatném jednání i skupinové činnosti
 - umožňuje žákům pozorovat, manipulovat s přírodními

Kompetence digitální

- Učitel:** - učí žáky využívat digitální technologie, aplikace, online služby k učení
- vede žáky pracovat s on-line zdroji informací a ověřit si jejich správnost
 - učí používat digitální technologie pro vytváření materiálů a zaznamenávání zážitků a poznatků žáků
 - učí žáky využívat hry a výukové programy k doplnění učiva
 - vede žáky k osvojení dovedností vyhledávání geografických dat pro využívání map i pro získávání informací

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka- minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme • zvládá základní orientaci v budově školy a ve třídě • pojmenuje předměty ze svého nejbližšího okolí- domov, třída, škola • zvládne cestu do školy s doprovodem Lidé kolem nás • pojmenuje rodinné příslušníky • jsou mu vlastní základy společenského chování • učí se toleranci k odlišnostem spolužáků • ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi • ví, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby • reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech Lidé a čas • seznamuje se s jednoduchou orientací v čase • učí se zvládat režim dne a využívat volný čas • seznamuje se se současností a minulostí v životě • poznává různé lidské činnosti	• orientace ve třídě, v budově školy, režim školy • školní potřeby a hračky • základy dopravní výchovy • moje rodina • základní pravidla společenského chování, školní řád • mezilidské vztahy • chování v dopravních prostředcích, na ulici, v obchodě • ochrana člověka za mimořádných událostí • roční období, den, týden, rok • režim dne, volný čas • tradiční lidové svátky, zvyky • práce dospělých	OSV2 – osobnostní rozvoj - Seběpoznání a sebepojetí- já jako zdroj informací o sobě OSV3 - osobnostní rozvoj- seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly	ČSP, Vv – výzdoba školy Vv, ČSP-výroba dopravních značek Hv, Čj-písně, četba

Rozmanitost přírody • poznává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • učí se poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • učí se poznat a pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny • seznamuje se se základními zásadami chování v přírodě Člověk a jeho zdraví • osvojuje si základní hygienické návyky a sebeobslužné úkony • učí se základním pravidlům silničního provozu pro chodce • umí sdělit své zdravotní potíže a pocity • seznamuje se s ošetřením drobných poranění	• sezónní práce na zahradě, na poli • domácí a volně žijící zvířata • ovoce a zelenina • chování v přírodě, třídění odpadu, ochrana přírody • ochrana zdraví a čistota • bezpečné chování v silničním provozu • běžné nemoci a prevence chování v době nemoci • první pomoc při drobných úrazech a poraněních, předcházení úrazům	EV1– Ekosystémy – pole, zahrada, les EV4 – Vztah člověka k prostředí - náš životní styl	ČSP, Vv Tv, ČSP-prevence úrazů
---	--	---	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **2.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme • orientuje se v okolí svého bydliště, ve třídě a škole • učí se zvládat cestu do školy bez doprovodu Lidé kolem nás • pojmenuje rodinné příslušníky a začíná rozlišovat blízké příbuzenské vztahy • prohlubuje si znalosti o společenském chování – pozdravy, prosba, poděkování • vhodně reaguje na odlišnosti spolužáků, jejich přednosti a nedostatky • umí se chováni při setkání s neznámými lidmi • zná nejběžnější povolání a pracovní činnosti Lidé a čas • základní orientace v čase (ráno, poledne, večer) • učí se poznávat celé hodiny • seznamuje se s rozvržením svých denních činností • rozlišuje přítomnost, minulost, budoucnost • prohlubuje si znalosti z různých lidských činností	• orientace v okolí školy • základy dopravní výchovy • naše město • role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině • základní pravidla společenského chování • práva a povinnosti žáků školy • protiprávní jednání (krádež, šikana) • chování v dopravních prostředcích, na ulici, v obchodě • práce dospělých • roční období, dny v týdnu, měsíce • dělení času na celé hodiny • režim dne • významné historické objekty v okolí školy, tradiční lidové svátky • práce lidí (v obchodě, na poště)	OSV11 – morální rozvoj- Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost EV1 – Ekosystémy – lidská sídla- města, vesnice OSV7 – sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy	Tv- vycházka Vv, ČSP-výroba dopr. značek Tv-vycházka Hv, Čj kalendář

Rozmanitost přírody • dokáže jednoduše popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích podle obrázku • prohlubuje si poznatky o nejběžnějších druzích domácích a volně žijících zvířat • pozná a pojmenuje nejběžnější druhy ovoce a zeleniny • zdokonaluje se ve správném chování v přírodě Člověk a jeho zdraví • dodržuje zásady osobní hygieny a základy sebeobsluhy • ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy • umí sdělovat své zdravotní potíže a pocity • orientuje se na vlastním těle a rozezná jeho hlavní části • seznámení se základy první pomoci • reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• roční období – sezónní práce v zahradě a na poli, změny v přírodě • domácí a volně žijící zvířata • ovoce a zelenina • třídění odpadu, ochrana přírody • ochrana zdraví, osobní hygiena • bezpečnost při cestě do školy • běžné nemoci a chování v době nemoci • lidské tělo – hlavní části • první pomoc a prevence úrazů • ochrana člověka za mimořádných událostí		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Prvouka – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme • orientuje se v okolí školy a svého bydliště, ve třídě, v budově školy • popíše a zvládne cestu do školy Lidé kolem nás • pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky a chápe vztahy mezi nimi • umí poprosit, poděkovat, požádat o něco, pozdravit • chápe a toleruje odlišnosti spolužáků, jejich přednosti a nedostatky • pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti • ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi Lidé a čas • orientuje se v čase • pozná, kolik je hodin • popíše svůj režim dne • rozlišuje rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách • pojmenovat podle obrázků různé lidské činnosti	• život ve škole a okolí • bydliště - adresa • základy dopravní výchovy • naše město – části obce • role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině • základní pravidla společenského chování • protiprávní jednání • různé druhy zaměstnání • chování v dopravních prostředcích, obchodě, na ulici • kalendář – měsíce, rok, dny • hodiny – celé hodiny a půlhodiny • režim dne, organizace volného času • proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • práce dospělých (stavba domu, hasiči, v pekárně)	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině - krajina dříve a dnes, ochrana kulturních památek EV4 – Vztah člověka k prostředí - naše obec - řešení odpadového hospodářství OSV7 – sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - vztahy a naše třída OSV11 – morální rozvoj- hodnoty, postoje, praktická etika - pomáhající a prosociální chování OSV3 – osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času	Čj- psaní adresy vycházka Čj- četba ČSP, Vv- kresba, malba, koláž vycházka židovským městem

Rozmanitost přírody • popíše a porovná viditelné změny v přírodě podle ročního období s pomocí obrázku • pozná podle obrázků nejběžnější druhy domácích a volně žijících živočichů • pozná a pojmenuje podle obrázků nejběžnější druhy ovoce a zeleniny • podle obrázku popíše rozdíl mezi dřevinami a bylinami • v přírodě se chová ekologicky • provádí jednoduché pokusy s vodou Člověk a jeho zdraví • dodržuje zásady hygieny - umývá si ruce před jídlem, po použití WC • zvládá základní sebeobsluhu • dodržuje zásady bezpečného chování k ochraně svého zdraví a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla bezpečnosti silničního provozu pro chodce • pojmenuje hlavní části lidského těla podle obrázku • dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity • umí ošetřit drobné poranění – odřenina • umí přivolat pomoc a komunikovat s operátory tísňových linek • chová se bezpečně při setkání s neznámými lidmi • reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• znaky ročních období (chování živočichů, sezónní práce) • domácí a volně žijící zvířata (výživa, způsob života) • ovoce a zelenina- využití pro zdraví • dřeviny a byliny • péče o životní prostředí, třídění odpadů • sníh a led, cukr a sůl • zdravá výživa, aktivní odpočinek, osobní a intimní hygiena • používá příbor, převleče se • běžné nemoci a prevence • dopravní výchova, chování při dopravní nehodě, dopr. značky • části lidského těla, smysly, rozdíly mezi mužem a ženou • ošetření drobných poranění • první pomoc, prevence úrazů • tel. čísla tísňových linek, lokalizace místa • osobní bezpečí, krizové situace • ochrana člověka za mimořádných událostí – postup v případě ohrožení		
---	---	--	--

5.7 Přírodověda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Přírodověda – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozmanitost přírody • vybere z obrázků zástupce živé a neživé přírody • pojmenuje roční období, jak jdou za sebou, popíše charakteristické znaky jednotlivých ročních období • pozná podle obrázku vybrané ovocné stromy a keře, popíše rozdíly mezi bylinami a dřevinami • na obrázcích pozná vybrané zástupce listnatých a jehličnatých stromů a živočichy lesa • pozná podle obrázku jedlé, jedovaté a nejedlé houby • popíše, jak se chováme v lese • pečuje o pokojové rostliny • roztrídí druhy odpadů – plast, papír, sklo Člověk a jeho zdraví • pojmenuje hlavní části lidského těla • uplatňuje hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy • dokáže popsat své zdravotní potíže • ošetří drobné poranění • posoudí vhodná a nevhodná místa pro hru, ví, kde vyhledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• příroda živá a neživá, znaky života • roční období - střídání • charakteristické znaky jednotlivých ročních období – počasí, příroda • sad - ovocné stromy a keře, znaky, živočichové • byliny, dřeviny - znaky • společenstvo les – listnaté a jehličnaté stromy, živočichové • houby, stavba těla, jedlé, jedovaté • ochrana životního prostředí • pokojové rostliny – zalévání • třídění odpadů, péče o ochranu přírody • části lidského těla, hlavní orgány • hygiena, výživa, běžné nemoci a ochrana před nimi • první pomoc – drobná poranění, nemoci, bezpečné chování v rizikovém prostředí	EV1 – Ekosystémy – sad, les EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)	

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Přírodověda – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozmanitost přírody • pozná na jednotlivých příkladech propojenost živé a neživé přírody • popíše koloběh vody v přírodě podle obrázku • provádí jednoduché pokusy se známými látkami – voda, sůl, cukr • popíše na základě pozorování viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • podle obrázku pozná vybrané zástupce ryb, které žijí v rybníce • podle obrázku pozná některé vybrané živočichy a rostliny na louce • podle obrázku pozná druhy obilí • přesadí pokojovou rostlinu • uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí • pozná a popíše vliv lidské činnosti na přírodu, co jí pomáhá a co škodí • provede jednoduchý pokus – rozpustnost soli, zahřívání kostky ledu Člověk a jeho zdraví • pojmenuje a jednoduše popíše podle obrázku orgánové soustavy	• živá a neživá příroda – voda, vzduch – vlastnosti vody • koloběh vody v přírodě • látky- rozdělení, skupenství a vlastnosti, změny skupenství, pokusy • roční období – charakteristické znaky, měsíce, sluneční soustava • společenstvo rybníka – živočichové, rostliny • společenstvo louky – živočichové a trávy • společenstvo pole, druhy obilí • péče o pokojové rostliny - přesazování • chování k přírodě • třídění odpadu • chráněné rostliny a živočichové, ochrana ovzduší, vody a půdy • jednoduchý pokus se solí, kostkou ledu • lidské tělo - orgány a orgánové soustavy, základní funkce	EV2 – Základní podmínky života – voda- ochrana její čistoty EV1 – Ekosystémy- rybník, voda, pole EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody EV4 – Vztah člověka k prostředí- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)	

• uplatňuje hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • popíše postup při zjištění vzniku požáru • dovede přivolat pomoc, zná tísňová telefonní čísla • ví, co patří do evakuačního zavazadla • uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty a správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti • odmítá návykové látky • ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	• zdravý životní styl-zdravá strava, pitný režim, aktivní pohyb, denní režim • vývoj člověka od narození ke stáří • ochrana člověka za mimořádných událostí – požáry, integrovaný záchranný systém, evakuační zavazadlo, postup v případě ohrožení • pravidla silničního provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích • druhy návykových látek • kouření, alkohol, prevence • ochrana před závislostí, odmítání • první pomoc při drobných poraněních, čísla tísňového volání		
--	--	--	--

5.8 Vlastivěda

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Vlastivěda – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme • zná adresu svého bydliště • vyhledá polohu svého bydliště na mapě • zná bezpečnou cestu do školy • seznamuje se s pověstmi regionu • rozšiřuje si poznatky o regionu, ve kterém bydlí • orientuje se v obci podle plánu • ukáže polohu ČR na mapě Evropy • ví, co znamenají barvy na mapě • vyjmenuje sousední státy ČR Lidé kolem nás • prohlubuje si znalosti pravidel pro soužití v rodině • rozliší role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků • upevňuje si znalosti práv a povinností žáka školy	• adresa bydliště • orientace na mapě obce, města, regionu • doprava v obci, bezpečná cesta do školy • památky a zajímavosti regionu • orientace v obci podle plánu • mapa ČR – poloha ČR v Evropě • barvy a značky na mapě, světové strany • sousední státy ČR • rodina - příbuzenské vztahy, datum narození • role členů rodiny • vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • protiprávní jednání, školní řád	VGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti OSV7 – sociální rozvoj- Mezilidské vztahy - respektování, podpora, pomoc MKV2 – Lidské vztahy- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	

Lidé a čas • s pomocí obrázků pojmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky svého bydliště • popíše jednoduše život a bydlení dříve a nyní	• historické památky v Třebíči a okolí, UNESCO • přírodní památky Třebíčska • lidská obydlí dříve a nyní, proměny způsobu života		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Vlastivěda – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme • popíše polohu svého bydliště na mapě a začlení svou obec (město) do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky • určí hlavní světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí • pohovoří o zážitcích z vlastních cest • pozná státní symboly České republiky Lidé kolem nás • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a v obci • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • uvede základní práva dítěte • zná práva a řídí se povinnostmi žáka školy • dokáže zaplatit v obchodě, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	• orientace na mapě obce, města, krajiny • pohoří, řeky, nížiny, města na mapě ČR • světové strany, kompas, buzola • zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • hranice ČR, hlavní město ČR, sousední státy • pamětihodnosti, zajímavosti Třebíče a Vysočiny, památky UNESCO • zážitky z cestování • státní symboly ČR • pravidla slušného chování – ohleduplnost, předcházení konfliktům • protiprávní jednání a jeho postih (krádež, týrání, šikana, zneužívání) • základní práva dítěte • práva a povinnosti žáka školy • způsoby placení, nakupování	VGS2 – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa VGS1 – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy EV4 - Vztah člověka k prostředí – naše obec VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, přijímání odpovědnosti za své činy)	

• porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • uveďte příklady rizik půjčování peněz • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • uveďte příklady základních příjmů a výdajů v domácnosti Lidé a čas • rozezná rozdíly mezi životem dnes a v dávných dobách • uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	• útrata, finanční možnosti • banka jako správce peněz, úspory, půjčky • osobní rozpočet, rodinný rozpočet, • příjmy a výdaje domácnosti • proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života • nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí bydliště		
---	---	--	--

5.9 Dějepis

Charakteristika předmětu Dějepis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **Dějepis** patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávání v předmětu Dějepis směřuje k:

- získávání základních poznatků o dějepisném vývoji lidstva i vlastního národa
- seznamování s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, encyklopedií, časopisů, internetu)
- dějepisné exkurze s pozorováním

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Předmět Dějepis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Předmětem prolínají části **průřezových témat** MKV, VDO a VGS.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - předkládá žákům dostatek informačních zdrojů

- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- pomáhá žákům vnímat probírané učivo v dějepisně- zeměpisném kontextu

Kompetence komunikativní

Učitel: - umožní žákům poznávat různé typy textů /mapy, grafy/ a dokumentů /videozáznam, obraz/

- umožňuje žákům při diskuzích vyjadřovat své myšlenky
- pomocí skupinové práce vede žáky ke komunikaci ve skupině

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - vede žáky k rozmanitým aktivitám (diskuse, výklad, kreslení, exkurze, vyhledávání na internetu a v encyklopediích)

- vede žáky k vnímání nejružnějších společenských problémů a vyjadřovat se k nim

Kompetence sociální a personální

Učitel: - učí žáky diskutovat

- učí žáky obhajovat svůj názor a zároveň poslouchat názory jiných
- navozuje situace, které umožní žákům spolupracovat ve skupině

Kompetence občanské

Učitel: - dbá na dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k pochopení práv a povinností
- učí žáky respektovat a chránit naše kulturní tradice a historické dědictví
- vede žáky k získání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě

Kompetence pracovní

Učitel: - vede žáky k dodržování dohodnuté kvality práce

- učí žáky vzájemné pomoci při práci
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel: - učí žáky využívat digitální technologie při získávání vědomostí a dovedností

- vede žáky k využívání digitálních technologií při práci s historickými zdroji a prameny
- vede prostřednictvím využívání digitálních technologií k rozvoji dovedností žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních prezentacích historických událostí

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět: **Dějepis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk v dějinách • orientuje se na časové ose • pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány informace o minulosti • chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti Počátky lidské společnosti • podle obrázků charakterizuje život v pravěku – obživa, bydlení, lov, náboženství • popíše rozdíly mezi pravěkým a dnešním člověkem • podle obrázků pozná mamuta a popíše způsob jeho lovu Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury • charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací • podle obrázku popíše život v starověkém Egyptě a dalších starověkých kulturách • vypráví svými slovy pověst o příchodu praotce Čecha • zná první státní útvary na našem území v 9. a 10. století • rozlišuje mezi uctíváním bohů a křesťanstvím	• časová osa • historické prameny - muzea, knihovny, vykopávky • význam zkoumání dějin • historie města a jeho památek • pravěké památky regionu • pravěk – sběračsko-lovecký způsob života, počátky zemědělství, kultura a počátky náboženství • nejstarší starověké civilizace – přírodní podmínky vzniku • antické Řecko, Řím, Egypt • příchod Slovanů • Sámova a Velkomoravská říše • Křesťanství	MKV3 – Etnický původ-tolerance náboženských a etnických skupin VGS3 – Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace	Třebíčské památky UNESCO Návštěva Muzea Třebíče Zeměpis encyklopedie

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Dějepis - minimální doporučená úroveň**

Ročník:7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• popíše rozmach českého státu za vlády Přemyslovců • uvede nejvýraznější osoby přemyslovského státu • charakterizuje dávný životní styl středověku • popíše nástup Lucemburků • zná vliv Karla IV. na rozkvět státu • krátce pohovoří o pobytu Karla, markraběte moravského (Karla IV.) v Třebíči • popíše prvky gotického stavebního slohu • určí podle obrázku gotické památky v Třebíči • vysvětlí důvody, které vedly Husa ke kritice církve • krátce pohovoří o Janu Žižkovi a válečných úspěších husitů • popíše bitvu u Lipan a popíše důsledky náboženské nesnášenlivosti • ve stručnosti popíše objevné cesty Kryštofa Kolumba, jejich příčiny a důsledky	• Český stát za vlády Přemyslovců • Přemyslovští králové, Zlatá bula Sicilská • život na hradech, ve městě a na venkově • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • kultura a vzdělanost • gotická kultura a životní styl v období vrcholného středověku • husitství, církev a jejich vliv na uspořádání evropských poměrů • rozpor mezi církví a společností, Jan Želivský • Jan Žižka a válečné úspěchy husitů • 1434- bitva u Lipan • Jiří z Poděbrad • objevné cesty K. Kolumba • knihtisk	MKV3 – Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur (společenské vrstvy středověké společnosti) VGS3- Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie MKV2 – Lidské vztahy – udržování tolerantních vztahů s lidmi bez ohledu na náboženskou příslušnost (předsudky a vžitě stereotypy katolické církve)	Seriál ČT - Dějiny udatného národa českého středověké slavnosti v Třebíči, regionální historie gotické památky UNESCO Západomoravské muzeum Třebíč

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Dějepis - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• objasní důvod nástupu Habsburků • vypráví o bitvě na Bílé hoře a jejích důsledcích • popíše význam J. A. Komenského pro vývoj školství u nás i ve světě • charakterizuje nevolnictví a příčiny odporu vůči němu • vysvětlí význam reforem Marie Terezie a Josefa II. • vyjmenuje nejznámější představitele národního obrození, uvede jejich význam pro českou kulturu • vypráví o revolučním roce 1848 • popíše vznik Rakouska - Uherska	• nástup Habsburků Ferdinand I. • Rudolf II. • Bitva na Bílé hoře -1620 • J. A. Komenský, školství • život za feudalismu, odpor proti nevolnictví • osvícenství a reformy Marie Terezie a Josefa II. • F. Palacký, obraz národního obrození, česká kultura • revoluční rok 1848 • vznik Rakouska- Uherska • válka 1866, přeměna monarchie	MKV1 – Kulturní difference- (volební systém, vztahy mezi kulturami, vlastenectví) VDO2 - Občan, občanská společnost a stát (lidská solidarita, lidská práva, politický a hospodářský život)	Seriál ČT Dějiny udatného národa českého

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Dějepis - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• charakterizuje příčiny vzniku 1. světové války jako vyvrcholení rozporů mezi státy • zná roli T.G.Masaryka jako prvního prezidenta československé republiky • popíše význam symbolů našeho státu a jejich používání • svými slovy vysvětlí Mnichovskou dohodu • svými slovy vysvětlí kdy, a jak vznikla 2. světová válka • pohovoří o průběhu a důsledcích 2. světové války, o rasové nenávisti • pohovoří o důsledcích atentátu na R. Hendricha • vysvětlí únorové události r. 1948 • objasní příčiny a důsledky Pražského jara 1968 • svými slovy vysvětlí situaci naší republiky po vpádu varšavských vojsk, popíše znaky totality • popíše události r. 1989 v Evropě a u nás – Sametová revoluce • zná rok 1993 jako rok vzniku ČR • objasní význam Evropské unie a vstup ČR do ní	• 1. světová válka, její příčiny a důsledky • vznik československého státu, T.G.Masaryk • demokracie • státní symboly • Mnichov, protektorát • 2. světová válka – příčiny a důsledky, fašismus • průběh války, koncentrační tábory, holocaust • zahraniční a domácí odboj • poválečný vývoj a boj o demokracii • Pražské jaro, pokus o reformu společnosti, A.Dubček • totalitní režim • invaze vojsk Varšavské smlouvy • protikomunistické hnutí, změny v Evropě, Charta 77, V.Havel • obnova demokracie, vznik ČR • Evropská unie	VGS3 – Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie MKV3 – etnický původ – základní znalosti o různých etnických skupinách žijících na našem území v období 2.sv.války MKV5 – Princip sociálního smíru a solidarity – základní pojmy – kultur, etnikum, diskriminace, rasismus, netolerance MKV1 – Kulturní difference- učí přijímat jednotlivce i skupiny se stejnými právy, kultury národů jako rovnocenné	literatura Holocaust Seriál ČT Dějiny udatného národa českého

5.10 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu Výchova k občanství

Obsahové, organizační a časové vymezení

Tento vzdělávací předmět se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do společenských vztahů. Navazuje na poznání a dovednosti získané na prvním stupni v oblasti Člověk a jeho svět.

Vede žáky k sebepoznávání i poznávání osobnosti druhých lidí, jejich jednání v kontextu různých životních situací. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Seznamuje žáky se vztahy v rodině i širších společenstvích, s hospodářským životem a finanční gramotností, činností institucí a orgánů včetně Armády ČR a obranných aliancí (NATO). Vede žáky k respektu a uplatňování mravních principů a pravidel soužití, k přebírání zodpovědnosti za své názory, chování, jednání i jejich důsledky.

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou v 8. a 9. ročníku zahrnuty všechny výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví – **Výchova ke zdraví**, proto je 1 hodina z této oblasti přesunuta do VO. Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vzdělávací předmět. Je **dotován** v 6. a 7. ročníku 1 hodinou týdně a v 8. a 9. ročníku 2ma hodinami. Vyučuje se v kmenových třídách nebo v počítačových učebnách.

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou zařazeny části **průřezových témat** OSV, VDO, MDV, MKV a VGS.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: -nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení; na základě prožitku úspěchu vést žáka k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel: -vede žáky k tomu, aby vnímali nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat problém a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů; ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel: -vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků; učí žáky naslouchat ostatním lidem, účinně se zapojovat, vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor; získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel: -rozvíjí u žáků schopnost pracovat ve dvojici a v pracovní skupině; předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování; individuálním

způsobem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, tak aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel: -učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, odmítat útlak a hrubé zacházení; vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k poskytnutí účinné pomoci podle svých možností, k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka; respektovat, chránit a umět ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví; vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

Učitel: - pomáhá žákovi se orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

Učitel: · vede žáky k schopnostem pracovat s on-line zdroji informací, posoudit a ověřit si pravdivost informací, posoudit jejich výpovědní hodnotu a správnost v kontextu denního života a událostí, které probíhají v okolním světě
· vede žáky k respektování platných znění zákonů a autorských práv

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Výchova k občanství – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk ve společnosti • pozná a vyjmenuje důležité státní symboly • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • rozpozná projevy vandalismu ve škole a obci a vysvětlí důsledky vandalismu • hodnotí vlivy mediálních informací, propagandy a reklam na chování lidí a na veřejné mínění • respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti • objasní projevy lidské solidarity • respektuje mravní principy a dodržuje pravidla společenského chování • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	• státní symboly, státní svátky • naše vlast – český národ, slavné osobnosti, slavné události, zajímavá a památná místa naší vlasti, významné dny, vlastenectví, nacionalismus • vandalismus • prostředky masové komunikace • manipulativní mediální informace, vliv reklam • rovnocenné postavení lidí ve společnosti, postavení mužů a žen, sociální a přirozené rozdíly mezi lidmi, společenské soužití různých kultur • solidarita • zásady společenského chování • morálka a mravnost, vzájemná spolupráce a závislost • vztahy mezi lidmi – respektování druhých a sebe sama, empatické chování, respektování názorů druhých lidí	VDO2- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti MDV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem OSV10 – morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v mezilidských vztazích OSV7 – sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů	

• popíše nebezpečí nesnášenlivosti v mezilidských vztazích • popíše možnosti, jak nekonfliktně a bez použití násilí řešit neshody a obtížné situace • rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům • zná tísňová telefonní čísla • je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	• morálka a mravnost, vzájemná spolupráce a závislost • škola- komunikace mezi vrstevníky, pravidla třídy, spolupráce školy a rodiny • tísňová telefonní čísla • rasismus, netolerance, xenofobie, sekty • komunikace ve společnosti, nebezpečí komunikace na sociálních sítích	VDO1 – Občanská společnost a škola - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Výchova k občanství – minimální doporučená úroveň**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk, stát a hospodářství - na konkrétních příkladech vysvětlí různé druhy vlastnictví - zná hodnotu peněz v rodinném rozpočtu - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, - uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - na příkladech vysvětlí pojmy hotovostní a bezhotovostní placení, vysvětlí pojem bankovní účet - popíše, jak fungují banky a jejich nabídka služeb - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozliší typy sociálního zabezpečení, vyjádří své možnosti, jak může pomoci nemocným a invalidním spoluobčanům	- majetek a vlastnictví – vlastnictví hmotné a duševní, jejich ochrana - hospodaření v domácnosti – hlavní příjmy a výdaje, vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet, hospodaření s penězi, úspory - domácnost - úspory, investice, půjčky, pochybné půjčky, splátky, splátkový kalendář, leasing, úvěr - formy placení, funkce peněz, platební karta, hotovost, karta debetní a kreditní, rizika placení hotovostí a kartou, bankovní účet - banky - aktivní a pasivní operace, úroky, spořicí účty, půjčky, úvěry, hypotéky - dávky a příspěvky pro občany ze státního rozpočtu - sociální péče o potřebné občany - systém sociálního zabezpečení, lékařská péče, sociální a nemocenské pojištění, podpora v nezaměstnanosti, nemoc, invalidita	MDV3 – Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce (půjčky, reklama) VDO2- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti	

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Výchova k občanství – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Člověk jako jedinec • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním • formuluje své nejbližší plány Člověk, stát a právo • uvede základní prvky fungování demokratické společnosti • chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy • uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání • vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu • uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání • uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	• osobní rozvoj– životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji • principy demokracie- demokratické řízení státu, principy a znaky • Ústava ČR, složky státní moci, státní občanství ČR, orgány a instituce státu, obrana • státní správa a samospráva – orgány a instituce, samospráva • státní symboly • základní lidská práva a povinnosti občanů • reklamace služby nebo výrobku • základní práva spotřebitele • právní vztahy a závazky, které z nich vyplývají • druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu • význam a funkce právního řádu ČR, orgány pro právní ochranu občanů, soudy ČR • instituce manželství • rodina, práva a povinnosti rodinných příslušníků	OSV2 – osobnostní rozvoj – sebepoznání a pojetí - moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie, význam ústavy jako základního zákona země VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby a politika
--	---	---

• vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu • rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy • v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací Výchova ke zdraví • dodržuje přátelské vztahy a pravidla soužití mezi vrstevníky a členy rodiny • uvědomuje si vlastní identitu • projevuje zdravé sebevědomí • respektuje sám sebe i druhé	• styk s úřady • závislosti, kriminalita, domácí násilí, vandalismus, týrání, ... • pomáhající organizace (Charita, Adra, Člověk v tísni, Červený kříž, Fond ohrožených dětí,...) • vztahy a pravidel soužití ve společnosti (obec, škola, zájmový útvar), rodině, vrstevnické skupině • vztahy ve dvojici – kamarádství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství • vztah k sobě samému, sebepojetí, vrstevnická skupina • sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání • zvládání problémových situací • stanovování a dosahování osobních cílů • motivace	VDO2 – Občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana
--	---	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: **Výchova k občanství – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Mezinárodní vztahy, globální svět • uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Výchova ke zdraví • zná své základní životní potřeby a chápe jejich význam pro své zdraví • rozezná vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na své zdraví • respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků • svěřil se se zdravotním problémem • aktivně se zapojuje do sportovních činností dle svého aktuálního zdravotního stavu • rozlišuje aktivní a pasivní způsob využití volného času • zná a uplatňuje zásady zdravého stravování • zná zdravotní a psychosociální rizika a důsledky užívání návykových látek, závislostního chování a provozování hazardních her • ví, jak se zachovat při kontaktu se sociálně patologickými jevy • ví, kde hledat pomoc	• mezinárodní spolupráce zemí EU v oblastech politiky, ekonomiky, bezpečnosti, obrany • terorismus • základní životní potřeby ve vztahu ke zdraví • úrazy • kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • aktuální zdravotní stav, možnosti při zdravotním oslabení • zdraví a nemoc, prevence • význam sportu pro zdraví • volný čas – aktivní a pasivní trávení • sportovní a zájmové organizace • doping ve sportu • zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy • návykové látky a závislostní chování (hazardní hry) • zdravotní a psychosociální rizika užívání návykových látek a závislostního chování • bezpečná komunikace a pohyb v rizikovém prostředí – vrstevnické party, elektronická komunikace a sociální sítě	VGS1 – Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy VGS3 – Jsme Evropané - mezinárodní organizace, instituce Evropské unie a jejich fungování VGS2 - Objevujeme Evropu a svět, státní a evropské symboly, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů OSV4 - osobnostní rozvoj - Psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
---	--	---

• zaujímá negativní postoj k jakékoliv formě násilí a brutality • dodržuje zásady bezpečného chování ve styku s vrstevníky, při komunikaci s cizími lidmi, v konfliktních a stresových situacích • ví, kam se obrátit pro odbornou pomoc • zná důležitá telefonní čísla • dokáže se odpovědně zachovat při mimořádných událostech • zná a prakticky uplatňuje znalosti první pomoci	• modelové situace rizikových situací • odborné instituce, pomoc • psychická onemocnění, agresivita, sebepoškozování, násilné chování, týrání dětí a zvířat, sexuální zneužívání, domácí násilí, šikana, zvládání agresivity v silničním provozu • zásady komunikace s vrstevníky, cizími lidmi, sociální sítě • sekty, vliv reklam • vztahy mezi účastníky silničního provozu, pravidla (kolo, auto, chodec), bezpečnost • modelové situace krizových situací • linky důvěry a bezpečí, krizová centra, složky záchranného systému • mimořádné situace (živelné pohromy, dopravní nehody, požár, ...) • evakuace, tísňová linka	OSV3 – osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání
--	---	---

5.11 Fyzika

Charakteristika předmětu Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vzdělávací obsah předmětu směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku a má **časovou dotaci** v 6. ročníku 1 hodinu týdně a v 7.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá hlavně ve třídách formou frontální výuky s demonstračními pomůckami nebo formou skupinové práce s využitím pomůcek, přístrojů, měřidel a pracovních listů nebo formou samostatného pozorování.

Do vyučovacího předmětu fyzika jsou zařazeny části **průřezového téma: EV**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému měření a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace a hledání řešení

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky k formulování svých myšlenek v mluvené formě
- vede žáky k respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel: - využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel: - vede žáky k chápání nebezpečí rasizmu a xenofobie
- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie

Kompetence pracovní

Učitel: - dbá na dodržování bezpečnosti při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními a laboratorními pomůckami

Kompetence digitální

Učitel: - vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací, které využívá při osvojování učiva fyziky
- vede žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce, zjednodušení či zefektivnění svých pracovních postupů

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Fyzika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• rozezná druhy látek, jejich skupenství a určí jejich vlastnosti • orientuje se v základních fyzikálních veličinách, zvolí vhodné měřítko a změří konkrétní předmět • pozná, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu • zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů • rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	• druhy látek, jejich skupenství a vlastnosti • měření fyzikálních veličin – délka, hmotnost, objem, čas • pohyb a síla – klid, pohyb, setrvačnost, síla a její měření, tření • vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • gravitační síla a její působení, vztah mezi hmotností a gravitační silou • pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	EV2 – základní podmínky života – uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Fyzika – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů • uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • vysvětlí rozdíl mezi dieselovým a benzinovým motorem • uvede příklady využití tryskových a raketových motorů • uvede jména prvních lidí v kosmu a na Měsíci	• práce, výkon, jednoduché stroje • šíření tlaku v kapalinách, tlak a vztlak, porovnávání tlaku v nádobě, spojené nádoby • síla svalů a strojů, použití v praktickém životě • formy energie a jejich využití, • el. spotřebiče v domácnosti, spotřeba energie a její měření • poznávání tepelných zdrojů, tepelné spotřebiče • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • zátěž pro životní prostředí • tepelné motory – spalovací motor čtyřdobý (zážehový, vznětový) • reaktivní motor, letectví a kosmonautika • první člověk v kosmu, první lidé na Měsíci	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Fyzika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• popíše podle obrázku šíření a odraz zvuku • posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka • rozliší elektrické vodiče od izolantů na základě jejich vlastností • nakreslí, popíše a sestaví jednoduchý elektrický obvod • vyjmenuje zdroje elektrického proudu • zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními • zná druhy magnetů a jejich praktické využití • zná použití elektromagnetu	• vznik a zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku, odraz zvuku, • hudební nástroje, škodlivost hluku • elektrické vodiče a nevodiče a jejich příklady • elektrický obvod a jeho složení • napětí a jeho zdroje, spotřebiče • baterie a jejich použití • elektromotory • dodržování bezpečnosti práce s elektrickými přístroji a zařízeními • magnety přírodní a umělé, magnet dočasný a trvalý • magnetické pole Země	EV2 - Základní podmínky života -přírodní zdroje - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí	ukázky zapojení jednoduchého elektrického obvodu

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Fyzika - minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla • objasní způsob šíření světla v prostředí • rozliší spojnou čočku od rozptylky a znát jejich použití • vyjmenuje planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem k Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru • objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	• elektromagnet • elektrárny – jejich typy • přenos elektrické energie z elektrárny ke spotřebiči - zkrat, jistič, pojistka, ochrana – nulový vodič • transformátor, střídavý proud • zdroje světla – žárovky, zářivky • rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích • druhy čoček a jejich využití • sluneční soustava a její složky • Země a její postavení ve vesmíru • fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce	EV4 – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl – způsoby jednání a vliv na prostředí EV2 - Základní podmínky života – energie, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a životní prostředí	model sluneční soustavy

5.12 Chemie

Charakteristika předmětu Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu **Chemie** rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, dále je předvídat nebo ovlivňovat, a to především v souvislosti s řešením praktických problémů. Předmět Chemie vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými chemikáliemi a přípravky.

Výuka probíhá především ve třídě a v počítačové učebně.

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku a má **časovou dotaci** jednu hodinu týdně. Do vyučovacího předmětu chemie jsou zařazeny části **průřezového tématu EV**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - předkládá problémové situace související s učivem chemie
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe

Kompetence komunikativní

Učitel: - zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel: - vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel: - společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

Učitel: - vede žáky ke kritické práci s informacemi
- při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Chemie – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • rozpozná přeměny skupenství látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost Směsi • pozná směsi a chemické látky • rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití Částicové složení látek a chemické prvky • uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky • rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	• látky, jejich vlastnosti (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost) • skupenství látek • bezpečnost práce v laboratořích a při pokusech • nebezpečné látky a přípravky • směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace • voda destilovaná, pitná, odpadní • výroba pitné vody, čistota vody • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva, smog • částicové složení látek – molekuly, atomy • periodická soustava prvků • kovy a nekovy, jejich vlastnosti	EV4 - Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví EV2 – Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás) EV2 – Základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás)	Periodická soustava prvků - tabulka Ukázky kovů

Chemické reakce • pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí Anorganické sloučeniny • popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem Organické sloučeniny • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie • uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě Chemie a společnost • uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin • zhodnotí využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků • oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli – vlastnosti a použití • vliv na životní prostředí • stupnice pH, měření pH roztoku • kyselost a zásaditost roztoků • první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, příklady jejich využití • výrobky z ropy • přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • léčiva a návykové látky	EV2 - Základní podmínky života -přírodní zdroje - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí průmysl a životní prostředí – vliv na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, odpady a hospodaření s odpady	
---	--	--	--

5.13 Přírodopis

Charakteristika předmětu Přírodopis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodopis rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a používat je v praktickém životě. Učí žáky zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Umožňuje žákům poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku má **časovou dotaci** 1 hodinu týdně, v 8. - 9. ročníku – 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, v PC učebně i v přírodě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, internetu)
- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmětem prolínají části **průřezového tématu EV**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učitel: - vede žáky k vyhledávání informací a orientaci v informačních zdrojích
- vede žáky k používání odborné terminologie
 - využívá vhodných učebnic a učebních pomůcek pro individuální činnost žáků

Kompetence k řešení problémů

- Učitel: - vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů podněcuje žáky k hledání souvislostí
- využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Učitel: - žákovi vždy poskytne dostatečný prostor k vyjádření
- používáním metod týmové práce, která je založena na komunikaci, vede žáky k respektování názorů druhých
 - umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních

Kompetence sociální a personální

- Učitel: - navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učí žáky obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence občanské

- Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k ochraně přírody, k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
 - formou besed a diskuzí seznamuje žáky s důsledky zneužívání návykových látek
 - jde žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

Učitel: - vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodninami
- výuku doplňuje o praktické exkurze

Kompetence digitální

Učitel: - vede žáky k vyhledávání doplňujících informací k učivu
- učí žáky ověřovat si fakta
- velmi důležité je správné vedení vyučujícím tak, aby se žáci naučili využívat internet a digitální technologie ve svůj prospěch a aby se naučili potřebné informace vyhledat efektivně
- vede žáky k tomu, aby nalezená data dokázali bezpečně a přehledně třídit a uchovávat
- vede žáky k vyzkoušení si práce s různými moderními technologiemi /focení, natáčení, práce se speciálními aplikacemi, např. klíč k určování rostlin/

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Přírodopis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obecná biologie a genetika - rozliší základní projevy a podmínky života - uvede příklady vlivu bakterií a virů v přírodě a na člověka - vysvětlí význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka Praktické poznávání přírody - rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem, za použití lupy, mikroskopu Základy ekologie - jmenuje organismy, které se vyskytují v závislosti na jejich prostředí - zná některé ekosystémy a vysvětlí jejich vzájemné fungování - objasní principy potravních řetězců ve vybraných ekosystémech - dokáže vysvětlit, jakých změn se v přírodě dopouští člověk a jaké to má pro přírodu důsledky - uvede kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- základní podmínky a projevy života-výživa, růst, dýchání, fotosyntéza, rozmnožování, reakce na podmínky - bakterie, viry-výskyt, význam a praktické využití - význam rostlin i živočichů pro člověka v přírodě - základy práce s lupou a mikroskopem - orientace v atlasech rostlin - vzájemný vztah mezi organismem a prostředím a organismy navzájem - přírozené a umělé ekosystémy (louka, les, rybník, pole) - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému - globální problémy a jejich řešení - chráněná území	EV2 – Základní podmínky života – propojenost složek prostředí EV1 – Ekosystémy- les, pole EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody, změny v krajině	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Přírodopis- minimální doporučená úroveň**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Biologie rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a uvede jejich zástupce • uvede význam jednotlivých částí rostlinného těla • rozliší základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití • uvede některé hospodářsky důležité rostliny a zná způsob jejich pěstování • rozliší základní systematické skupiny rostlin a pozná jejich zástupce Biologie hub • uvede zásady bezpečného sběru hub • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• základní systém rostlin - řasy, mechorosty, plavuně, přesličky, kaprad'orosty • význam jednotlivých částí (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) • hospodářsky významné rostliny a způsob jejich pěstování • základní systematické skupiny rostlin, zástupci (nahosemenné a krytosemenné rostliny) • jedlé a jedovaté houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam • 1. pomoc při otravě, zásady sběru a konzumace	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí EV2 – Základní podmínky života - ochrana biologických druhů	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Přírodopis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Neživá příroda • dokáže vyjmenovat a pozná vybrané základní známé nerosty a horniny • vyjmenuje vnitřní a vnější geologické jevy a popíše jejich důsledky • objasní důsledky vlivu podnebí a počasí na život na Zemi a jeho udržitelnost Biologie živočichů • popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných živočichů • vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • vyjmenuje jednotlivé skupiny živočichů a jejich hlavní zástupce • pozoruje zvířata kolem sebe a vysvětlí jejich projevy chování • popíše způsob života živočichů a přizpůsobení se danému prostředí • uvede význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• základní nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam • vnitřní a vnější geologické jevy – jejich důsledky a příčiny vzniku • podnebí a počasí a jejich vliv na život na Zemi, mimořádné přírodní události v ČR – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity a ochrana před nimi, vlivy znečištěného ovzduší na živé organismy a na člověka • vnější a vnitřní stavba těla živočichů základních taxonomických skupin (buňka, orgány, rozmnožování) • prvoci, bezobratlí-žahavci, ploštěnci, hlísti (ochrana před cizopasníky), měkkýši (plži, mlži, hlavonožci), kroužkovci, členovci (pavoukovci, štíři, roztoči, korýši), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • živočichové v lese, v domácnosti, hospodářská zvířata, zvířata u vody a ve vodě, volně žijící zvířata • bezpečné chování ve styku se živočichy	EV2 – Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života)	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Přírodopis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Biologie člověka • pojmenuje jednotlivé části orgánů a orgánových soustav lidského těla • vysvětlí hlavní funkce orgánů a orgánových soustav • charakterizuje základní etapy lidského života • objasní vznik a vývin nového jedince od početí • dokáže vyjmenovat příklady běžně se vyskytujících nemocí • rozliší příčiny, případně příznaky vzniku běžně se vyskytujících nemocí, a způsob léčby • ví, jak se proti nemocem preventivně bránit	• stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány a orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí) • fylogeneze člověka – jednotlivé vývojové etapy • rozmnožování, oplodnění, otěhotnění, vývoj plodu • běžně se vyskytující nemoci od dětství po dospělost – příčiny, příznaky, léčba a prevence, epidemie • závažná poranění a život ohrožující stavy	EV4 – Vztah člověka a prostředí – prostředí a zdraví	

5.14 Zeměpis

Charakteristika předmětu Zeměpis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Výuka vyučovacího předmětu **Zeměpis** směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáka o poznávání různých států a regionů, způsobů života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody, k získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských i sociálních poměrech v naší vlasti. Přípravuje žáka na život v Evropě, s Evropou a pro Evropu.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Člověk a společnost celkový vzdělávací rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny a regionu, na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka předmětu probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ve vyučovacím předmětu Zeměpis podporujeme rozvoj samostatnosti žáka, rozvoj kritického myšlení žáka, rozvoj dovednosti pracovat s informačními zdroji, se zeměpisnými prameny a mapou. K organizačním formám výuky patří skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu), poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů a pojmů.
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku -2 hodiny týdně a v 8. ročníku – 1 hodinu týdně.

Do předmětu Zeměpis jsou zařazeny části těchto **průřezových témat**: VGS, MKV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie – znaky, symboly, pojmy
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- prezentaci textů a obrazových materiálů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k argumentaci, k diskusi na dané téma
- k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnutých postupů a termínů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k poučení a uvědomění si bezpečnostních rizik souvisejících s používáním technologií a technik k určování polohy, sdílení vlastní polohy
- k využití digitálních technologií při výuce v terénu - např. navigace pro určení polohy, záznam trasy pochodu
- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie • rozezná jednotlivé mapy a dokáže je využít v praxi • orientuje se podle mapy nebo plánu v terénu ve svém okolí a prakticky užívá znalosti z kartografie • rozlišuje poledník a rovnoběžku Přírodní obraz Země • uvede, jaké pohyby Země vykonává a jaké to má důsledky pro život na Zemi • dokáže uvést příklady vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře • vysvětlí důsledky těchto procesů na přírodu a lidskou společnost • rozliší síly, které utvářely zemský povrch Terénní geografická výuka, praxe a aplikace • osvojené vědomosti a dovednosti z oblasti topografie uplatňuje při pohybu v terénu ve svém okolí	• druhy map - podle měřítka a obsahu, automapa, turistická, fyzikální a hospodářská mapa, orientace mapy • mapa jako zdroj informací - legenda mapy, turistické značky, plán,... • orientace na mapě vzhledem ke světovým stranám, vzdálenosti na mapě • glóbus • zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky, určování zeměpisné polohy • Země a její pohyby • střídání dne a noci • střídání ročních období • podnebné pásy – rostlinstvo, živočichové • poznávání okolí školy a bydliště – vycházky do přírody (využívá mapy, plány)	EV1- Ekosystémy – kulturní krajina	

• dokáže načrtnout jednoduchý plán okolí školy či bydliště • orientuje se v terénu podle orientačních bodů v okolí • dokáže určit světové strany • dokáže se pohybovat bezpečně dle získaných znalostí	• orientace podle orientačních bodů v okolí školy a bydliště • určování světových stran • pohyb podle mapy, plánu • odhad vzdáleností či výšky objektů v terénu • ochrana zdraví při pobytu venku		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Česká republika • určí zeměpisnou polohu našeho regionu • charakterizuje oblast (region) kolem svého bydliště i školy • dokáže určit, jaké jsou přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu ČR v rámci Evropy • zná státy sousedící s ČR • orientuje se v přírodních podmínkách ČR, popíše jeho povrch a členění • dokáže popsat rozmístění obyvatelstva v rámci ČR • charakterizuje aktuální demografický stav v ČR • lokalizuje na mapě ČR jednotlivé kraje • dokáže uvést základní charakteristiku jednotlivých krajů z hlediska hospodářských poměrů, přírodních zvláštností nebo kulturních zajímavostí	• region Třebíčsko – poloha, rozloha • specifika místního regionu • přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionu (příroda a okolí, významné podniky, osobnosti, místa, stavby, události, přírodní památky, významná místa,...) • ČR – poloha, rozloha • sousedící státy, hlavní města • přírodní poměry – vodstvo, podnebí, pohoří • fauna a flóra ČR • obyvatelstvo ČR – rozmístění, počet, složení obyvatelstva • ČR – kraje • územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění • specifika jednotlivých krajů – hospodářské a přírodní poměry, kulturní zajímavosti	EV4 – vztah člověka k prostředí – naše obec VGS2 – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa	

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Životní prostředí • uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků • porovná různé krajiny • objasní funkci krajiny jako součást krajinné sféry • pojmenuje rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí a objasní jejich důsledky • zná základní principy a zásady ochrany životního prostředí ve své praxi • jmenuje některá známá chráněná území v rámci ČR • uvede globální ekologické a environmentální problémy lidstva Regiony světa - Evropa • dokáže specifikovat Evropu dle přírodních i společenských poměrů • lokalizuje geografickou polohu jednotlivých států Evropy, přiměřeně porovná a rozliší jejich zásadní přírodní a společenské znaky Společenské a hospodářské prostředí • charakterizuje obyvatelstvo států Evropy, jejich kulturní odlišnosti	• typy krajín • systém přírodní sféry na planetě Zemi (složky a prvky přírodní sféry) • příroda společnost – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí • chráněná území přírody • globální a ekologické environmentální problémy lidstva • specifika ochrany životního prostředí v rámci regionu Třebíč a ČR • jednotlivé státy Evropy – poloha, rozloha, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry • Evropa, státy – obyvatelstvo • osídlení Evropy • cestovní ruch a rekreace – nejznámější místa v rámci Evropy	VGS2 – Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny VGS3 – Jsme Evropané- evropská integrace VGS1 – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě	

• uveďte význam polohy a rozlohy a přírodních podmínek pro vznik sídel • vyhledejte na mapě nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě			
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vyučovací předmět: **Zeměpis – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Regiony světa • ukáže a pojmenuje na mapě všechny světadíly i oceány • vyhledá na mapě jednotlivé světové regiony • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost a přírodní poměry světadílů – Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida • zhodnotí kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů • lokalizuje a charakterizuje vybrané státy makroregionů světa	• světadíly a oceány • rozloha, poloha oceánů i světadílů • světadíly, makroregiony světa - charakteristika jednotlivých světadílů – Asie, Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida • hospodářské a přírodní poměry, přírodní, podnebné, sídelní, náboženské a jazykové oblasti • vybrané státy světa a jejich charakteristika z hlediska environmentálních, společenských, přírodních, politických či hospodářských problémů	MKV1 - Kulturní difference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti MKV4 – Multikulturalita - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování VGS2 – Objevujeme Evropu a svět- Evropa a svět EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek	

5.15 Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Hudební výchova** je realizován ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Utváří estetické vztahy žáků k hudbě a umění, rozvíjí jejich celkovou osobnost, kreativitu, vede k rozvoji hudebních schopností, kterým se projeví individuálními dovednostmi. Umožňuje žákům emocionální poznávání světa. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění a radosti. Má i významný rehabilitační a relaxační charakter. Vzdělávací obsah je rozdělen do několika oblastí:

vokální činnosti – práce s hlasem, kde dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu

instrumentální činnosti – hra na hudební rytmické nástroje a jejich další využití při hudebních improvizacích

hudebně pohybové činnosti – rozvíjení dovedností v oblasti tance, pohybu a taktování

poslechové činnosti – učí citovému prožívání a soustředění se na vhodné skladby různých hudebních stylů, žánrů

Předmět hudební výchova je vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně v 1. – 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenové třídě s využíváním dostupných didaktických prostředků, audiovizuální techniky a během ní se střídají různé činnosti, metody a formy výuky.

Do předmětu hudební výchova jsou zařazeny části těchto **průřezových témat**: OSV, MKV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky ke zpěvu (intonačně čistě a rytmicky přesně) na základě svých dispozic

- rozvíjí u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti
- rozvíjí dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje u žáků dosáhnout pocitů úspěšnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - vede žáky k vzájemnému naslouchání

- sleduje žáky, jak vnímají současnou hudbu
- vede žáky k nalezení shodných, podobných a odlišných znaků v různých žánrech hudby

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky k vnímání hudebních projevů druhých (důležitý prvek mezilidské komunikace)

- vybízí žáky k prezentaci hry na hudební nástroje při vystoupeních
- připravuje žáky k účasti na pěveckých přehlídkách
- pomáhá vyjádřit hudební náladu pohybem

Kompetence sociální a personální

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- vede žáky k vzájemnému naslouchání

- pomáhá žákům naučit se společně vnímat hudební dílo
- vede žáky k porovnání hudebních žánrů a stylů
- dbá o dodržování zásad chování žáků na kulturních akcích, včetně společenského oblékání

Kompetence občanská

- Učitel:** - vede žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech
- vede žáky k sebeúctě a úctě druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům
 - učí žáky k úctě našich hudebních tradic, kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní

- Učitel:** - vede žáky k správnému zacházení s hudebními nástroji a k jejich údržbě
- s využitím exkurze, besedy a filmu seznamuje žáky s profesemi pracujícími s hudebními nástroji
 - vede žáky k aktivnímu pohybovému projevu

Kompetence digitální

- Učitel:** - vede žáky k tomu, aby aktivně a smysluplně využívali elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- učí zaznamenávat i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií
 - vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1. – 3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při zpěvu • melodizuje a rytmitizuje jednoduchá říkadla • zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě • rytmickým hudebním nástrojem dokáže doprovodit zpěv • pohybově reaguje na znějící hudbu, pohybem vyjádří změny • sluchem rozpozná tempové změny v hudbě • rozpozná některé hudební nástroje • pozorně vnímá jednoduché skladby	• dechová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hra na tělo • rytmitizace říkanek • společný zpěv • doprovod písní Orffovým instrumentárem • pohybové vyjádření hudby • pohybová improvizace • jednoduché taneční kroky • tón dlouhý x krátký • poslechové činnosti • silně x slabě • pomalu x rychle • vesele x smutně • poslech reprodukováné hudby • poslech zvuků z běžného života • hudební nástroje (klavír, housle, flétna, kytara, buben) • seznámení s hymnou ČR • lidský hlas x hudební nástroj	OSV4 – osobnostní rozvoj – psychohygiena (uvolnění – relaxace) OSV5 – osobnostní rozvoj - Kreativita OSV1 – osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, soustředěnost, pozornost)	Tv – pohybové činnosti, správné držení těla Čj – krátké básničky a říkanky v – cvičení s hudbou

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4. – 5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• upevňuje své pěvecké dovednosti, dbá na správné dýchání a rytmus • zpívá písně v přiměřeném rozsahu vzhledem k individuálním schopnostem • správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování • rytmickým hudebním nástrojem dokáže doprovodit zpěv • sluchem rozpozná v hudbě dynamické i tempové změny • pozorně vnímá jednoduché skladby • odliší tóny podle výšky a síly • reaguje pohybem na tempové a rytmické změny • na základě individuálních schopností a dovedností vyjadřuje hudbu pohybem, krokem a taneční improvizací	• společný zpěv lidových a umělých písní • dechová cvičení, výslovnost • Orffův instrumentál • taneční hry se zpěvem • rozdělení základních hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) • poslech skladeb a písní • doprovod písní rytmickými a melodickými nástroji • hymna ČR, její autoři • rytmy • hudební hry • rytmické nástroje • rytmy říkanek • poslech skladeb různých žánrů (taneční, lidová, vokální, instrumentální) • lidové tance- mazurka, polka • pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV 4 – osobnostní rozvoj – Psychohygiena (hospodaření s hlasem, uvolnění, relaxace) OSV5 – osobnostní rozvoj - Kreativita (vyjádření osobité hudby) MDV5 – vnímání autora mediálního sdělení MKV4 - multikulturalita (tolerance, respekt k odlišným sociokulturním skupinám)	Tv – pohyb a rytmus s hudbou Vl – řeka Vltava, státní symboly

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6. – 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• využívá při všech hudebních činnostech své individuální hudební schopnosti • rozvíjí a využívá pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá jednohlasně dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, naslouchá zpěvu druhých • doprovází písně pomocí ostinata • na základě individuálních schopností vyjadřuje hudbu pohybem • zvládne jednoduchý tanec v páru • tvoří jednoduché doprovody a improvizace • zná alespoň jedno dílo A.Dvořáka, B.Smetany	• vokální projev • tanec • poslechové činnosti • rytmizace, hra na jednoduché hudební nástroje, hra na ozvěnu • dechová cvičení, hlasová hygiena • zpěv lidových a umělých písní • rytmická hra na tělo • poslech hudebních forem – pochod, valčík, polka • doprovod písní pomocí melodického nebo rytmického motivu nebo fráze • poslechové činnosti • rozpoznávání hudebních nástrojů • taneční krok, nápodoba tance • improvizace, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby • tanec v páru – mazurka, polka • historický vývoj hudby (poslech skladeb různých období a žánrů)	OSV4 – osobnostní rozvoj – Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému MKV4 – multikulturalita - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	TV – dechová cvičení, pohybová improvizace do rytmu hudby Tv – taneční kroky a pohybové hry

• seznámí se s dílem J.S.Bacha,A.Mozarta • snaží se pochopit vztahy mezi hudbou a jinými druhy umění	• hudební skladatelé – životopis, dílo – Smetana, Dvořák, Janáček, Bach, Mozart, • nevkusná hudební tvorba (netolerance, rasismus, xenofobie, vulgarismus) • poslechové činnosti - muzikály • vyjádření poslechových emocí malbou, kresbou		
---	---	--	--

5.16 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Výtvarná výchova** je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova směřuje k:

- podchycení a rozvoji zájmu o výtvarné umění
- seznamování a používání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků a různých výtvarných technik
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznávání a komunikace, jímž dochází k vyjadřování cítění, vnímání a poznávání a rozvíjí se tvůrčí osobnost

Výtvarná výchova umožňuje seberealizaci dítěte, podporuje rozvoj schopnosti sebehodnocení i konstruktivní kritiky. Plní i funkci relaxační.

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně a v 3. -5. ročníku - 1 hodina týdně. Na 2. stupni v 6. a 7. ročníku - 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku - 1 hodinu týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce. Žáci se zúčastňují výtvarných soutěží pořádaných různými organizacemi (městská knihovna, DDM, apod.). Žáci navštěvují výstavy místních výtvarníků.

Výtvarná výchova se realizuje ve třídě, v učebně PC, v okolí školy a v přírodě. Žáci navštěvují výstavy a galerie.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny části těchto **průřezových témat**: OSV v 1. – 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - nabádá žáky k porozumění obecně používaným termínům z výtvarné oblasti a dbá na to, aby s nimi dovedli zacházet

- umožňuje žákům, aby své prožitky mohli intenzivněji vyjádřit prostřednictvím výtvarného umění
- vede žáky k samostatnosti a tvořivosti

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky k tolerování názorů jiných při skupinové práci

- poskytuje dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem materiálů a pomůcek

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

- vede žáky k pozorování a vnímání reality
- vede žáky ke kritickému a objektivnímu hodnocení svých i cizích výsledků

Kompetence sociální a personální

- Učitel:
- umožňuje žákům pracovat ve skupině
 - vede žáky ke kolegiální pomoci
 - vede žáky k prohlubování vztahu k uměleckým hodnotám
 - posiluje u žáků schopnost nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě v lidském světě

Kompetence občanské

- Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
 - pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
 - vede žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí

Kompetence pracovní

- Učitel:
- vede žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při výtvarných činnostech
 - vysvětlí žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
 - vytváří u žáků pozitivní vztah k výtvarným činnostem
 - vede žáky k osvojování si plánování a organizování pracovních činností

Kompetence digitální

- Učitel:
- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě
 - vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1. – 3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• pozná a pojmenuje základní barvy • rozliší teplé, studené a neutrální barvy • porovnává linie, barvy, tvary, objekty a třídí je na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, (barevný kontrast, podobnost a odlišnost tvarů, poloha, vzdálenost) s dopomocí učitele • vytváří liniemi nebo barevnými plochami objekty na základě své životní zkušenosti • uplatňuje tvary, objemy, barvy a jejich kombinace v plošném i prostorovém uspořádání • vhodnými prostředky vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření • uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech • výsledky své činnosti sděluje svým spolužákům	• barvy základní, teplé a studené, neutrální • barevný kontrast, harmonie barev, hra s barvou • linie, tvary, rytmus čar • uspořádání objektů do celků na základě jejich velikosti • modelování, koláže • kresba (svislé vodorovné a šikmé čáry jako prostředek rozvoje kreslířského pohybu ruky) • kresba, malba • vyjádření fantazie, zkušeností • uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání • přírodniny • osobní postoj a jeho utváření v komunikaci • kolorování • kombinované výtvarné techniky	OSV4 – osobnostní rozvoj - Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV5 – osobnostní rozvoj – Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4. – 5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• tvoří podle vlastních záměrů • rozvíjí základní dovednosti pro vlastní tvorbu • rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary a objekty • rozpoznává základní vlastnosti a vztahy linií, barev, tvarů, jejich kontrasty – barva, velikost, uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě – s dopomocí učitele • tvoří na základě zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie • jednoduše vyjádří slovně nebo mimoslovně pocity z tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	• srovnání kresby, malby, prostorové tvorby z hlediska tvarů, velikosti, polohy, světla a stínu, barev, koláže • prostorová tvorba, kombinace objektů do celku podle záměru či zadání • kresba, malba, modelování, prostorové vytváření a jejich kombinace k vyjádření představ, zkušeností a pocitů • rozdílnost vnímání různými smysly, jeho využití ve vlastní tvorbě • uplatnění fantazie při své tvorbě • ilustrace textů, volná malba • modelování • výběr inspirace k tvorbě, tvorba ostatních jako zdroj inspirace • experimentování s novými postupy • porovnávání vlastní tvorby s tvorbou spolužáků či dalších autorů • návštěva výstavy • popis vlastního postupu tvorby	OSV5 – osobnostní rozvoj - Kreativita - schopnosti dotahovat nápady do reality	

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6. – 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• pracuje s co nejširší škálou zrakově obrazných vyjádření • obměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů • seznamuje se s funkcemi digitálních médií pro výtvarnou tvorbu • snaží se zaznamenat optickou a jinou smyslovou zkušenost s využitím fantazie a představ • volí různé prostředky k vlastnímu výtvarnému vyjádření, které hodnotí a porovnává s vrstevníky • seznamuje se se současnými a historickými uměleckými díly	• práce s linií, tvarem • práce s prvky v ploše a v prostoru • práce s odstíny barev, kontrastem • kolorování (vybarvování) • práce s dekor. prvky • práce na PC – úprava fotografie • mozaika • uspořádání prvků v ploše – reklama • jednoduché grafické techniky, malba, kresba podle vzoru, zátiší, koláž, netradiční techniky • hudba, roční období vyjádřené malbou • barvy teplé a studené, vyjadřování smyslových vjemů • grafické programy na PC • kresba uhlím, pastelem, tužkou • portrét, figura, zátiší, koláž, abstraktní tvorba • komiks, ilustrace • volná malba, kresba, kombinované	OSV5 – osobnostní rozvoj – kreativita - schopnosti dotahovat nápady do reality OSV7 – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého OSV4 – osobnostní rozvoj – psychohygienu - dobrá organizace času	M - geometrie ČSP – práce se dřevem, s hlinou Návštěva galerie, výstavy Návštěva muzea

• dokáže vyjádřit svůj názor na umělecké dílo na základě svých hodnot a zkušeností	techniky • vlastní prezentace děl (škola, třída) • sledování filmu o výtvarném umění • diskuze nad dílem spolužáků • práce s uměleckými díly od pravěku do současnosti • tvorba plakátu, pozvánky • obhajoba výsledků tvorby	OSV9 – Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže	
--	--	--	--

5.17 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Jeho vzdělávací obsah umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Obsah vzdělávacího předmětu probíhá ve 3 tematických okruzích:

1. Činnosti ovlivňující zdraví - V této části je kladen důraz na význam pohybu pro zdraví. Žáci systematicky poznávají zdravotní a preventivní účinky pohybu a učí se využívat osvojené poznatky pro úpravu vlastního pohybového režimu. Při realizaci žáci prožívají různé účinky pohybu na své tělo – setkávají se s různým zatížením, objemem a intenzitou pohybu a cíleným působením na jednotlivé části pohybového aparátu i na vlastní psychiku. Dále se žáci seznamují se základními hygienickými pravidly a dodržováním bezpečnosti při sportovních a tělesných aktivitách.

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - V tomto tematickém okruhu mají žáci příležitost poznávat široké spektrum pohybových činností. Osvojují si dovednosti v různých pohybových a sportovních hrách, seznamují se s atletikou, gymnastikou a dalšími (i netradičními) pohybovými činnostmi. Provozují i turistiku a pobyt v přírodě, cykloturistiku, plavání, bruslení, sjezdové a běžecké lyžování.

3. Činnosti podporující pohybové učení - V této části mají žáci příležitost poznávat přiměřeně náročné a motivující situace spojené s pohybovou činností, mají možnost zapojit se do jejich organizace i posuzování, opakovaně je prožívat, diskutovat o nich, uvědomovat si jejich smysl a účelnost. Řeší odpovídající individuální a skupinové úkoly, dostávají se do různých rolí a vztahů s různou mírou pravomoci a odpovědnosti při prosazování a dodržování společných pravidel a pravidel fair play.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází se somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

V Tělesné výchově od **2. do 5. ročníku** jsou zahrnuty výstupy, které podporují systematickou **výuku plavání**. V každém z těchto ročníků bude výuka v rozsahu 10 hodin, tedy celkem 40 hodin.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících základního vzdělávání s **časovou dotací**: od 1. do 5. ročníku - 2 hodiny týdně, v 6. ročníku – 3 hodiny týdně a v 7. - 9. ročníku – 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti a ve volné přírodě.

Do předmětu Tělesná výchova jsou zařazeny části **průřezových témat OSV a EV**.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel: - vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí žáky poznávat smysl a cíl tělovýchovných aktivit
- umožňuje žákům, aby se naučili na základě daných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel: - vede žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním
- učí žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

Učitel: - vede žáky k reakci na základní povely a pokyny a učí je i vydávat povely
- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence sociální a personální

Učitel: - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k jednání v duchu fair play, dodržovat pravidla her
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel: - vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit
- vede žáky k tomu, aby se rozhodovali v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- učí žáky bezpečně užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel: - umožňuje využívat digitální technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1. -3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• uplatňuje při pohybu zásady bezpečnosti a hygieny • bezpečně se pohybuje mimo budovu školy • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dbá pokynů učitele • ovládá základní terminologii pro pohyb a bezpečně zvládá přesuny jednotlivce i skupiny v rámci Tv • dbá na správné držení těla • ošetří drobné poranění, umí přivolat pomoc • pracuje s dechem, ovládá dechová cvičení při zátěži • sladí jednoduchý pohyb s hudbou • ovládá jednoduché cviky jako přípravu na zátěž i na uklidnění po zátěži • seznamuje se s názvy jednotlivých náčiní • ovládá základy odrazu pro výskok a přeskok • umí hodit a chytit míč	• pravidla bezpečnosti při používání cvičebních náradí, jednotlivých činnostech a hrách v tělocvičně, na hřišti, zahradě i mimo budovu školy • vhodné oblečení a obuv do Tv • zásady osobní hygieny při a po zátěži • vycházky do přírody s překonáváním překážek • správné držení těla • správné dýchání při zátěži i uvolnění • turistické akce školy, pobyt v zimní přírodě – sánky, boby, hry na sněhu • rytmická cvičení, cvičení s hudbou, jednoduché tance • relaxační cvičení • cviky na zahřátí před zátěží a na zklidnění po zátěži, cviky na protažení a uvolnění těla • základy cvičení na sportovních náradích - švédská bedna, ribstoly, lavička • gymnastická průprava -kotoul, základní cvičební postoje, přeskoky přes švihadlo, obruč, žíněnky...) • manipulace s míčem	EV4 – vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví	

• zná základy atletické přípravy • ovládá základy startu při běhu • zvládá základy pro hod do dálky • uběhne trať na krátkou vzdálenost • zná a dodržuje základní pravidla skupinových her • hraje fair play • spolupracuje s ostatními, pomáhá druhému • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání • zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• přípravná cvičení pro běžeckou rychlost, vytrvalost, odrazovou sílu a obratnost • nácvik základního postoje pro start, krátký běh na 20 m • příprava pro hod míčku z místa i s odrazem • základy kolektivních her - přehazovaná, kopaná, vybíjená • seznamuje se s povely při hrách a soutěžích pro pochopení jejich pravidel • pohybové hry – pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěže v týmech • plavání, adaptace na vodní prostředí (ve 2.-3.ročníku) • základní plavecké dovednosti	OSV 9 – sociální rozvoj - Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci OSV7 – sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - vztahy a naše třída	
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4. – 5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• dodržuje hygienická pravidla a bezpečnostní zásady • správně zareaguje při úrazu spolužáka • začleňuje pohyb do svého denního režimu • uplatňuje kondičně zaměřené činnosti • projevuje přiměřenou samostatnost a usiluje o zlepšení úrovně své zdatnosti • věnuje se korektivním cvičením v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • v souladu s individuálními předpoklady si osvojuje pohybové dovednosti • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a akceptuje pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• řád tělocvičny a školního hřiště • zásady hygieny – sprchání, sportovní oděv i obuv • první pomoc • průpravná, kompenzační, relaxační cvičení • význam pohybu pro zdraví • rozcvičení, zklidnění po zátěži • protahovací cvičení • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • kotouly, cvičení s míčem, obručí, švihadly; cvičení na švédské bedně, ribstolech a lavičkách • cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • přetahy a přetlaky • běh, skok do dálky, hod míčkem • ovládání míče, pálky, hokejky • kopaná, vybíjená, přehazovaná • florbal, stolní tenis, badminton • chůze v terénu, ochrana přírody • hry na sněhu a na ledě	OSV 9 – sociální rozvoj - Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	

• dodržuje pravidla her a soutěží • jedná v duchu fair play • adekvátně reaguje na přestupky proti pravidlům • při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví • užívá základní tělocvičné názvosloví • cvičí podle popisu cvičení, akceptuje pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • zvládne cviky na přípravu organismu před pohybovou činností • zná a používá cviky na uklidnění organismu po ukončení činnosti i cviky na odstranění únavy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích pohybových aktivit ve škole i v místě bydliště; dokáže získat potřebné informace • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• hodnocení na konci cvičební jednotky • olympijské ideály a symboly • fair play chování, pravidla, spolupráce ve hře • názvosloví, smluvené povely, signály • třídní pohybové testy • informace na třídních nástěnkách • jedna plavecká technika • prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím	EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV	
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6. – 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
• užívá osvojené pohybové dovednosti v rámci svých možností • rozumí základní sportovní terminologii jednotlivých činností • uplatňuje pravidla her a sportů, správně reaguje na osvojená gesta rozhodčího • snaží se posoudit provedení osvojené pohybové dovednosti dle svých individuálních možností, označí nedostatky, jejich možné příčiny • rozpozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – vysvětlí příčinu chyby • dokáže popsat spolužákovi jeho chybu v pohybové činnosti a navrhne možné zlepšení • soupeří čestně, hraje fair – play, jedná empaticky a pozitivně ve vztahu k méně zdatným spolužákům, respektuje opačné pohlaví • snaží se naplňovat základní olympijské myšlenky • při pohybových aktivitách jedná tak, aby nedocházelo k poškozování prostředí či majetku • reprezentuje školu při sportovních soutěžích a zápasech • chápe práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora	• <u>Pohybové a sportovní hry</u> různého zaměření – florbal, fotbal, stolní tenis, přehazovaná, vybíjená, basketbal, stolní tenis, netradiční pohybové aktivity, sportovní utkání • <u>Atletika</u> – technika běhů- rychlý běh (do 60m), vytrvalostní běh (do 1500m), běh v terénu (do 20min.), překážkový běh, štafetový běh, různé druhy startů - technika skoků – do výšky, do dálky - technika hodů – malý míček, granát • <u>Gymnastika</u> – správné držení těla, akrobacie, přeskoky, cvičení na žebřinách, lavičkách, cvičení s náčiním – švihadla, obruče, plné míče, netradiční náčiní • <u>Cvičení s hudbou</u> a rytmickým doprovodem, tance • <u>Úpoly</u> – přetlaky, přetahy • <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> – školní výlety, vycházky, bezpečnost	OSV9 – sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	

• snaží se sportovní výkony změřit, zapisovat a vyhodnotit, spolurozhoduje • zařazuje do svého pohybového režimu průpravná, vyrovnávací, relaxační a kompenzační cvičení • umí zvolit vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou aktivitu • používá vhodné cviky k zahřátí svalů, cvičení ukončuje protažením a kompenzačním cvičením • uvědomuje si negativní vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon – odmítá je • správně reaguje na údaje o znečištění ovzduší, vyhodnotí, zda je nutné omezit pohybové aktivity • ve vztahu k aktuálním povětrnostním podmínkám přizpůsobuje své venkovní aktivity • vyhodnotí vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu, v daných podmínkách aplikuje zásady bezpečnosti, orientuje se v přírodě • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou v rozporu s jeho oslabením • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	v silničním provozu, zásady správného chování v přírodě • sebehodnocení, převzetí některých organizačních a hodnotících prvků od učitele • povely, názvosloví gesta, nonverbální signály, informace z oblasti sportu uváděné v médiích • zásady fair play • koordinace činnosti ve skupině, korekce jednání jednotlivce, základy taktiky sportovních aktivit • pravidla pohybových činností • způsoby měření, hodnocení, bodování výkonu, zpracování údajů, evidence, zápis do tabulek • užití techniky – PC, fotoaparát,... • rozcvičky, strečink, dechová, relaxační, průpravná cvičení • jednoduché zátěžové testy • vrcholový, rekreační a výkonnostní sport- rozdíly mezi nimi • sbírání a třídění dostupných sportovních informací z médií • první pomoc a základy ošetření při sportovních úrazech • zdravotní tělesná výchova	OSV3 – osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV8 - sociální rozvoj – Komunikace - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování	
---	--	---	--

5.18 Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Člověk a svět práce** vede žáky k získání vědomostí, pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti, k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Člověk a svět práce patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Na 2. stupni je rozdělen do šesti tematických okruhů:

1. Práce s technickými materiály
2. Design a konstruování
3. Pěstitelské práce, chovatelství
4. Provoz a údržba domácnosti
5. Příprava pokrmů
6. Práce s laboratorní technikou
7. Využití digitálních technologií
8. Svět práce

Naše škola je zaměřena na pracovní výchovu, a proto je předmět posílen o disponibilní časovou dotaci. V 1.ročníku je **časová dotace** předmětu 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina je disponibilní. Ve 2. až 5. ročníku je dotace 3 hodiny týdně a z toho vždy 2 hodiny jsou z disponibilní dotace. Na 2. stupni je časová týdenní dotace 4 hodiny v každém ročníku (13 hodin je z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá v dílně, ve třídě, cvičné kuchyni a na školní zahradě. Do předmětu jsou zařazeny části **průřezových témat** EV a OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k učení prostřednictvím zadávaných úkolů
- k osvojení pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- k aplikování poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- používání správného technického názvosloví při komunikaci
- využívání informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- využívání skupinového vyučování
- spolupráci při řešení problémů
- k diskusi a respektují názory jiných
- používání věcné argumentace

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování pravidel při práci
- tomu, aby přivolal pomoc při zranění
- pochopení základních ekologických souvislostí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vybavení, materiálů
- dodržování technologických postupů a pravidel, plnění povinností, myšlení na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- ochraně životního prostředí
- využívání získaných znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- využívání digitální zdrojů k pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- vhodnému výběru a využití vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností
- ošetřování digitální techniky a k její ochraně před poškozením
- dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů při práci s digitální technikou

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **1.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem • vytvoří jednoduchý výrobek mačkáním, trháním, lepením a skládáním papíru • vytvoří jednoduché prostorové útvary z papíru či jiných materiálů • roztřídí a navlékne nasbíraný přírodní materiál • pracuje podle jednoduchého slovního návodu za pomoci učitele • vyrobí jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů Konstrukční činnosti • sestaví jednoduché stavebnicové prvky, montuje a demontuje výrobek Pěstitelské práce • ošetřuje nenáročné pokojové rostliny ve třídě i na zahradě podle zadaných pokynů	• práce s drobným materiálem -papír, karton • pracovní pomůcky a nástroje pro práci s drobným materiálem • jednoduché postupy při tvorbě prostorových předmětů z papíru, kartonu, modelovací hmoty, dle schopností dětí • práce s přírodninami: jeřabiny, kaštiny, žaludy, podzimní listy, semena rostlin • práce s textilem, stříhání, lepení • práce s modelovací hmotou, fólií • konstrukční činnosti při práci se stavebnicemi • práce s předlohou • montáž a demontáž výrobků • podmínky pěstování pokojových rostlin (zálivka, otírání listů)	EV2 – Základní podmínky života – půda	VV – koláže, skládanky VV – koláže z přírodních materiálů a textilu

• pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích a jednoduše slovně popíše svoje pozorování Příprava pokrmů • pojmenuje základní vybavení kuchyně • připraví jednoduchý pokrm za pomoci učitele • připraví stůl pro jednoduché stolování	• zásady bezpečné práce při manipulaci s rostlinami • základní podmínky pro pěstování rostlin v jednotlivých ročních obdobích • pozorování přírody a popis • základní vybavení kuchyně • příprava jednoduchého pokrmu – svačina – obložený chléb • stolování, zásady spol. chování při stolování		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **2.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem • vytvoří jednoduchý výrobek z papíru - mačká, trhá, lepí, stříhá, překládá a skládá papír a karton • vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje • vytvoří prostorové útvary z papíru či jiných materiálů • navlékne, roztrídí, opracuje, aranžuje nasbíraný přírodní materiál • ovládá jednoduché pracovní činnosti při práci s textilem • navlékne jehlu, používá přední steh, přišije knoflíky • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy za pomoci učitele	• práce s drobným materiálem -papír, karton • pracovní pomůcky a nástroje pro práci s drobným materiálem (funkce, užití – nůžky, lepidlo, barevné a ozdobné druhy papíru, kartonu,) • užití předlohy a slovních návodů při tvorbě prostorových předmětů • jednoduché postupy při tvorbě prostorových předmětů z papíru, kartonu, modelovací hmoty, dle schopností dětí • práce s přírodninami: jeřabiny, kaštiny, žaludy, podzimní listy, semena rostlin • práce s textilem - stříhání, lepení, koláže • základy šití - přední steh, navlékání jehly, přišívání knoflíků • předlohy, slovní návody při práci s drobným materiálem, organizace práce		VV – koláže, skládanky VV – koláže přírodních materiálů a textilu

• vytvoří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů za pomoci učitele Konstrukční činnosti • sestaví jednoduchý plošný model ze stavebnice podle návodu nebo jednoduchého náčrtu Pěstitelské práce • pečuje o pokojové rostliny ve třídě – zalévá, otírá listy, kypří • zaseje semena do připravené půdy na záhonku s pomocí učitele • důsledně pozoruje přírodu a popisuje svoje pozorování Příprava pokrmů • připraví jednoduchý pokrm za pomoci učitele • popíše základní vybavení kuchyně • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • chová se vhodně při stolování • prostře stůl pro jednoduché stolování	• práce s modelovací hmotou, ubrousková technika, slupovací barvy • konstrukční stavebnice • práce s návodem, předlohou • montáž a demontáž výrobků • podmínky pěstování pokojových rostlin (kypření, přesazování, rozmnožování) • pěstování rostlin ze semen • pozorování přírody a popis • příprava pokrmů, základní vybavení kuchyně, bezpečnost práce při obsluze spotřebičů • pravidla správného stolování • jednoduchá úprava stolu	OSV9 – sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody	Kolektivní práce na školním pozemku
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **3.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem • používá ke zhotovení výrobku z papíru a kartonu jednoduché manuální dovednosti - mačkání, trhání, vytrhávání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, nalepování, slepování • roztrídí materiály dle vlastností – papír, karton • vytvoří prostorové výrobky z papíru či jiných materiálů a kombinuje vhodně různé materiály • propichuje, navléká, roztrídí, opracuje, dotváří a naaranžuje nasbíraný přírodní materiál • navleče jehlu, udělá uzel, šije předním stehem na kartonu i textilu, přišije knoflíky • vyšívá jednoduchými stehy • porovná vlastnosti textilu a papíru • pracuje podle složitějšího slovního návodu nebo předlohy za pomoci učitele • vytvoří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů za pomoci učitele Konstrukční činnosti • sestavuje a demontuje výrobky z plošných i prostorových stavebnic • pracuje podle předlohy i vlastní představy	• práce s drobným materiálem -papír, karton, pracovní pomůcky a nástroje pro práci s drobným materiálem, vlastnosti a druhy papíru, kartonu • jednoduché postupy při tvorbě prostorových předmětů z různých materiálů • práce s přírodninami, vlastnosti přírodního a technického materiálu – korálky • práce s textilem - stříhání, lepení, koláže • základy šití a vyšívání -zákl. stehy, uzel, navlékání jehly, srovnání vlastností textilu a papíru • konstrukční činnosti při práci se stavebnicemi – plošné i prostorové • práce s návodem, předlohou		VV – koláže, skládanky VV – koláže z přírodních materiálů a textilu

Pěstitelské práce • správně pečuje o pokojové rostliny ve třídě • zaseje semena a zasází sazenice, pěstuje hrách a ředkvičky, mrkev, kedlubny • pečuje o zaseté i zasazené plodiny na záhoně • pozoruje důsledně přírodu a popisuje svoje pozorování Příprava pokrmů • připraví jednoduchý pokrm – uvaří čaj, připraví svačinu, umyje ovoce a zeleninu • zná základy správného stolování a společenského chování • připraví tabuli pro jednoduché stolování	• podmínky pěstování pokojových rostlin (zálivka, otírání listů, kypření, hnojení, přesazování) • pěstování rostlin ze semen • úprava půdy před setím a ošetřování plodin na záhonech • sklizeň vypěstované zeleniny • pozorování přírody a popis • příprava pokrmů (základní vybavení kuchyně, bezpečnost práce při obsluze spotřebičů, studená kuchyně) • zásady správného stolování • zásady spol. chování při stolování	EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady	Kolektivní práce na školním pozemku
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **4.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem • vytváří jednoduché výrobky z papíru, přírodnin, modelovací hmoty s pomocí učitele • používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na svém pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s drobným materiálem Konstrukční činnost • sestaví s pomocí učitele, podle slovního návodu jednoduchý prostorový model ze stavebnice a dokáže ho demontovat Pěstelské práce • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • používá vhodné nářadí při práci na školním pozemku • zaseje a zasadí s pomocí učitele vybrané druhy zeleniny • pečuje o pokojové rostliny Příprava pokrmů • pojmenuje základní vybavení kuchyně	• výrobky z přírodnin, modelovací hmoty, papíru, a dalších materiálů • pracovní pomůcky, nástroje a náčiní, názvy, bezpečnost při použití • bezpečnost a hygiena práce • práce se stavebnicí – jednoduché prostorové modely, montáž a demontáž • bezpečnost a hygiena při práci na zahradě • práce na školním pozemku • sázení a setí • péče o pokojové rostliny • základní vybavení kuchyně	VDO2 - Občan, občanská společnost a stát – formy participace žáků na životě místní komunity	

• připraví s pomocí učitele jednoduché pohoštění podle zásad správné výživy – pomazánky, jednohubky • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • zná postup první pomoci při drobném poranění při přípravě pokrmů	• příprava jednoduchého pohoštění – pomazánky, jednohubky • hygiena a bezpečnost práce • 1. pomoc při drobném poranění		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **5.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem • vytváří výrobky z papíru, kartonu, modelovací hmoty, textilu, přírodnin, podle návodu nebo předlohy s pomocí učitele • vyrobí jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici • využívá netradiční techniky k ozdobení drobných předmětů • využívá vlastní fantazii při tvořivých činnostech • vybere z nabídky vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu • ošetří v modelové situaci drobné poranění Konstrukční činnosti • sestaví podle předlohy nebo jednoduchého náčrtu výrobek z plošné nebo konstrukční stavebnice a dokáže ho i demontovat • udržuje pořádek na svém pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne 1. pomoc při drobném úrazu Pěstíelské práce • zaseje na záhon mrkev, hrách, zasadí sazenice vybraných druhů zeleniny	• výrobky z papíru, kartonu, modelovací hmoty, přírodnin a dalších materiálů • lidové tradice, zvyky a řemesla • netradiční techniky • pracovní pomůcky a nástroje • 1. pomoc při drobném poranění • práce se stavebnicí podle návodu a předlohy, montáž a demontáž • bezpečnost práce • 1. pomoc při poranění • pěstování vybraných druhů zeleniny – setí, sázení, péče o rostliny	OSV5 – osobnostní rozvoj- Kreativita EV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

• ošetří a pěstuje dle daných zásad pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování • rozmnoží si jednu pokojovou rostlinu • dodržuje bezpečnost práce na školním pozemku • prakticky ukáže ošetření drobného úrazu na zahradě Příprava pokrmů • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • dodržuje bezpečnost a hygienu práce a udržuje pořádek a čistotu při práci • připraví jednoduché pohoštění podle zásad správné výživy – saláty, pomazánky • ošetří v modelové situaci drobné poranění vzniklé při přípravě pokrmů	• pěstování pokojových rostlin, pozorování, klíčivost • množení pokojových rostlin • bezpečnost a hygiena při práci na zahradě • 1. pomoc při úrazu • stolování – úprava stolu, pravidla správného stolování • bezpečnost a hygiena práce • příprava zeleninových salátů, pomazánek • 1. pomoc při úrazech v kuchyni		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s technickými materiály • osvojí si jednoduché pracovní postupy s nářadím pro ruční opracování dřeva • pojmenuje pracovní pomůcky a nástroje pro opracování dřeva • používá vhodné nářadí a nástroje pro práci se dřevem • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu Design a konstruování • sestaví podle návodu a s pomocí učitele model z konstrukční stavebnice ze dřeva a plastu • demontuje postavený model • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • poskytne první pomoc při úrazu Pěstitelské práce • zvolí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • rozliší základní druhy nářadí pro zpracování půdy a umí s nimi zacházet	• dřevo - vlastnosti, užití v praxi • pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace /měření, řezání, smrkování/ a postupy, organizace práce • zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • první pomoc • sestavování a demontování modelů z konstrukční stavebnice z plastu a dřeva • zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy • první pomoc • základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování – rytí, úprava záhonů • nářadí pro zpracování půdy	OSV9 – sociální rozvoj - Kooperace a kompetice - dovednost navazovat na druhé EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a příroda	

• s pomocí učitele zaseje a zasadí vybrané druhy zeleniny • pečuje o rostliny během vegetace • sklídí a uskladní vypěstovanou zeleninu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu Provoz a údržba domácnosti • provádí jednoduché operace platebního styku - spočítá si hodnotu malého nákupu • uklidí kuchyň po práci, použije vhodné prostředky při práci • bezpečně se chová při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením • poskytne 1. pomoc při úrazu v kuchyni Příprava pokrmů • s pomocí učitele připraví jednoduché pokrmy za studena • ovládá práci s mikrovlnnou troubou a rychlovarnou konvicí • dodržuje základní principy stolování	• výživa a ochrana rostlin a půdy • setí, sázení, předpěstování zeleniny ze semen • pěstování plodové a cibulové zeleniny – okopávání, pletí, zalévání, sklizeň • zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc • finance a provoz domácnosti - příjmy, výdaje, energie, voda a jejich úspora • údržba a úklid, prostředky, postupy a bezpečnost při práci • bezpečnost při styku s kuchyňskými nástroji a zařízením • studená kuchyně • použití mikrovlnné trouby a rychlovarné konvice • jednoduché prostírání • chování u stolu		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s technickými materiály • zná vlastnosti kovů • provádí jednoduché práce s kovem /plech/ a dodržuje technologickou kázeň – obkreslí šablonu, vystřihne, obrousí pilníkem, povrchová úprava • používá vhodné nástroje a nářadí při práci s kovem • používá některé netradiční techniky • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu Design a konstruování • s dopomocí učitele sestaví podle návodu prostorový model z dřevěné stavebnice • zvládne montáž a demontáž jednoduchého výrobku • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při zranění Pěstitelské práce • používá základní druhy nářadí pro zpracování půdy	• kov - vlastnosti • materiály - vlastnosti, užití v praxi (kov, papír, karton, dřevo, modelovací hmota) • pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • netradiční techniky dle výběru učitele • zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, první pomoc • prostorové modely ze dřeva, plastu • montáž a demontáž modelů z konstrukční stavebnice ze dřeva • zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy • první pomoc • ruční nářadí při práci na zahradě	OSV9 – sociální rozvoj - Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	

• samostatně zaseje a zasadí vybrané druhy zeleniny • pečuje o rostliny a stromy během vegetace • samostatně sklídí a uskladní vypěstovanou zeleninu • pěstuje a ošetřuje květiny ve třídě • dodržuje technologickou kázeň zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při styku s jedovatými rostlinami a při alergické reakci Provoz a údržba domácnosti • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy • roztřídí domácí odpady • poskytne 1. pomoc při úrazu el. proudem nebo chemikálií • určí, co patří do příjmů a do výdajů rodinného rozpočtu • ovládá základní práce při úklidu domácnosti – umývání nádobí, vysávání, úklid hygienických zařízení Příprava pokrmů • podle pokynů učitele připraví jednoduché teplé i studené pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • ovládá bezpečně elektrický vařič	• setí hrachu, ředkviček, mrkve a petržele, sázení rajčat, paprik a kedluben • okopávání, pletí, zalévání, stříhání • sklizeň a skladování zeleniny • péče o pokojové rostliny, výzdoba • zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc – jedovaté rostliny, alergické reakce • bezpečnost při styku s čistícími prostředky • třídění domácího odpadu • 1. pomoc při úrazech el. proudem a chemikálií • finance a provoz domácnosti – příjmy, výdaje, rodinný rozpočet • základní činnosti při úklidu domácnosti – užití domácích spotřebičů • jednoduché studené i teplé pokrmy – polévka, pokrmy z brambor • bezpečnost a hygiena provozu, zásady první pomoci • domácí spotřebiče - vařič	EV4 – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s technickými materiály • vyjmenuje vlastnosti plastů • zvolí vhodný pracovní postup při práci s plastem • používá vhodné nástroje a nářadí při práci s plastem • čte z nákresu, náčrtu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu • osvojí si některé netradiční techniky Design a konstruování • ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení podle návodu, plánu daného modelu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • poskytne první pomoc při úrazu Pěstitecké práce, chovatelství • předpěstuje sazenice rajčat nebo paprik • samostatně zaseje a zasadí vybrané druhy zeleniny • pečuje o zeleň v areálu školy během školního roku	• plasty - vlastnosti, užití v praxi • pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro opracování plastů • technologické postupy- technické náčrty, výkresy a návody • zásady bezpečnosti a hygieny při práci • první pomoc • netradiční techniky dle výběru učitele • montáž a demontáž modelů z konstrukční stavebnice, z plastu a kovové, práce s návodem, předlohou, náčrtem • zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy, první pomoc • předpěstování zeleniny – rajčata, papriky, sázení a setí zeleniny • péče o zeleň	EV4 – Vztah člověka a prostředí – náš životní styl	

• sklídí vypěstovanou zeleninu a zná způsoby jejího uskladnění a zpracování • dodržuje technologickou kázeň, zásady bezpečnosti a hygieny práce • vysvětlí, jak se postará o drobná domácí zvířata • vyjmenuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty a poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem Provoz a údržba domácnosti • používá peníze jako platidlo, ověří si vrácené peníze • rozliší základní platební operace s penězi – hotovostní a bezhotovostní platba • porovná levný a drahý výrobek • používá vhodné prostředky při úklidu domácnosti • používá běžné spotřebiče v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze, provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při drobných zraněních a přivolá pomoc při závažnějších poraněních Příprava pokrmů • rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce • připraví teplý pokrm za pomoci učitele podle receptu v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování • zná a užívá při jídle základní přístroje	• sklizeň, uskladnění a zpracování zeleniny • bezpečnost práce na školním pozemku, první pomoc • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, bezpečný kontakt se zvířaty, 1. pomoc při úrazu způsobeném zvířetem • měsíční rozpočet – příjmy a výdaje, platební operace v hotovosti, bezhotovostní platby, úspory • ekonomika domácnosti • údržba a úklid domácnosti – prostředky, postupy a bezpečnost při styku s čisticími prostředky • elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, drobná domácí údržba, bezpečnost provozu • nebezpečí úrazu elektrickým proudem, ošetření drobných poranění, první pomoc • kuchyně- základní vybavení, funkce spotřebičů • příprava teplých pokrmů – potraviny – výběr, nákup, uložení • jednoduché prostírání a chování u stolu, obsluha, užívání přístrojů • zásady hygieny	VDO2 - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti	
--	---	--	--

• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením kuchyně • poskytne první pomoc při drobnějších úrazech a přivolá pomoc při závažnějších poraněních Práce s laboratorní technikou • připraví vzorek osiva pro klíčivost Využití digitálních technologií • vyhledá si na PC pracovní postupy při vaření, při práci s různými druhy materiálu • použije fotoaparát při zaznamenání fází pokusů s klíčivostí • zaznamená a uloží si do složky finální výrobek Svět práce • využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• bezpečnost práce • první pomoc při říznutí nožem, popáleninách • pozorování klíčivosti při změně podmínek /světlo, teplo, voda/ • využití PC pro pracovní postupy • použití fotoaparátu při pokusech • vyfocení finálního výrobku a uložení • trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní • volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vyučovací předmět: **Člověk a svět práce – minimální doporučená úroveň**

Ročník: **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s technickými materiály • zná vlastnosti kompozitů • zvolí vhodný pracovní postup při práci s kompozity – naměří, vyřízne a opracuje • používá vhodné nástroje a nářadí při práci s kompozity • uplatní získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevo, plast, kov, kompozita) • navrhne jednoduchý výrobek z libovolného materiálu a vyrobí ho • osvojí si některé netradiční techniky dle výběru učitele • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu Design a konstruování • dokáže sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model z elektrotechnické stavebnice- Merkur • provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• materiály - vlastnosti, užití v praxi (kompozity, papír, dřevo, kov, plasty, modelovací hmota) • pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy, technické náčrty, výkresy a návody • zneužití techniky, technika a životní prostředí • řemesla a tradice - netradiční techniky dle výběru učitele • zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, první pomoc • stavebnice elektrotechnické – Merkur, sestavení modelů, montáž a demontáž • údržba jednoduchých předmětů a zařízení • bezpečnost a hygiena práce • první pomoc		

• ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních Pěstitelské práce a chovatelství • předpěstuje sazenice • samostatně zaseje a zasadí vybrané druhy zeleniny • pečuje o zeleň v areálu školy během školního roku • pečuje o pokojové rostliny • vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin • sklídí vypěstovanou zeleninu a zná způsoby jejího uskladnění a zpracování • vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • poskytne první pomoc při styku s jedovatými rostlinami a při úrazu způsobeného zvířaty Provoz a údržba domácnosti • vysvětlí rozdíl mezi hotovostním a bezhotovostním platebním stykem • sestaví rozpočet domácnosti na jeden měsíc • roztrídí domácí odpady • vyhledá si v návodech k obsluze domácích spotřebičů potřebné informace • používá vhodné prostředky při údržbě oděvů a textilií • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením při úklidu • provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy	• předpěstování zeleniny • sázení a setí zeleniny • péče o zeleň • pokojové rostliny – přesazování, hnojení, zalévání • pracovní pomůcky a jejich údržba • sklizeň, uskladnění a zpracování zeleniny • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu • hygiena a bezpečnost chovu • první pomoc – ošetření drobného poranění nebo přivolání pomoci • hotovostní a bezhotovostní platební styk • rozpočet, příjmy a výdaje • recyklace, třídění odpadů, upcyclace • elektrické spotřebiče – ovládání, bezpečnost provozu • údržba oděvů a textilií – praní a čištění • ochrana a údržba domácnosti, odpady a ekologická likvidace • přiřítí knoflíku, utáhnutí šroubku, vyčištění odpadu • bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	VDO2 - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti	
--	--	--	--

• poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem, přivolá pomoc Příprava pokrmů • připraví jednoduchý moučník podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • ovládá myčku na nádobí • dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni Práce s laboratorní technikou • dodržuje bezpečnost při manipulaci s mikroskopem • ošetří ránu při pořezání sklem Využití digitálních technologií • připraví si pomocí digitálních technologií postup práce jednoduchého výrobku • chrání využívanou digitální techniku před poškozením Svět práce • orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí • posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace • využívá profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání • zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	• první pomoc, linka 155 • příprava moučníků • příprava jídel dle výběru učitele • kuchařská kniha a její použití • úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole • bezpečná práce s mikroskopem, postupy • první pomoc při pořezání sklem • výroba, nafocení, popis, uložení, prezentace • ochrana digitálních technologií • možnosti vzdělávání – náplň učebních oborů, informace a poradenské služby • pracovní příležitosti v obci, regionu • zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání • problémy nezaměstnanosti, úřady práce • psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele		
---	---	--	--

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků upravuje vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání ve znění pozdějších změn. Hodnocení je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole, je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci, učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, přihlíží k individuálním zvláštnostem žáka. Hodnocení se řídí školním řádem.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. U průběžného hodnocení používáme různé formy hodnocení – od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Sebehodnocení žáka je považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl hodnotit sebe a svoji práci.

Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

Podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, zpracováním referátů a prací k danému tématu, didaktickými testy, konzultacemi s ostatními vyučujícími.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn.

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu. Takové práce oznámí vyučující žákům předem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Poskytování informací rodičům

Rodiče jsou průběžně informováni zápisy v žákovských knížkách.

Rodičovské schůzky jsou svolávány 3x ročně a jejich náplní jsou informace o studijních výsledcích a chování žáka, informace o životě třídy a organizační věci. V případě potřeby jsou rodiče vyzváni k individuální konzultaci.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje rodiče učitel bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Kritéria pro hodnocení v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 / výborný/

Žák osvojené vědomosti a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů celkem správně nebo jen s drobnými chybami. Ústní projev je správný, výstižný a kultivovaný. Písemný projev

je celkem správný a úhledný. Žák je schopen samostatně pracovat podle předběžného návodu učitele. Zvládá aktivně pracovat v týmu. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 / chvalitebný/

Žák osvojené vědomosti a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Písemný projev je s drobnými chybami a celkem úhledný. Žák pracuje s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele. Je schopen s částečnou pomocí pracovat v týmu. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 /dobrý/

Žák osvojené vědomosti a dovednosti aplikuje jen za pomoci učitele. Jeho ústní projev má ve správnosti, přesnosti a úplnosti závažné nedostatky. Písemný projev je málo rozvinutý a úhledný. Žák je schopen plnit úkoly pod dohledem učitele. Je schopen pracovat v týmu s pomocí učitele. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 / dostatečný/

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných vědomostí a dovedností četné a závažné mezery. Své vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní i písemný projev je nerozvinutý. Žák je schopen pracovat jen pod trvalým vedením učitele. Práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 / nedostatečný/

Žák si předepsané učivo neosvojil. Jeho ústní projev je nedostačující. Písemný projev je neodpovídající a nečitelný. Žák není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele. Vůbec nepracuje pro tým. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Kritéria pro hodnocení v předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý. Jeho tělesná zdatnost má dobrou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní. Pracuje méně tvořivě, převážně samostatně, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Pracuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Neprojevuje zájem o práci.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů klasifikován horším stupněm než 2 (chvalitebný), průměr známek z povinných předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- b) prospěl (a) – není splněno některé kritérium pro vyznamenání, ale z žádného povinného předmětu nemá stupeň 5 (nedostatečný).
- c) neprospěl (a) – v některém povinném předmětu je klasifikován stupněm 5
- d) nehodnocen (a) – nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu

Hodnocení práce v zájmových útvarech organizovaných školou

V případě klasifikace se práce v zájmových útvarech hodnotí těmito stupni:

- a) pracoval (a) úspěšně
- b) pracoval

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i ten žák prvního stupně školy, který neprospěl nebo nemohl být hodnocen, ale již v rámci prvního stupně jednou ročník opakoval. Totéž platí i pro žáky druhého stupně.

Výjimky, dodatečná klasifikace

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li ani pak hodnocení možné, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, případně znovu 9. ročník. Pokud ani v uvedeném termínu není hodnocení možné, žák zůstává nehodnocen a opakuje ročník. Opakování ročníku neplatí, jestliže již žák v rámci příslušného stupně školy jednou některý ročník opakoval.

Opakovat ročník v rámci příslušného stupně školy vícekrát než jednou je možné pouze na žádost zákonných zástupců žáka, a to z vážných zdravotních důvodů.

Žákovi, který splnil povinnou školní docházku a neprospěl ve druhém pololetí posledního ročníku nebo nemohl být hodnocen, je možné povolit na žádost zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Formou komisionální zkoušky se provádějí opravné zkoušky, přezkoušení žáka v případě, že zákonný zástupce projevil pochybnost o správnosti klasifikace a požádal o přezkoušení, posouzení, zda žák může při postupu do vyššího ročníku vynechat ročník a zkoušky žáků, kteří plní povinnou školní docházku v zahraničí. Komisi jmenuje ředitel školy, je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je zástupce vedení školy nebo jím pověřený učitel

- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti

Pokud je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi příslušný krajský úřad. O průběhu zkoušky se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek zkoušky je konečný a nelze ho již napadnout novou žádostí o přezkoušení. Žák může vykonat v jednom dni zkoušku jen z jednoho předmětu.

Přezkoušení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnost o správnosti hodnocení na vysvědčení, může ve lhůtě tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka. Je-li vyučujícím žáka v předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Pokud není stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupce žáka.

V případě, že žádost se týká hodnocení chování nebo předmětu výchov, posoudí ředitel školy, popř. krajský úřad, dodržení pravidel hodnocení podle školního řádu. V případě porušení těchto pravidel ředitel školy, popř. krajský úřad, výsledek hodnocení změní. Jestliže nebyla pravidla porušena, výsledek potvrdí a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

Opravná zkouška

Žáci 9. ročníku a žáci, již na daném stupni ZŠ dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Ke dni vydání vysvědčení tito žáci dostávají pouze výpis vysvědčení, vlastní vysvědčení se vydá až po vykonání opravné zkoušky s datem jejího konání.

Opravné zkoušky jsou komisionální a konají se nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k ní bez řádné omluvy nedostaví, neprospěl.

Ze závažného důvodu může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do 9. ročníku.